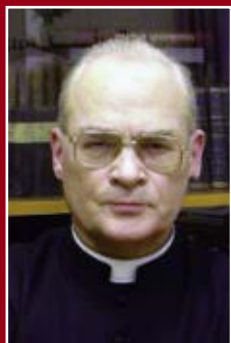

IX. évfolyam
2011.
2. szám
Megjelenik
kéthavonta
450 Ft

HIT – MAGYARSÁG – ÉRTÉK

Szent Kereszt

ÖKUMENIKUS MAGAZIN

Dr. Bolberitz Pál

Szokolay Sándor

Herczeg Flóra

BNF együttes

Az értelem fényénél
meg lehet ismerni
a kinyilatkoztatott
igazságokat

A hit légzési
forma

**Kanizsa
Táncegyüttes**

**Képes beszámoló a
Magyar Világtalálkozóról**

VERITAS

FOGALOM A LAKÁSEPÍTÉSBEN VERITAS-LAKÁSOK 2011-BEN

KEDVEZMÉNYES KAMATOZÁSÚ HITELLEL MEGVÁSÁROLHATÓK ZUGLÓBAN ÉS A XIII. KERÜLETBEN
KÖZTISZTVISELŐK RÉSZÉRE ELŐLEG BEFIZETÉSE NÉLKÜL! **340.000 – 400.000,- Ft/m² áron**

XIII. kerület, Rokolya 32.

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 21. **80 m²-ig**
tervezett átadási határidő: 2011. 08. 31.

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 32. **51, 67 m²-ig**
tervezett átadási határidő: 2011. 08. 31.

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 30. **39, 40, 42, 44, 45, 50
51, 54, 61, 71, 75, 77
79, 82 és 85 m²-ig**
tervezett átadási határidő:
2011. harmadik negyedév

Budapest XIV. kerület
Szabács utca 5. **58, 70, 103 m²-ig**
tervezett átadási határidő:
2011. harmadik negyedév

XIII. kerület, Rokolya utca 30.

A lakás vételárának 50%-áig zugló lakásokat is beszámítunk!

Kérjük, tekintse meg több mint 1000 lakásból álló referenciánkat!

Érdeklődni lehet: **IRODA: 1142 Budapest Erzsébet Királyné útja 86.**

Nyitva: H-CS: 8-16:30, P: 8-14:30

☎ 383-0829, 383-0983 • www.veritas.hu

VÁSÁROLUNK TELKEKET, HÁZAKAT KÉSZPÉNZÉRT!

A Mater Salvatoris Lelkigyakorlatos Ház

2100 Gödöllő Máriabesnyő,
Kapucinusok tere 3.

Tel.: +36 28 420 176, Fax: +36 28 510 742

www.matersalvatoris.hu matersal@invitel.hu

2011. augusztus 22-25.

(hétfő vacsorától – csütörtök ebédig)

„Gyászukat akkor öröme fordítom”

(Jer. 31,13) Lelkigyakorlat

özvegyeknek

Vezeti: Kármán János atya

2011. augusztus 22-24.

(hétfő vacsorától – szerda ebédig)

Sekrestyések és oltárdíszítők

lelkigyakorlata

Vezeti: Juhász Imre atya

Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház

2016. Leányfalu Mórincz Zs. u. 141.

Tel: 26/383-212

www.szentgellerthaz.katolikus.hu

Email: szentgellerhaz@katolikus.hu

2011. július 29 (18.00) – július 31 (13.00)

Nemeshegyi Péter jezsuita atya lelkigyakorlata:

„Istentől Istenhez”

Tudom, hogy vagyok, de magamtól nem tudom, hogy miért vagyok. Pedig fontos ezt tudni, mert ha tudom, hogy miért vagyok és élek, akkor már azt is fogom tudni, hogy hogyan érdemes élni. E kérdésekre Jézustól kapunk választ. Az Ő jóvoltából tudjuk, hogy létünk úgy származik az Istentől, mint napsugár a napból, patak a forrásból. Az Ő segítségét kérjük, hogy életünk patakja beleömljön a szentháromságos Istenbe, a „nagy óceánba”.

ÜDÜLÉSI LEHETŐSÉG!

IDŐSEK OTTHONA

MÁRIAPÓCS

A Máriaapócsi Önkormányzat által fenntartott Idősek Otthonában egy-, két-, háromszemélyes apartmanok választhatók. Impozáns belső környezetben, az átlagot meghaladó elhelyezési körülmények között átmeneti és végleges elhelyezést biztosítunk.

Cím: 4326 Máriaapócs Kossuth L. út 32-44.sz.

Tel: 06-42/385-499 06-70/459-63-72

Fax: 06-42/554-030

Imádkozva vizsgáljuk önmagunkat

*Őrizze meg szellemeteket, lelketeket és testeteket feddhetetlenül Urunk,
Jézus Krisztus eljöveteleig.
(1Tessz 5.23)*

Hisszük-e, hogy Isten mélyebbre tud hatolni bensőnkben, mint mi magunk? Jézus Krisztus vére megtisztított minket minden bűntől. Ha ez a megtisztulás csak a tudatos megtapasztalásukig terjed, akkor Isten legyen hozzánk irgalmas. A bűnben élő ember annyira eltompulhat, hogy már nincs bűntudata. A bűntől való megtisztulásnak át kell járnia szellemünk mélységeit és magasságait, ha meg akarunk maradni a világosságban, amint Isten is világosságban van, és akkor ugyanaz a Szentlélek táplálja majd szellemi életünket, aki Jézus Krisztus életét is táplálta. Csak akkor tudjuk megőrizni egész valónkat, szellemünket, testünket tisztaságban és Isten előtti feddhetetlenségben Jézus újra eljöveteleig, ha átadjuk magunkat Istennek és az Ő Szentlelkének csodálatos szentségével. Hogy valaki megszabadult-e a bűntől, annak egyetlen jele az, hogy kapott valamit Jézus Krisztustól. Nekünk, Isten szolgálóinak az a dolgunk, hogy felnyissuk az emberek szemét, hogy forduljanak a sötétség helyett a világosság felé. De ez még nem szabadítás, csak megtérés, a felébredt ember fárasztó keresése. Talán nem túlzás, ha azt mondom, hogy a névleges keresztények nagy többsége ide tartozik. A megváltás azt jelenti, hogy Jézus teljhatalma által elnyerhetjük bűneink bocsánatát.

Irena Kuruczleky

Üdvözlettel: a főszerkesztő

Tartalom

Az Istenanya szűzessége.....	4. old.
Pünkösdről.....	5. old.
Új vezető a Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház élén.....	6-7. old.
Pünkösdi gondolatok.....	7. old.
Beszélgetés Dr. Bolberitz Pál teológus professzorral.....	8-9. old.
A hit légzési forma – A nyolcvanéves Szokolay Sándor	

10–11. old.

26–27 old.

köszöntése.....	10-11. old.
Liszt Ferenc	12-13. old.
Veronika.....	14. old.
János apostol.....	15. old.
A tisztítótűz.....	16-17. old.
Szenvedéstörténet II...18-19. old.	
Képes beszámoló a Magyar Világtalálkozóról.....	20-21. old.
Belvárosi „ékszerdoboz”...22. old.	

32–33 old.

Duna Palota.....	23. old.
Egyek vagyunk!.....	24-25. old.
Beszélgetés Szokolczay Lajos irodalomtörténész, kritikussal	26-27. old.
Református hírek.....	28-29. old.
Balatonboglári evangélikus templom.....	30. old.

34–35 old.

A nyíregyházi metodista lelkész.....	31. old.
A népi kultúrához való vonzalmam megmaradt...32-33. old.	
BNF együttes.....	34-35. old.
Egy csodálatos bibliai utazás! 5. rész.....	36-37. old.
A Család Évében a házasságról	38. old.
Megrendelés és előfizetés.....	39. old.

Szent Kereszt

A szerkesztőség címe:
Szent Kereszt Magazin,

1148 Budapest,

Nagy Lajos király útja 47/a

Tel/Fax.: 221-1524,

mob: 06-70-244-0240

Lapigazgató:

Horváth János

elnök-vezérigazgató

Főszerkesztő:

Kuruczleky Iлона

Internet elérés:

<http://www.szentkereszt.hu>

e-mail: szentkereszt@szentkereszt.hu

Főszerkesztő-helyettes: **Papp Nóra**

A szerkesztőség tagjai:

Bajcsy Lajos, Balázs Lilla, Bayer Emil,
Gréczy László, Frigyesy Ágnes,
dr. Kis Boáz, Kovács Mária,
Kubányi Andrea, Németh Andrea,
Pálffy Mária, Somogyi György,
Szilágyi Ferenc, Varga János

Címlapfotó: Somogyi György

A lapot kiadja:

Veritas Invest Zrt.

1142 Budapest,

Erzsébet királyné útja 86.

Tel: 383-0983, fax: 383-0984

A megjelent hirdetések tartalmáért
a kiadó nem vállal felelősséget.

Terjeszti: HIRKER Rt. (Budapesten)

Lapker Rt. (vidéken)

ISSN 1589-617X

Nyomda: PAPIRREX KFT.

1131. Budapest

Dolmány u. 5-7.

Telefon: 06-1-237-0598

Fax: 06-1-237-0599

Az Istenanya szűzessége

2.: Mária szűz maradt a szülésben is, tehát Krisztust szűzessége megsértése nélkül szülte. Tehát számunkra elképzelhetetlen „csodás módon” szülte meg szent Fiát. Sohasem fogjuk tudni elképzel-

ni, hogy mi minden történhet az olyan testtel, amely nincs alávetve az áteredő bűnnek.

3.: Mária szűz maradt a szülés után. A II. konstantinápolyi zsinat és az I. lateráni zsinat ezt dogmaként tanítja. A Bibliából, csak közvetve vezethető le. Ilyenek: Lk 2,22-24, Kiv 13,1-2 és 11-16, Lev 12,1-8, Szám 3,44-51, Mtörv 21,15-17.

A Bibliában tehát semmi olyan nincs, amely kizárná, hogy virgitas post partumról beszélhessünk. A bibliai szemléletmód azt kívánja, hogy Mária aki az istenanyaság vállalásával minden emberi kapcsolat intimitását felülmúló közelségbe jutott Istennel, ezután is teljes megtartoztatásban éljen. Mária teljes szűzességét önátadásának teljessége kívánja meg. Így lesz tökéletes „jele” ez a szűzesség annak, ami Isten és Egyháza közt csak az eszkatológus időkben fog megvalósulni.

A katolikus hittudomány Máriának háromféle szűzességét tanítja

1. Szűz volt Jézus születése előtt (ante partum)
2. Szűzen szülte Jézust (in partu)
3. Szűz maradt későbbi életében is (post partum).

1.: Mária nemcsak Krisztus fogantatása előtt élt szűzességben, hanem férfiú hozzájárulása nélkül, közvetlenül isteni hatás alatt szűzen foganta szent Fiát.

A Szentírás tanuskodik erről: Lk 1,26-27, Mt 1,18-25, Lk 1,26-38. Továbbá az Újszövetség Iz 7,14-et is Jézusra vonatkoztatja: „Íme a szűz fogan, fiút szül, és Immánuelnek nevezi el”. A szenthagyományban az Atyák kezdettől fogva vallják Mária szűzességét. „Amint az Igének a szűztől való születése előtt atya lehetett az Isten anya nélkül, úgy amikor szűztől született, lehetett neki földi anyja – emberi atya nélkül.” – írja Tertullianus.

A hittudósok vélekedései: A megtestesülés szempontjából nem volt szükség Mária szűzességére. Akkor miért választott így Isten? Valószínű okok: a szűzi fogantatás jel, a megváltás ingyenes kegyelmi jellegének jele. Jézus születésével megjelent egy új embertípus, amely elővételezi az eszkatológiai idők állapotát. Ez a szűzesség Isten hatalmának megnyilatkozása, amely képes egy embernek (Máriának) személyét az üdvösség munkálása céljából tökéletesen igénybe venni. Arra az ellenvetésre, hogy a szűzi fogantatás biológiailag elképzelhetetlen, egyszerű a válasz: ez csoda volt. Az úgynevezett abszolút csoda, vagyis a legtöbb csoda emberileg létre nem hozható, ezért annak természetes lehetősége is elképzelhetetlen.

Boldogságos Szűz Máriához Az édes Hazáért

Magyarok Nagyasszonya!
Tekints elhagyott birodalmadra:
Nincs másban oltalmunk,
Csak tebenned bízunk
Mi árva magyarid:
Szemléljed ügyünket, gyászos ügyünket,
Ne hadd, hogy elnyomják magyar nevünket!

Angyali koronánk
Az ég kegyelméből szállott le hozzánk:
E drága kincsünket,
S véle nemzetünket
István néked áldozta:
Most örökségedet, örökségedet,
El akarják vonni tőled, népedet!

Ne nézd bűneinket,
Hanem hozzád buzgó s hív őseinket.
Sok verejitékkel,
Ah mennyi vérekkkel,
Nedvesültek mezeink:
Őrértetek szánj meg, szánj meg bennünket,
Vedd el: mi is néked áldjuk szívünket.

Ányos Pál (1756–1784)

Mária szűzessége és a nem-katolikus keresztények

Az ortodox keleti egyházak Szűz Mária istenanyaságát és aeiparthenosz-jellegét éppen úgy dogmának tekintik, mint a nyugatiak. A protestánsok egy része vallja Jézus szűzi fogantatását, imádkozzák is, az Apostoli Hitvallásban. A Szűzi születést és a születés utáni szűzességet azonban a mai protestáns felekezetek legtöbbje tagadja. A Taizé-i protestáns közösség azonban velünk együtt vallja.

Pálffy Mária

PÜNKÖSDRŐL

Pünkösöd a karácsony és a húsvét után a kereszténység harmadik legnagyobb ünnepe, amelyet anyaszentegyházunk annak emlékére tart, hogy az Úr Jézus mennybemenetele után a tízedik napon a megígért harmadik isteni személy, a Szentlélek leszállt az apostolokra. Az ünnep elnevezése a görög pentekosztész, azaz „ötvenedik” szóból származik, ugyanis ez az ünnep a húsvét utáni ötvenedik napon kezdődik.

Az ószövetségi zsidó népnél a pünkösöd eredetileg aratási hálaadó ünnep volt, majd a mózesi törvény emléknapja lett. Ezen a napon ülték meg annak emlékét, hogy az Isten szövetséget kötött népével, Mózes törvényt hirdetett. Nevezték a hetek ünnepeinek is, utalva a pészah utáni hét hétre (a pészah a zsidó nép Egyiptomból való szabadulásának emléknapja, a zsidó húsvét ünnepe). Az újszövetségi szentírásból ismeretes számunkra, hogy Urunk mennybemenetele után az apostolok és a Boldogságos Szűz Mária együtt voltak, ugyanazon a helyen, közösen ünnepelték a pünkösödöt. Hirtelen zaj támadt az égből, heves szélvész zúgása töltötte be az egész házat, ahol összegyűltek. Majd tüzes lángnyelvek jelentek meg fölöttük, amelyek szétszórtak és leereszkedtek mindegyikükre. Ekkor mindnyájan beteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni, amint a Szentlélek megadta nekik, hogy szóljanak. A Jeruzsálemben tartózkodók meglepve tapasztalták, hogy amit az apostolok mondtak, mindenki a saját nyelvén megértette. Előállt Szent Péter és prédikálni kezdett. Beszédének hatására sokan megtértek, belőlük alakult ki az első keresztény közösség, a jeruzsálemi ősegyház. Pünkösöd tehát az egyház születésnapja is.

Ezek után szeretnék néhány szót szólni arról, hogy mit jelent számomra ez az ünnep. Ilyenkor pünkösdi reménység él a szívemben, pünkösdi boldogság nyílik a számból és készségesen megyek mindenhová, ahová szólít a Lélek, hogy hirdessem azt az örömet, amelynek egykor szolgálá-

tába szegődtem. Mi lehet örömöm oka? Miért örvendeztek annak idején az apostolok? Hiszen ok nélkül nem lehet örülni, minden örömünknek kell hogy legyen aranyfedezete. Mindannyian ismerjük a pünkösdi rózsát. Ahogy a pünkösdi rózsanyaílásához napfény szükséges, hiszen sötétben nem virágozhat, úgy élteti a feltámadás fénye az apostolok szívét. Ez az ő örömük oka és az enyém is. Pünkösöd hajnalán az apostolok megkapják Isten Szent Lelkétől a bátorítást, mert Ő a bátorság lelke. A tanítványok szívében ugyan ott él még a húsvéti ujjongás, de a nagy nyilvánosság elé csak akkor bátorokdognak kiállni azzal a felfoghatatlan örömhírral, hogy az Úr feltámadt, amikor eljön hozzájuk a Lélek, akit Jézus megígért nekik. A pünkösdi igehirdetés egyszerűen elképzelhetetlen Jézus feltámadása nélkül. Fölvetődhet a kérdés, hogy az apostolok miért nem mondták el azonnal mindenkinek örömüket? Miért tartogatták maguknak hetekig a feltámadás boldogító hírét? Úgy vélem azért, mert amiként létezik akkora baj, amit az ember csak a szívéhez legközelebb állókkal oszt meg, úgy létezik akkora öröm is, amelyre méltatlannak tartjuk a kívülállót. A Szentléleknek kell meggyőznie a tanítványokat, hogy a feltámadás boldogságának híre nem magántulajdon, a föltámadt Jézus nem csupán az övék, hanem mindenkinek hirdetniük kell az örömhírt, szét kell osztaniuk boldogságukat! A szívet mozgó, a gyávkából bátrakat faragó Lélek segített nekik, hogy az öröm őrizetőiből az öröm hírnökeivé váljanak.

Visszatérve a pünkösdi rózsához, tudjuk róla, hogy virágzás előtt mindössze egy apró zöld gömb a feje, amely virágzaskor közepén megnyílik, előbújik belőle a piros öröm és a napfény erejétől megmutatja igazi arcát. Húsvét után a tanítványokban is zöldellt a reménység, az élet győzelme a halál fölött, de ezt a győzelmet csak a bátorság Szent Lelkétől megerősödve merték nyíltan hirdetni. A Szentlélek az erősség lelke, aki csodákat művel a legtehetetlenebb, leggyengébb igehirdetővel is. Ő az, aki kiírja belőlünk a félelmet és leszereli a fontolgasat ördögét. Nem engedi, hogy belekerüljünk az óvatosság hálójába, hanem arra készlet, hogy bátran és nyíltan hirdessük azt – és csak azt! –, amiről ő meggyőzött minket. Mindig azt hirdessük,

amit ő tanított nekünk és az ő igazságának legyünk szószólói! Az ember nem akkor erős, amikor testi erejét mutogatja. Az erősséget nem a fitnessz termekben osztogatják. Az igazi erősség ugyanis nem a testnek, hanem a léleknek az ereje. Az az ágyhoz kötött idős nagymama, aki mosolyogni tud, ha Jézust viszem hozzá, sokkal erősebb, mint a testi erejére büszke fiatal. A Szentlélek a lelkünket erősíti, úgy amint a tanítványokét erősítette. Tudjuk, mekkora erőt öntött Szent Pál apostol törekeny testébe! Mennyi energiát adott az öröm hirdetőinek, nehogy belefáradjanak a szolgálatba! Mint ahogyan azt is tudjuk, hogy az egyház vértanúinak kitartása, halálíg tartó hűsége nem csak úgy „magától” történt, hanem a Lélek erejéből. Természetesen tisztában vagyok vele, hogy a mindennapok folyamán megannyi szomorúság nehezül a Lélekre hallgatók életére, de azt is tudom, hogy a Szentlélek a vigasztalás lelke is, aki mindig „kitalál” valamit sebeinkre. Amikor azt gondoljuk, hogy összecsapnak fejünk fölött a hullámok, hogy már „mindennek vége”, akkor küld valakit, hogy ne essünk kétségbe és legyen erőnk annak a súlynak a hordozásához, amely ránk szakadt. A Szentlélek soha nem hagy magunkra bennünket, mellettünk áll a szolgálatban és nem engedi, hogy a hétköznapi gondok számúzzék szívünkben Isten Országának örömét. Csodálatos körjárat az ő vigasztalása. Ha fölfedezzük azt az egyszerű ténnyt, hogy akkor is tudunk segíteni másokon, amikor mi magunk is segítségre szorulunk, be kell ismernünk, hogy ez nem a mi művünk. Ez a pillanat a gyöngédségben felfénylő erő boldogsága, a Szentlélek „megtapintásának” öröme az életünkben. Ahogy Keresztury Dezső imádsága mondja ihletett szavakkal: „*Sokszor éreztem: végem van, megölnek, elveszítem magam, s mindig túléltem. Sokszor éreztem: eltűnök, s a Nap mindújra kisütött, Valaki lenyúlt értem. Mindig úr lett a vadakon, Valami nagyobb hatalom, s elfértem tenyerében.*”

Az fenti gondolatok jegyében a bátorság, az erősség és a vigasztalás Lelkének „megtapintását”, az öröm, a csend, az Istennel való bensőséges találkozás lehetőségét kívánom a Szent Kereszt Ökumenikus Magazin minden kedves Olvasójának!

Szilágyi János görög katolikus atya
a St. Gellért Lelkigyakorlatos Ház igazgatója

Új vezető a Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház élén

Szilágyi János, görög katolikus fölszentelt áldozópappal beszélgetek abból az alkalomból, hogy Őt nevezték ki a Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház élére.

Kérem Atyát, mutassa be magát a magazin Olvasóinak.

Budapesten, az egykori Római Katolikus Hittudományi Akadémián végeztem teológiai tanulmányaimat és 1979-ben a Rózsák terén szentelt áldozópappá Dr. Timkó Imre megyéspüspök úr. Az évfolyamon tízen voltunk: kilenc római katolikus és jómagam görög katolikus papnövendék. A görög katolikusoknak lehetőségük van fölszentelésük előtt választani a cölibátus, vagy a szentségi házasság életforma között. Én az utóbbit választottam. A fölszentelés előtt kötöttem házasságot Dr. Meskó Gyopárka gyermekorvossal – ő egyébként római katolikus. Házasságunkból két gyermek született: egy lány, Gyopárka és egy fiú, Szabolcs. Lányunk Debrecenben a Svetits Katolikus Gimnáziumban érettségizett, amely után a Debreceni Egyetem pszichológia szakán szerzett diplomát és jelenleg a Bethesda Kórházban klinikai gyermek szakpszichológus. Most nem dolgozik, mert a harmadik kisbabáját várja. Fiunk Szabolcs programtervező matematikus, ugyancsak a Debreceni Egyetemen végzett, ő dolgozik és még egyedül él. Szentségi házasságunkat Dr. Keresztes Szilárd püspök úr előtt kötöttük, aki akkor még segédpüspök volt – ugyancsak a Rózsák terén. Tehát számomra életem két fontos eseményének is helyszíne ez a templom.

Melyek voltak a főbb állomáshelyei?

Állomáshelyeim az Úr szőlőjében: áldozópappá szentelésem után Rakacszendre kerültem, amely egy észak-bor-

sodi kis falu a Rakacai tó közelében. Ott töltöttem két évet, kedves hívek körében. A következő diszpozícióm Miskolc belvárosi egyházközség volt. Oda kerültem káplánnak három és fél évre. Utána Máriapócsra, a Görög Katolikus Egyház kegyhelyére helyezte a püspök atya, de ott csak fél évet tölthettem el, aztán Szabolcsveresmart volt a következő állomáshelyem, mely település Kisvárda mellett található. Itt aránylag hosszabb ideig folytattam lelkipásztori szolgálatot az egyházközségben és a hozzá tartozó hat filiában. Utána közel húsz év elteltével másodszor is visszakérültem Miskolcra, a miskolci Kármelita templom és rendháznak lettem a vezetője, amely római katolikus szerzetesi intézmény és emellett miskolci középiskolai lelkészként a Fráter György Katolikus Gimnáziumban tanítottam.

Ez igen érdekes, hogy egy görög katolikus pap egy római katolikus intézmény élére került.

A rendszerváltás után a szerzetesrendek újra visszakapták rendházaikat. Így volt ez a karmelitákkal is. Imádkozó, szemlélődő szerzetesrendről van szó, akiknek közösségben kell élniük. A miskolci rendházban egyetlen szerzetes atya élt, aki Keszthelyre került, ott lett házfőnök. Ő adta át nekem a miskolci rendházat, pontosabban az akkori tartományfőnök, Kovács Cs. Albert atya és Dr. Keresztes Szilárd püspök úr kötött egy megállapodást, hogy a Görög Katolikus Egyház ideiglenesen átveszi a rendházat és a templomot. Püspök úr engem helyezett oda, mivel Budapesten végeztem, előtte pedig a kecskeméti piaristáknál érettségiztem, tehát nem volt számomra ismeretlen a római katolikus szentliturgia. Megismerkedtem az ottani hívekkel és az ország legnagyobb létszámú harmad rendjének a *Világban Élő Kármelita közösség* tagjaival. Nagyon szép öt esztendő töltöttem ott. A rendházat és a templomot kvázi lelkigyakorlatos házként működtettem. Kéthavonta neves, országosan ismert egyházi személyiségekkel lelkigyakorlatot tartottunk. A miskolci hívek szívesen jöttek és örömmel vettek részt ezeken a lelkigyakorlatokon.

Gondolom a tanításban is szép eredményeket ért el.

Mindig szerettem tanítani. A Sza-

bolcsveresmarton töltött évek alatt elvégeztem a német szakot és tanítottam a nyelvet. A nyolcvanas években – a nyolc egyházi középiskola kivételével – még nem voltak egyházi közoktatási intézmények és érdekes módon mégis szívesen vették, ha különböző önkormányzati iskolákban tanítottam német nyelvet, nyilván kellő szakmaisággal, elkötelezettséggel és empátiával. Ezt a püspök atya is jól tudta és öt év után a Miskolci Kármelből elhelyezett Hajdúdorogra, és fölkért arra, hogy igazgatóként vonjam össze az általa létrehozott összes ottani közoktatási intézményt: az öt csoportos görög katolikus óvodát, a nyolc osztályos általános iskolát, a négy és hat évfolyamos gimnáziumot, szakközépiskolát és diákotthont, valamint a mezőgazdasági szakközépiskolához tartozó húsz hektáros tangazdaságot. Rendkívül kemény, összetett és embert próbáló, de sok örömet és eredményt is hozó feladat volt. Tavaly ősszel a Püspökkari Konferencia után az új megyésfőpásztor, Kocsis Fülöp püspök atya meglátogatott Hajdúdorogon és elmondta, mi volt a Püspökkari Konferencia döntése velem kapcsolatban: Ft. Dr. Erdő Péter bíboros Úr kinevezett Leányfalura a Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház igazgatójává.

Most érett volna be igazgatói munkájának gyümölcse Hajdúdorogon, a Szent Bazil Oktatási Központban...

Mint említettem, a hajdúdorogi közoktatási intézmények létrehozása Dr. Keresztes Szilárd püspök úr nevéhez fűződik, melyek integrálását, egymásra építését, szellemi-lelki megújítását bízta rám. Azonban mindenkinek, aki a papi hivatást választja, számolnia kell azzal a lehetőséggel, hogy ha a megyésfőpásztorok úgy gondolják, hogy valakinek a képességeit jobban tudják máshol hasznosítani, akkor mi papok csak egyet tehetünk: magától értetődően elfogadjuk a püspök atyák döntését.

Ezek szerint a tanítás is abbamaradt.

A közoktatási intézményben történő, hagyományos érelemben vett tanítás igen. A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház igazgatói tevékenysége ugyan nem közoktatás, de tanítani persze itt is kell, csak más módon. Úgy szoktam fogalmazni, hogy ez egy teljesen más dimenzió. A szorosan vett igazgatói tevékenység sok tekintetben ugyanazokat a felada-

tokat foglalja magába mint Hajdúdorogon, csak itt Leányfalun mások a mértékek. Ugyanakkor úgy vélem, hogy a bíboros úrtól kapott kinevezés számomra nemcsak az igen nagy megtiszteltetésnek és bizalomnak, hanem egyúttal annak a komoly kihívásnak is a jele, hogy maradéktalanul megfeleljek annak az elvárásnak, amit ezen országos jelentőségű lelki központ igazgatása jelent. Ez egy rendkívül szép, magas és nagyon fontos feladat. Papi életem és tanári pályafutásom során a korábban megszerzett tapasztalatokat, amelyeket a Mindenható kifürkészhetetlen kegyelméből kaptam,

Leányfalun most tovább kamatoztathatom. Egyébként a Lelkigyakorlatos Házba rendszeresen jönnek egyházi iskolából fiatalok is, akiknek mindig nagyon örülök. Természetesen szeretettel és örömmel várom azokat a lelkigyakorlatozni kívánó kedves Testvéreket is, akik a hétköznapi felgyorsult tempójából kiszakadva, a lélek csendjében próbálják meg felfedezni Isten jelenlétét és rátalálni igazi énükre, akik megérett szívvel és halló füllel közelítenek Isten és embertársaik felé és ápolják érzéküket az imádság, az elmélkedés és a szemlélődés iránt, akik az éppen adott élethelyzetben

igyekeznek fölmutatni Isten rájuk vonatkozó akaratát és ezáltal megalapozni helyes döntéseiket és akik nem utolsó sorban szeretnének elmélyülni hitükben, keresztény ismereteik bővítésében, Krisztus szavainak megértésében, Isten és embertársaik szeretetében.

Mindebben szeretnék segítséget nyújtani egyének és közösségek számára új állomáshelyemen Leányfalun, a Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház csendjében.

Köszönöm a beszélgetést, és kívánom, hogy ehhez az új feladathoz adjon a Jóisten Önnek jó egészséget.

Kuruczleky Ilona

Pünkösdi gondolatok

feloldó megértését. És mindez mi is? Isten csodatévő erejének, végtelen szeretetének megnyilvánulása kereken két évezred messzeségében.

Igen, a Csoda, így, nagybetűvel. Jézus mennyi csodat művelt földi életében, s azt követően... De mindez csak a múltté? Ó, nem! Isten csodatévő ereje azóta is megnyilvánult és megnyilvánul számtalanszor láthatóan és úgyis, hogy észre se vettük azokat.

És most – ahogyan jeleztem – a Szentlélekről. A mindennapi hívő imádságában sokszor említi nevét, talán gépiesen, egy kicsit megszokásból. Pedig Ő közvetítő Isten és közöttünk, gyarló módon elmondott, néha gépies imáinkat, kéréseinket, kétségeinket Ő közvetíti Isten, s az

A mikor e sorokat írom, szívem telve még a Húsvét, a Feltámadás csodájával, azzal, hogy az Élet győzött a Halál felett. Kint ragyog a nyár, énekelnek Isten madarai, virágok pompáznak a kertekben, újraéledt a Természet. Pünkösdi csodálatos ünnepe után is Isten Fénye járja át lelkemet, akárcsak valamennyi keresztény testvéremét.

Nem írnék most sem kedves népszokásainkról, inkább a bibliai történetekről beszélnek és két kiemelt gondolatról; a Szentlélek hihetetlen erejéről és a hitvallás, hitünk megvallásának fontosságáról. Szinte látom az Apostolokat, a várakozó tömeget, a Szentlélek lángnyelvekben való megjelenését és a különböző nyelvek

Úr Jézus felé szakadatlan szorgalommal, mintegy lefordítva gyarló dadogásunkat... Tiszteljük, szeressük Őt, mint a Szentháromság egyik tagját – imádatlaltal és alázattal. Alázat... Kiveszőfélben levő kifejezés mai, fájdalmasan torzult világunkban, amelyben egyre erősödik az ügyeskedésre való törekvés, az erőszak, a gonoszság, s a gyengébb eltiprása...

És most a hitvallásról, hitünk kötelező és bátor megvallásáról. A keresztény egyház születésének ünnepén, ama bizonyos ötvenedik napon az Apostolok megbízatásul adták a jelenlevő sokaságnak; hazatérve országaikba hirdessék a hallottakat, Isten parancsait, a Szeretet minden elsöpörő erejét. Igen; vallják meg hitüket – akkor is, ha értetlenséggel, fenyegetéssel találkoznak. Már látom a kifogásokat. Tegyük ezt a papok, a lelkészek, a szerzetesek. Én fáradt vagyok, tele gondokkal, és túlságosan el vagyok foglalva. Hitünket nemcsak tanítással, felvilágosítással, hanem példaadással, a cselekvő Szeretet tevékeny gyakorlásával, egy-egy jó szóval, egy beteg, öreg kéz megsimogatásával ha lehet, adománnyal, kétkezi segítségnyújtással is gyakorolhatjuk. És még sorolhatnám. Feladatunk életünk végéig kötelez bennünket. Ne bújunk el előle a védekező közöny felhői mögé és kérjük Isten segítségét. És egyházi vezetőinkét is.

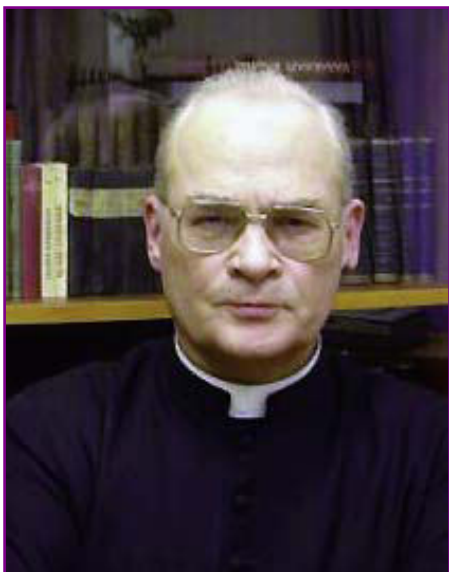
Meglátod Kedves Olvasó, milyen örömet tud adni a szeretet gyakorlása, hitünk okos megvallása...

Itt ülök kis emeleti dolgozószobámban boldog örömmel, mélységes hittel. Most kinézek az ablakon. Benéznek az öreg szilvafa lombjai és kedves rigóm dalolva hívja párját...

Bayer Emil

Beszélgetés Dr. Bolberitz Pál teológus professzorral

Prof. Dr. Bolberitz Pál (Budapest, 1941. szeptember 15.-) pap, filozófus, egyetemi tanár, a Szent István Akadémia elnöke, a Magyar Kolping Szövetség országos prézese, a Nemzetközi Cusanus Társaság tagja, a Szuverén Máltai Lovagrend magisztrális káplánja.

1959-ben érettségizett a budai Toldy Ferenc Gimnáziumban. A továbbtanulástól Benke Valéria tiltotta el, ezért előbb antikvárius, majd autóvillamosági mérnök szakmát szerzett. 1961 szeptemberétől lett az esztergomi katolikus papi szeminárium növendéke. 1966-ban szentelték Esztergomban pappá. 1968-ban Szentendrén, majd a budapesti Szentimrévárosban volt káplán. 1969-ben teológiai doktorátust szerzett, s 1973. szeptemberétől az esztergomi szeminárium prefektusa és teológiai tanára lett. 1974-től a római Gregoriana Egyetem filozófus-, s a „Rota Romana” egyházjog-hallgatója volt. 1976-tól ismét Esztergomban tanított, majd 1978-tól a budapesti Hittudományi Akadémia filozófia professzora. 1982-től egyetemi tanár, akit többször dékánná választottak.

Kitüntetései, címei: 1974: az esztergomi érseki főszentszék kötelékvédője; 1976: főszentszéki bíró; 1978: a főegyházmegyei papi továbbképző moderátora; 1988: címzetes ludányi apát; 1994: Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje; „Parma Fidei – a Hit Pajzsa” kitüntetés; 2001: Fraknoi Vilmos-díj; 2002: Széchenyi-díj; Savoyai Olasz Királyi Ház Szent Móric és Lázár Rend tisztikeresztje

Professzor urat arra kérem, hogy először az életéről, munkásságáról beszéljen a magazin Olvasóinak, majd a mai vallástalanság, illetve a szekták létrejöttének okairól mondja el a véleményét.

Az első kérdésére válaszolva, 1941-ben születtem Budapesten, 1966-ban szenteltek pappá Esztergomban és 1978 óta vezetem a Pázmány Péter Egyetem Hittudományi Karának I. számú Filozófiai tanszékét. Az első és másodéves hallgatók tanulnak elsősorban filozófiát. Az én tanszékemhez tartoznak elsősorban a teoretikus filozófiai tárgyak, vagyis a logika, a megismerés filozófiája, a metafizika, a filozófiai Istenant, és a kozmológia. Nyilvánvaló, hogy vannak még külön előadásaim is, amelyek választható tárgyak, mint például a metafizikai esztétika és vallásfilozófia. Ezekon kívül ott vannak a speciális kurzusok, amelyeken a modern ateizmust, a filozófiai krisztológiát és a vallásszociológiát tanítom. Lényegében a nappali tagozaton ezek azok a tárgyak, amelyek engem érintenek. A levelező tagozaton még több fajta oktatás van. Amióta bevezették a bolognai módszert, főleg metafizikát és filozófiai Istenant, kozmológiát, logikát és ismerelméletet adok elő.

Miért van filozófiára szükség a teológián?

Abból az alapállásból indulunk ki, amely egy régi egyházi hagyomány is, hogy nincs ketős igazság, hanem egy isteni igazság van, amit több szinten meg lehet ismerni. Az értelem fényénél, meg a természetfeletti hit világosságánál is meg lehet ismerni a kinyilatkoztatott igazságokat, amelyek egymást nem kizáró ellentétben, hanem egymást feltételező kölcsönös viszonyban vannak, ahogyan azt II. János Pál pápa a *Fides et ratio, Hit és ész* című 1998-ban kiadott körlevelében szépen megfogalmazza.

Másodszor azért fontos a filozófia, amely a végső okok és alapelvek tudománya, mert ez bizonyítja, hogy Isten teremtett világa, az egy értelmes világ, és ezt nemcsak azon a szinten lehet megismerni, mint ahogy egy hétköznapi ember megismeri, vagy ahogyan a természettudósok, hanem meg lehet ismerni ezt a természetfölötti hit világosságánál is, amikor a hiten azt értjük, hogy az ember bizalmat előlegez a kinyilatkoztató Istennek. Ennek az írásbeli lecsapódása a Szentírás és a teológia, mint az Istenről szóló tudomány, amely arra az értelmes filozófiai alapra épít, hogy azt a kinyilatkoztatást az életapasztalat és a történelem is igazolja, amelyet mi egy előlegezett bizalommal az Isten és egyháza iránt elfogadunk. Amikor valaki hitetlennek vallja magát, akkor az szinte neveléses megállapítás, mert a hit az időbeliségünkkel kapcsolatos. Tehát, ha valakiben nincs természetes hit, akkor nincs is értelme az életének, mert a reményt a hit alapozza meg. Aki nem remél, az már nem is él tulajdonképpen. Ha bizalmat tudunk előlegezni a jövőnek – amely még nincs a kezünkben, akkor miért ne tudnánk az Istenhez bizalommal lenni –, aki elmondja nekünk mindazt az Úr Jézus Krisztus tanításában, amit nekünk igaznak kell elfogadni, eszerint kell cselekednünk. Akkor eljuthatunk egy boldog életre, és a halálunk után az örök üdvösségre. Ez a megváltás végső kifejelete és gyümölcse.

Akkor miért nem vallásos sok ember, vagy a történelmi egyházak nem jól misszionálnak?

Ennek sok oka van, de legtöbbször azért nem, mert a nem hívő embernek hamis istenképe van. Hogy miért van ez – erről hosszasan lehetne beszélni. A hiányos hitoktatás, az előítéletek és még sok más oka is lehet. A lényeg

az, hogy az Isten olyan igazságokat tár elénk a kinyilatkoztatásban, amelyek számunkra nem vonzóak és nem szimpatikusak – legalábbis első megközelítésre. Ám ha belemerészkedünk a hit kalandjába és elkezdjük cselekedeteinkkel azt tenni, ami benne van a Tízparancsolatban, vagy benne van a Hegyi beszédben, akkor kiderül, hogy az élet gyakorlata ezt igazolja. A legtöbb ember viszont nem hajlandó ezt megvárni, hogy az élet igazolja az ő hitének igazságát, hanem azonnali eredményt vár. Tehát egy téves felfogása van a kereszténységről, mint vallásról, mert a vallástól vár valamilyen hangulatot, egy csodát, amely neki itt és most kellemes vagy hasznos, és hogyha az Isten vagy az egyház ezt nem produkálja azonnal az ő igényei szerint, akkor az egészet elveti, és más irányba tájékozódik. A magyarok hajlamosak arra, hogy olyan világnézetük legyen, amit éppen az uralkodó divat, vagy ahogyan ma mondják, az uralkodó trend favorizál.

És miért van ez nálunk így?

Ennek megint csak sok oka lehet. 1945 előtt egy ún. keresztény kurzus hatására divat volt

„Parma fidei – a hit pajzsa” díj átadásán a Vigadóban a néhai Gyurkovics Tiborral

vallásosnak lenni, és akkor általában a legtöbb ember az is volt. Utána jött egy majdnem fél évszázados időszak, amikor kifejezetten – evilági értelemben – hátrányos helyzetbe kerültek azok, akik nyíltan megvallották keresztény hitüket. Ezért az uralkodó trend az volt, hogy nem vagyok vallásos, vagy legalábbis elrejttem és ezzel nem foglalkozom. A mai világban pedig az az uralkodó trend, hogy nem érdekel, hogy van vallás vagy nincs vallás, engem az érdekel, hogy a piac jól menjen, vagyis piac centrikus világnézetűek lettek az emberek. Ami elmegy jó pénzért a piacon az igaz, ami pedig nem megy el, az nem igaz. Mi magyarok nagyon erősen befolyásolhatók vagyunk a külföldi divatoktól, és mindig meg vagyunk győződve arról, hogy amit más országban találtak fel – főleg, ha nyugaton –, akkor az egészen biztosan igazabb, mint amit mi találtunk fel.

A divatirányzatok leginkább a fiatalokra vannak hatással, és ez a vallásra is igaz. Idéznék az Új Alaptörvény által rögzített elvekből: „(1) Mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a vallás vagy más meggyőződés szabad megválasztását vagy megváltoztatását, és azt a szabadságot, hogy vallását vagy más meggyőződését mindenki vallásos cselekmények, szertartások végzése útján vagy egyéb módon, akár egyénileg, akár másokkal együttesen, nyilvánosan vagy a magánéletben kinyilvánítsa, vagy kinyilvánítását mellőzze, gyakorolja vagy tanítsa.” Ez volna a szektásodás legfőbb oka?

Először is nézzük meg, mit jelent ez a szó, hogy szekta. Latin eredetű szó. Secto, sectare a latin nyelven azt jelenti, hogy levágni. Tehát levágok valamiről valamit, vagyis az egyház testéről „levágok” valamit, ami nekem nem tetszik. Ha én csak a rész igazságokat veszem észre, mert nekem az tetszik, és a súlypont ezen van, az lehet egy látványos igazság – az előbbi hasonlattal élve –, de mégis az egész testhez hozzátartozik és az egész testtel együtt kell nézni és vizsgálni. A mi világunk az ún. szabad világ, de ez a bizonyos jogállam olyan túlzott mértékben bürokratizált – amelyre a magyar lakosság, sajnos hajlamos –, amely annak a jele, hogy az erkölcs szinte eltűnt az emberek életéből, mert hogyha az embernek van erkölcsi érzéke és alapállása, akkor nem kell mindent leellenőrizni, hanem el lehet hinni, hogy az ember igazat mond. A hivatal abból indul ki a maga jogi szemléletével, hogy „minden ember lop és hazudik”, és minden jogszabály azt próbálja kikérülni, hogy a hivatal, az intézmény valamilyen módon hátrányos helyzetbe kerüljön az állampolgárral szemben. Ez persze sehol sincs így nyíltan megfogalmazva, de ha én egy ilyen iszonyatosan leellenőrzött, globalizált világban élek, akkor ez gyakorlatilag ugyanolyan totalitarizmus, mint amilyen a diktatúra, csak más neve van, és az ember rendkívül vágyakozik egy olyan

élethelyzetre, amely nincs ily mértékben szabályozva, mert akkor úgy gondolja, hogy a szabadságát megélheti. Valószínűleg ez az oka annak, hogy ma sok házasság szétesik. Amikor a családban a legkisebb rend és szabályozottság megjelenik – ami pedig szükségszerű, mert az emberi együttélést valamilyen módon szabályozni kell –, abban a pillanatban a férj vagy a feleség vagy a gyermekek föllázadnak ez ellen a rend ellen, mert már rettenetesen agyon vannak szabályozva a körülöttük lévő intézmények által, kezdve az iskolán át a munkahelyig. Úgy gondolják, a családban elengedhetik magukat, és senkihez sem kell alkalmazkodniuk. Ugyanígy vannak sokan a történelmi egyházakkal is, de én csak a Katolikus Egyházzal tudok beszélni. Talán, a hagyományok révén a lakosság többsége a keresztelés, az esküvő, a temetés meg a nagyobb ünnepek vonatkozásában megkeresi az egyházat, mint intézményt, ahova tartozik, de fel van háborodva, amikor azt hallja, hogy az egyházban is van jog, tehát vannak egyházi törvények, amelyeket be kell tartani. Én már megéltem több olyan esetet is, amikor fiatalokat kellett a házasság szentségére felkészítenem, amelyek vannak bizonyos egyházi és intézményes keretei, és amelyekhez alkalmazkodni kell, hogy fel voltak háborodva, amikor a szertartást az egyház előírásai szerint kellett megtartani és nem csinálhatták az esküvőn azt, amit ők akartak. Ez nemcsak a külsőségekre vonatkozik, hanem a gondolkodásra is. Gondolkodhasson szabadon, erkölcsiben csinálhasson azt, ami neki jól esik. Azért van sok szekta, mert abból indulnak ki, hátha találunk egy olyan vallást, ami bennünket igazol. Vegyünk egy nagyon egyszerű példát. Tételezzünk fel – cégbírósi bejegyzéssel – egy olyan csoportot, amely új vallási és egyházi szervezetként tűntetné fel magát, és sokban hasonlítana is a történelmi egyházakhoz, csak egyet kivéve, a Tízparancsolatot. Akkor abban a pillanatban a lakosság jelentős része ennek a vallásnak a követője lenne, hiszen csinálna magának egy istent, egy bálványt, amely legitimálná az ő alapállását, hogy ami neki jól esik, az erkölcsileg nem bűn.

Sokszor elhangzik az emberek ajkáról, hogy én a magam módján vagyok vallásos.

Igen, ez pont azt a helyzetet fedi le, amiről eddig beszéltünk. Ami nekem tetszik, főleg a történelmi egyházak esetében, amit eddig a család, a kultúra közvetített, abból kiválogatom azt, ami nekem jó és a többi meg nem érdekel. Így aztán nem vagyok ateista, mert ateistának lenni manapság megbélyegzettséget jelent, mert gyanakvást ébreszt az emberekben, hogy kommunista volt. Vagy azon kellene gondolkodni, hogy miért nincs Isten, bizonyítani kellene és ez már fásasztó, hiszen az embernek annyi dolga van, pénzt kell keresnie. Szabadságon a legtöbb ember azt érti, hogy nem kötelezem el magam sen-

kihez és semmihez, csak a konkrét saját érdekemhez.

A globalizmus kedvez ennek a legjobban.

Természetesen, és a gond ott van, hogy Európa nagyon eltávolodott a kereszténységtől, ezért én nem hinném, hogy a történelmi egyházak nem jól töltik be a hivatásukat, mert nekik nem a divat követése, hanem egy bizonyos szellemi érték áthagyományozása a feladatuk. Az emberek a hasznosság vagy a különlegesség szempontjából nézik a vallást. Nagyon érdekes megfigyelni – anélkül, hogy neveket mondanék –, hogyha bármely vallásban megjelenik egy olyan személy, aki valamiféle rendkívüliségeket tud produkálni – mondjuk ráteszi a kezét valakire és ettől elájul az illető –, ami már a csoda határát súrolja, amit nem lehet a tudománnyal megmagyarázni, az mindig izgatja az embereket. A másik fontos tényező, ha az egyház pénzt vagy segélyt ad – akkor szeretik. Az emberek olyan történelmi oktatásban részesültek majdnem száz éven keresztül nálunk, hogy az egyházak legfontosabb tulajdonsága, hogy sok pénzük van. Igaz, hogy ötven évvel ezelőtt mindent elvettek a magyar egyházaktól, de akkor is azt hiszik, hogy a papok, a lelkészek tele vannak pénzzel. Ha ez így lenne, akkor minden fiatal ember pap akarna lenni és nem bankár. A bankban van a pénz és nem a papoknál, de sokan úgy gondolják még ma is, mert hiányos a történelmi ismeretük, hogy a papoknak nagy földbirtokaik és sok pénzük van, ami arra szolgál, hogy osszák szét. Ha viszont az egyház ezt nem teszi, akkor nincs Isten. Ez az átlag ember felfogása, ha viszont ezt teszi a pap – és most megint nem mondom neveket, mert vannak ügyes karitatív szervezetek –, akkor azokat a papokat istenítik. Természetesen a paphiány is oka lehet az emberek vallástalanságának, ami abból következik, hogy ott, ahol az elköteleződésnek semmiféle társadalmi presztízse nincs, mint például a házasság fölbonthatatlanságának vagy a papi és szerzetesi hivatásnak, akkor nyilvánvaló, hogy háttérbe fog szorulni a vallás. Szerencsére azért van a fiatalok között egy olyan réteg, aki viszont nagyon komolyan veszi a hitét és elkötelezi magát a vallás és a keresztény hit mellett, a gyermekeiket is eszerint nevelik – de erről nem szoktak beszélni.

Köszönöm a beszélgetést, és kívánom hogy még sok fiatal taníthasson. Kuruczleky Ilona

A hit légzési forma

A nyolcvanéves
Szokolay Sándor
köszöntése

Kodály mondása volt az öncélú avantgard törekvésekre célozva:

„Az avantgarde szó azokra a katonákra vonatkozik, akik először esnek el a fronton.”

„Szokolay Sándor nem esett el a halhatatlanságért vívott csatában, nem bukott el a divatosság csábításának sűrűjében, hanem mesteréhez híven egyfelől a népzenei forrásból, másfelől a nagy európai tradícióból merítve megalkotta a maga egyéni stílusát csupán arra törekedve – és sikerrel –, hogy jó és szép zenét írjon.

Műveiben Istene hangját halljuk hozzá szólni és ő ezt közvetíti felénk, emberekhez. Micsoda ajándék ez neki! És micsoda ajándék ez nekünk!”
(Vásáry Tamás)

Szokolay Sándor zeneszerző 1931. március 30-án született Kunágótán, hívő, evangélikus családban. 1959-től 1966-ig tanított a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán. 1966–1994-ig egyetemi tanár. Elnöke a Magyar Kodály Társaságnak. Szinte minden díjat, kitüntetést megkapott. Hosszú a lista, benne a Kossuth-díjjal, a Bartók–Pásztory-, a Magyar Örökség-díjjal, valamint a Corvin lánccal.

Dramai tehetségét oratóriumok, kórusművek és hangszeres darabok jelzik. 1964-ben mutatták be első operáját, a Garcia Lorca drámája alapján készült Vénászt. További operái: Hamlet, Sámson, Ecce Homo, Szávitri. Oratorikus művei: A Tűz márciusa, Karácsonyi pasztorál, Luther-kantáta. Írt több kórusművet, dalokat, versenyműveket. A Budapesti Belvárosi Szent Mihály templomban a Budapesti Tavasz Fesztivál szervezésében március 30-án az ünnepi hangversenyen Szokolay Sándor zeneszerzőt személyesen Korzenszky Richárd tihanyi perjel, levélben Orbán Viktor és Lévai Anikó köszöntötte.

Három ősbemutató előadására került sor: Kamarakantáta Isten szeretetéről, Az

Ima-Asszony valamint az Ároni áldás. Szokolay Sándor és Dobra János vezényelt.

A jubileumi hangverseny megkezdése előtt néhány órával egy kávéházban beszélgetünk. Isten éltesse nyolcvanadik születésnapján, szeretettel köszöntjük. Jó egészséget és Isten áldását kérve további életére és munkájára. Hogy van művész úr? Hogy érzi magát ezen a szép, ünnepi napon?

Nagyon jól. Ha végig gondolok az életemen, nem is emlékszem, hogy örömtelibb pillanat volna, annak ellenére, hogy a nyolcvanas év azért egy mérőöldkő. Érdemes elgondolkozni, mert már kevés idő van hátra. Nem tagadom, hogy az imádott székesfővárosunkat elhagytam. Közel húsz éve élek Sopronban, ennek is köszönhetem az életemet. Láttam ezt Németh Lászlónál, Illyés Gyulánál. Ki Tihanyba, ki Visegrád környékére költözött. Aki megtehetette menekült a fővárosból. Ez egy összegzése az életnek, de nem olyan összegzés, amelyről számot kell adni.

Kérem, röviden mutassa be Olvasóinknak három új művét.

Mind a hármat az idén írtam, az első Kamarakantáta Isten szeretetéről. Életem

summázandó időszakába érkeztem: Töreksem szert tenni arra a boldogságra, amely a Zsoltárok Könyve első fejezetének első két versszakában áll: „*Boldog ember az, aki nem jár gonoszok tanácsán, bűnösök útján meg nem áll, és csúfolódok székeiben nem ül. Hanem az Úr törvényében van gyönyörűsége, és az ő törvényéről gondolkodik éjjel és nappal.*” Kései napjainkat mi ragyoghatná be ennél szebben és méltóbban? Ehhez add, Uram, a te segítségedet.

A második mű: Az Ima-Asszony. Erdélyi Zsuzsanna, népi imádságok gyűjtője, ihlette Tamás Menyhért költő barátomat versírára. A verset idén januárban ismertem meg, a zenét napok alatt megkomponáltam. Már a vers első sorai Erdélyi Zsuzsanna

portréját rajzolták meg: „*Éneket gyűjt, siratókat, szívre-szállt szót, Napot, Holdat.*” Majd az egész vers sűríti az „*egyszerű pásztorok*” hangját, és az „*írás-tudóké.*” Befejezésül az Ároni áldás hangzik el.

A bibliai sorok Mózes Negyedik Könyvéből valók, amelyek szinte minden fejezet szertartásának végén elhangzanak: „*Áldjon meg tégedet az Úr, és őrizzen meg tégedet. Világítsa meg az Úr az ő orcáját terajta, és könyörüljön terajta. Fordítsa az Úr az ő orcáját tereád, és adjon békeséget néked.*” A három bemutatásra szánt mű összekapcsolhatóságát és egységét zenileg a hangszerelés teszi lehetővé.

Milyen gyermekkor volt?

Gyönyörű gyermekkorom volt. Anyám voltam, mindig fogta a kezem. Az anyai kézfogás mai napig kihat. Mindennap imádkoztunk. Gyermekkoromat még szebbé tette a békéstarhosi iskola.

Vallásosan nevelték?

Igen, ez egyértelmű volt, azonban se boggattak sem álszentek nem voltunk. Úgy mondanám, hogy számomra a hit légzési forma.

Kitől örökölte a zenei tehetségét?

A Szokolay családban volt egy nagypám, aki öt-hat hangszeren játszott iskolai képzés nélkül.

Gyermekei követték a szülői példát? Muzsikuskok lettek?

Feleségével családi körben

Erdélyi Zsuzsanna néprajzkutató és Ferencz Éva énekművész

Néhai Nagy Gáspár költővel a Fészek Klubban, a Hűség-díj átadásán

Igen, egyet kivéve. Tamás fiam csellista volt, de abbahagyta. Azt mondta, hogy ő nem fűrészel nyolc órát. Legismertebb Balázs fiam lett, zongoraművész. Ő a Zeneakadémián a zongora tanszakon tanár. Jelenleg Grázban vendégtanár, meghívták Weimárba is. Sok zongoradarabomat játszik. Gergely fiam szintén zongorista, Kanadában él. Ádám fiam fuvolaművész Fuvola-Concertinomat lemezre vették az előadásában. Ő még arról is nevezetes, hogy a fia, vagyis az unokám zongorista. Ő már több mint öt éve a Zeneakadémia kivételes tehetségek osztályába felvételt nyert. Orsolya leányom hegedűművész. A Budapesti Vonósok Kamarazenekarának titkára, menedzsere.

A kilencvenes évek elején nagy feltűnést keltett távozása Budapestről. Tizenhét éve Sopronban él, a város díszpolgára lett. Ezekben az években műveiben meghatározó a hit, remény és a derű. Jól látom, van összefüggés?

Feltétlen van. A remény nagyon fontos, mert a boldogságot is úgy lehet elérni, ha kicsit akarjuk. A reményért is tenni kell valamit. Egy nép történelmében, életében is nagyon fontos a remény, mert hol magasan, hol mélyen lent voltunk. A hitről Kodály tanár úr mondása jut eszembe, aki azt mondta: amely népnek nincsen hite és kultúrája, az szép lassan eltűnik a földről. Az emberek életében a hitnek, a remény-

nek és a derűnek együttes ötvözetként kellene jelen lennie.

Általában mindig felemeli szavát a közösség érdekében, azonban személyes énjét ritkán engedti felszínre. Ebben az ünnepi pillanatban mi a legszemélyesebb öröme?

Az ember életében a nyolcvan év egy mérföldkő. Születésem napján van a házassági évfordulónk is. Nagyon lényegesnek tartom, hogy egy ember + egy ember, az nem két ember, hanem egy testté is válnak.

Boldog vagyok, ha valaki bekapcsolja a rádiót és két perc múlva megismeri a zenémet. Nagyon tudok örülni mindennek, azoknak a megtisztelő köszöntéseknek is amelyekben most részem van.

A Nemzeti Társas Kör vezetésében is aktívan részt vett, alapító tagja volt a kulturális

egyesületnek, később tiszteletbeli elnöke.

Mindig fontos volt számára a magyarság sorskérdése. Dr. Drippéyné Szűcs Katalin – aki elnöke volt a Társas Körnek –, tevékenységével méltóképpen képviselte ezt, nagyon közel állt hozzám, nagy örömmel gondolok rá. Nagyszerű szervező munkával mozgatta a nemzetben gondolkodó értelmiséget. Felkérésére több zeneművet komponáltam a Társas Kör számára.

Milyen megzenésítésre váró témák foglalkoztatják?

Egyik legfontosabb feladatomban tartom, hogy Nagy Gáspár csodálatos szövegyűjteményére Hálók címmel operát írjak. Azután Balázs fiamnak szeretnék egy szonátát komponálni. Tervezek Kocsis Zoltán számára Magyar szimfónia címmel új művet, olyat amelyre nem kell ráírni, hogy mitől magyar, mert hallani!

Közben szeretnék egy kicsit utazni, „töltekezni”, mert bár kitűnően érzem magam, ennyi elképzeléshez energia is kell.

A jó Isten adjon hozzá erőt, egészséget a nyolcvan esztendő Szokolay Sándornak! Művész Úr, köszönöm a beszélgetést.

Szilágyi Ferenc

Liszt Ferenc vallásos római katolikus családban született. Apja Liszt Ádám ifjú korában novícius volt a ferenceseknél. Ez akár családi hagyomány is lehetett, hiszen a családból többeket is felvettek a rendbe. (Talán még Liszt Ferenc neve is ezzel függhetett össze.) Édesanyja Lager Mária Anna hite sem külsőségekben, hanem jólelkűségekben, emberszeretében, erkölcsi nagyságában nyilvánult meg.

A családi háttér, a doborjáni kis templomban elmondott imák alapvetően meghatározták Liszt Ferenc mély, őszinte vallásosságát. Amikor már Európa szerte ünneplott művész lett, sem feledkezett meg a ferences szerzetesekről, akiket 1823-ban, 11 évesen látott utoljára, apja társaságában. 1840-ben, magyarországi koncertkörútja során, csöndesen elszökött rajongói elől és meglátogatta az atyákat pesti kolostorukban és felelevenítette ifjúsága emlékeit. A rendfőnök az a Wagner Kapisztrán, aki Liszt Ádám régi nagyszombati barátja és novíciustársa volt. A meghatározó találkozóról Gasparich Kilit ferences szerzetes, tehetséges szónok és lelkes magyar hazafi (1848-ban a honvédseregben szolgált és 1853-ban az osztrákok kivégezték) számolt be a Társalkodó című lapban. (1840. január 22.)

1848 tavaszán Kismartonban felújította barátságát Albrach Szaniszló ferences atyával, akivel már 1840-ben és 1846-ban is találkozott. Albrach atya igazi reneszánsz egyéniség volt, hiszen folyékonyan beszélt több nyelven, kiváló hitszónok volt. (Széchenyi István is ha tehette mindig meghallgatta prédikációit.) Emellett érdeklődése kiterjedt a matematikára, a fizikára és a föld-

Liszt Ferenc

„A művész számára egy felemelő feladat, egy nagy vallásos és társadalmi misszió adatott.”

Liszt Ferenc hite és tanúságtétele

rajzra is. Kiválóan orgonált és több művet is komponált. Fő szenvedélye azonban a botanika volt. Liszt Kismartonban kezdett dolgozni azon a férfikarra írt miséjén, melyet Albrach Szaniszlónak ajánlott. Albrach atya beszélte le Lisztet arról, hogy részt vegyen a szabadságharcban. Előzőleg Liszt magyar nemzeti kokárdában nagy lelkesedést kiváltva járta be a bécsi barikádokat és mozgósító jellegű „Munkás-kórust” komponált. Albrach atya a kismartoni templomban ezzel az érvelése térítette el eredeti szándékától: „Önnek itt nincs keresnivalója. Ma Ön az egyetlen magyar ember, aki jelent valamit a nagyvilágban. Ha velünk pusztul Ön is, és mi tagadás, erre megvan minden reményünk – vagy inkább reménytelenségünk –, csak azt értük el vele, hogy lehullott az egyetlen csillag, amely Európa egén a magyar szellemet-lelket képviselte. Ön Önnek nem tanácsot adok, hanem egyenesen utasítást. A pap, az idősebb férfi és a magyar ember nevében, aki itt élte le életét, s aki itt is akar meghalni: menjen! Minden habozás nélkül! A rosszhiszemű emberek, vagy, ahogy manapság hívják őket: a spekulánsok aranykincsüket menekítik ki a biztosabb külföldre. Én egy egész nemzet nevében mondom Önnek: ma Ön a magyar szellem egyetlen nemzetközi aranykincse. Kötelessége a legmagasztosabb spekuláció nevében, hogy ezt az aranyat ott dezavualja, ahol semminő bántódás nem érheti.”

Liszt Weimárból is figyelemmel kísérte a magyarországi eseményeket és egy

csodálatos elégiában, az egyetemes gyászt kifejező Funérailles című művével emlékezett meg Batthyány Lajos és az aradi vértanúk október 6-i kivégzéséről.

Liszt Ferenc gyerekkorától kezdve lelki krízisei idején többször is gondolt arra, hogy Istennek szenteli magát és pap lesz. Először még apja életében, 1827-ben, szerelmi csalódása után, amikor sok időt töltött imádkozással és meditációval a St. Vincent-de-Paul templomban. Anyja és gyóntatója, az említett templom lelkésze, lebeszélte róla. A gyóntatója azt tanácsolta neki, hogy művészi hivatásával szolgálja Istent.

Jóval később, már nem meghasonlás okán, hanem megfontolt elhatározásból csatlakozott az egyházhoz. 1858. április 11-én Lisztet confrater-ként (szerzetesrend vagy egyházi egyesület tiszteletbeli tagja) Pozsonyban felvették a ferences rendbe. Rómába költözése (1861) után 1863 júniusában visszavonult a Monte Marion levő Madonna del Rosario nevű kolostorba. Itt látogatta meg Lisztet IX. Pius pápa. A beszélgetés után a zenekedvelő pápa arra kérte „kedves Palestrináját”, hogy játsszon neki valamit. Liszt először a nemrég komponált Assisi Szent Ferenc prédikál a madaraknak című legendáját adta elő zongorán, azután Vincenzo Bellini Norma című operájából a Costa Diva áriát játszotta. Amikor a pápa meghallotta a híres melódiát, felugrott a székeről és Liszt kísérete mellett emlékeztetőül elénekelt az áriát.

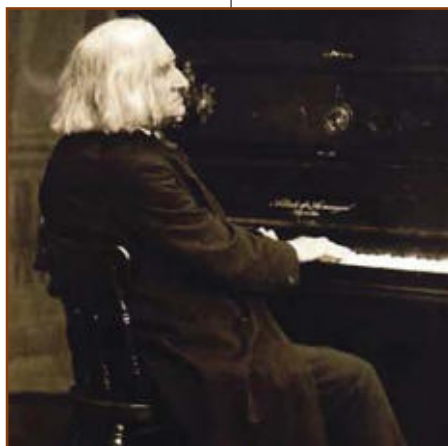
Liszt 1865. április 25-én tonzúrárt kapott. A szertartás után IX. Pius pápa magánkihallgatásán fogadta. Július 30-án felvette a további négy alsóbb rendű egyházi szentséget: ostiarius, exorcista, és acolutus. Liszt abbé lett, de nem lett diakónus és pap. Csak a papi ruha viselésére kötelezték. Élete végéig naponta olvasta breviáriumát, habár ez nem volt számára kötelező. Nem volt cölibátusra sem kötelezve. Liszt később így

indokolta döntését: „Beléptem az egyházi rendbe – de semmi esetre sem a világ iránti megvetésből vagy még kevésbé, mert ráuntam a művészetre.” „A katolicizmushoz való vonzalmam gyermekkorom óta jelen van és egy állandóan jelenlevő és uralkodó érzés lett...”

Haydn 14 misét, Mozart 20 misét és számtalan egyházi jellegű művet komponált. Beethoven ezzel szemben már csak két misét írt. A XIX. századi zeneszerzők nem álltak egyházi szolgálatban és inkább világi jellegű témákat választottak. Liszt ebből a szempontból is kivétel. Ő nem csak vallási témájú zenét komponál, hanem elhatározta, hogy megújítja az egyházi zenét. A

weimari hercegnek így írt erről: „Tény, és azt hiszem, jó lelkiismerettel mondhatom, hogy az általam ismert zeneszerzők közül egy sincs, aki ilyen intenzív és mély érzellemmel közeledik az egyházi zenéhez.” Hangsúlyozta, hogy a cél érdekében a gyökerekhez, a forrásokhoz kell visszatérni. Ezért buzgón tanulmányozta a régi mestereket és az ősi gregorián dallamokat. A Liszt művek gyűjteményében a „spirituális” címet viselők száma nagyon szembetűnő: az első Ave Maria-tól kezdve (1842) egészen a művész életének utolsó évéig a katolikus hitről szóló művek valóban nagy számban vannak jelen, amelyek olykor könnyen összetéveszthe-

tők az egyszerű, meditatív jellegű darabokkal. A művész képzeletében

élő hősök szerepe egyre elhalványul annak érdekében, hogy helyet tudjon adni a szentek alakjainak és különösképpen Szűz Mária tiszteletének. A zene egyfajta lelki jellegű irányzatának megalkotásához, amelyhez zongorát, kórust és zenekart közösen szólaltat meg, Liszt komoly munkát végzett ahhoz, hogy eltávolodjon a színpadias, improvizáló stílustól, ahonnan ő maga érkezett. Számos zongorára írt alkotása között nem szabad semmiképpen sem megfeledkezni a Christus című oratóriumról és a Szent Erzsébet legendáról. A Christus című darabban Liszt egy egyetemes partitúrát hozott létre, amely a klasszikusokat követi úgy, hogy a művész egyénisége is mélyen beleivódik a műbe. A zenemű az Igazságból fakadó bizonyosságot, kiegyensúlyozottságot, erőt sugallja. Liszt műveinek felfedezésére indulva tehát a művész a római katolikus egyházhoz való mély hűségére bukkanunk. Szent Erzsébet legendáját 1865. augusztus 15-én a Vigadó nagytermében adták elő kb. kétezer ember előtt. A közreműködők száma meghaladta az 500-at. Különösen mély benyomást keltett, ahogy Liszt hosszú papi ruhában vezényelt. Az oratóriumról ezt írta a Zenei Lapok című újság: „Az egész zeneirodalomban korszakalkotó, felülmúlhatatlan mű. A leghidegebb és leglaikusabb hallgatót is el kell ragadnia magasztos költészetével, emelkedett irányával, mesteri kidolgozásával, s főleg mindent magával ragadó hatalmas karaival.”

Ilyen jellegű művek csak teljes átéléssel és vallásos áhítattal íródhattak. Amikor az egyik legnagyobb remekművét, az Esztergomi misét kilenc héten át komponálta, erről így számolt be barátjának: „Bizonyos lehet benne, kedves barátom, hogy nem úgy komponáltam a művemet, ahogy az ember a felöltője helyett miseruhát ölt, hanem az a szívem valódi buzgó hitéből fakadt, amelyet gyermekkorom óta mindig is éreztem. Genitum non factum (Nemzetett, nem csináltatott) – s így valóban elmondhatom, hogy misémet inkább imádkoztam, mint komponáltam.” Az Esztergomi misét 1856.

augusztus 31-én az Esztergomi Székesegyház felszentelésekor mutatták be. A bazilikába négyezer ember zsúfolódott össze és hallgatta meghatódottan e egyszerű művet. A hercegprímás megbízására Liszt Ferenc komponálta a Magyar Koronázási misét. Addig ilyen művet csak osztrákok készíthettek. Liszt e művébe a Rákóczi induló, a Himnusz és a Szózat motívumait is betette. „Sokkal inkább hazafias és vallásos, semmint a szó szoros értelmében vett zenei kompozíció.” – írta barátjának. Liszt itt túlságosan is szerény. A mű változatos hangzása révén bravúrosan sikerült.

Végül következzen néhány sor Liszt Ferenc 1834-ben írt esszéjének néhány sora, amelyben kifejtette, hogy milyennek kell lennie a zenének: „Mint egykor, sőt, még inkább a zenének egyre erőteljesebben a NÉP és az ISTEN felé kell fordulnia, az egyiket a másik felé kell közvetítenie, tegye jobbá, nemesebbé, vigasztalja meg az embereket, áldja és dicsőítse az Istent. Ahhoz, hogy ezt elérjük, új zenét kell alkotnunk. Legyen ez a zene lényegét tekintve vallásos, erőteljes és hatásos, e zene, amelyet jobb kifejezés híján „humanitáriusnak” nevezhetünk el, kolosszális arányokban egyesíti majd a SZÍNHÁZAT és a TEMPLOMOT. Egyszerre lesz drámai és áhítatos, pompás és egyszerű, patetikus és ünnepélyes, tüzes és féktelen, viharos és nyugodt, derűs és gyöngéd.”

dr. Horváth Attila

Micimackó Idősgondozó Szolgálat

Saját lakásán biztosítjuk idős hozzátartozója szakszerű ápolását, gondozását, bentlakással is. Cégünk már 15 éve áll a családok szolgálatában. Igény szerint takarítónőket is kiközvetítünk.

1073 Budapest, Erzsébet krt. 41.
Tel: 06-1-413-1536 06-20-359-5929
E-mail: info@micimacko.net

Várjuk idősgondozásban jártas állásukra érdeklődő hölgyek jelentkezését!
Tel: 06-1243-8280

A Veronika olyan női név a keresztény múltból, amelyet megszámlálhatatlanul sok kereszteléskor kaptak leánygyermek. Számos festmény és szobor őrzi a jelenetet, ahogyan kendőjét nyújtja Jézusnak, aki megtörli vele arcát, és a kendőn ott marad a véres Krisztus-arc. Mélyen a szívünkbe vésődött ez a kép. Pedig erről nincs említés az Evangéliumban, szemben Kürénei Simonnal. Hiszen a keresztút tizen-négy állomása a középkori passiók hagyatéka. Mégis sok keresztény véli úgy, hogy ez Jézus keresztútjával kapcsolódik össze. Valóban így van, csak hogy más értelemben.

A keresztút VI. állomása középkori eredetű a liturgiában. Onnan keltezhető a Veronika-kendős ábrázolások kivételes népszerűsége. Heinrich Pfeiffer jezsuita professzor állapította meg, hogy ez a kép a 12. századtól kísérhető nyomon. S az a megrendítő

benne, hogy egy egészen sajátos valóság-alapja van, ami ugyan egyre ismertebbé válik, de amit nem győzünk ismételni. A Veronika név eredete a „vera ikona” (= igaz ikon, vagyis a valódi Krisztus-arc). Amikor a mai Torinói Leplet mint Krisztus hiteles halotti leplet még Konstantinápolyban őrizték, 944-től 2004-ig, egyes ünnepi alkalmakkor, feltehetően nagypénteken is, úgy állították ki, hogy négy részre hajtották a 436 cm hosszú Leplet, s a negyedik résznek éppen a közepére esett Jézus arca, a valószínű vérényomokkal, amelynek még AB vércsoportját, sőt a DNS-ét is sikerült megállapítani. S ez úgy nézett ki, mint a törülköző. Ebből lett aztán a nyugati egyházban annyira népszerű Veronika-kendő ábrázolása, különböző korok különböző stílusában. S így illesztették be a képet a keresztút állomásai közé, míg a keleti egyházban az ikonos ábrázolás lett népszerű, mindmáig.

Ezek szerint, amit a keresztút VI. állomása ábrázol, az nem igaz? Egyáltalában nem erről van szó. A liturgia ábrázolása azonban nem közvetlenül kapcsolódik Jézus keresztútjához, hanem közvetve. Egyetemes érvényű és megrendítő igazságot fogalmaz meg számunkra: az örök nőt, aki a családban, kórházi ápolónőként vagy váratlan balesetnél odahajol a sebesült férfihoz, hogy

VERONIKA

letörölje arcáról a vért és a verítéket. Háborúk esetén vagy a kórházakban, de családkorban is megrendítően szép és emlékezetes példái vannak ennek a fölemelő gesztusnak. Megszámlálhatatlanul sok eset tanúskodik a segítőkész női kézről, amelyet az irgalmas női szív vezérel. Az örök Veronika. Úgy kell ezt is elfogadnunk, mint a tékozló fiút, akivel kapcsolatban nem azt kérdezzük: tényleg megtörtént-e, és úgy, ahogyan Jézus elmondta. Hiszen példabeszédről van szó, amelynek kiváltsága épp az, hogy megszámlálhatatlanul sokszor megtörténik, különböző változatokban, és így üzenete egyetemes érvényű, mint Veronikáé.

S mit üzen nekünk most Veronika a médiumok által agyonszexualizált világban? Azt üzeni, hogy a házasságban vagy az em-

beri kapcsolatban nemcsak a nemiség fontos, az is persze, a maga szintjén és helyén. De sok más is ezen kívül. Különösen a női szív és a női kéz irgalmas cselekedetei. Veronikáé, akinek kendője jelképes értelmű. A Fiatalok keresztútjából idézem a női vallomást, ami nemcsak a fiatalokra vonatkozik: „Mert én kötözöm be sebeidet, amikor kórházba visznek. Testi, lelki fájdalomidban én állok melletted. Én virrasztok ágyadnál, amikor beteg vagy. Én teszem forró homlokodra hűsítő ujjaimat. Én, Veronika.” És Veronikával együtt Éva, Márta, Katalin Zsuzsanna, Krisztina, meg a többi irgalmas kezű leány vagy asszony. Ők azok, akikben Veronika ma is él, mint a segítő szeretet irgalmas cselekedetének örök tanúja. S eszünkbe juttatja Jézus szavait, amiktől hitelessé válik ez a kép és ez az állomás: „Nekem cselekedtetek”.

Dr. Boda László

János apostol

A szeretett tanítvány, a negyedik evangélium szerzője, hagyományunkban Zebedeus fiaként szerepel. Írásban fennmaradt bizonyítékot erre Szent Ireneusz szolgáltatott, ő a második század második felében Lyon püspöke volt. Euszébiosz, Órigenész és Szent Ágoston folytatta, megerősítette ezt a szemléletet, bár némiképpen elbizonytalanító Euszébiosz megfogalmazása, hiszen említést tesz János presbiteréről, akit nem lehet pontosan beazonosítani, személyének az evangélium szerzőjével való egyezése teória. A régészeti emlékek közül a legkorábbi, egy a Krisztus születése után 125 körüli papirusz-tekerecs, amely Egyiptomból származik, és János evangéliumának részletét tartalmazza. Ennek a ténynek köszönhetően állíthatjuk: az evangélium a századforduló idején már létezett, és közösségi használatban volt.

Az apostol életrajza egyszerű megfogalmazásban a következő: Testvérel, Jakabbal halászok voltak. Az elsők között követte a Megváltót, jelen volt minden fontos eseményénél. Az Arany legenda szerint a Domitianus-féle üldözések idején vértanúságot szenvedett. A római Porta Latina mellett forró olajba dobták, de túlélte, ifjúként lépett ki az üstből. Domitianus ekkor Patmosz szigetére száműzte, ahol egy viharos éjszakán megnyílt előtte a mennyek ajtaja. Ekkor sziklába véste a jelenéseket, később könyvbe írta. (Az evangélium megfogalmazását nem tudjuk konkrét időhöz kötni.) Csodatételként tartják számon egy Druziant nevű asszony halálából való megszabadítását, feltámasztását. Élete utolsó szakaszában Epheszosz városában hirdette az igét.

A modern kor tudományos vizsgálatai, elemzései néhány kérdésre az eddigieknél nyitottabb válaszokat ajánlanak. Ilyen például az evangélium teológiai összeszedettsége, amely nem egy egyszerű halász mentális felkészültségére utal. A negyedik evangélium szerkezetében eltér a másik hárométól, a teológiai kifejezéssel szinoptikusnak nevezett evangéliumokéitól. A Szentírást tudományosan elemző, huszadik század ötvenes éveiben tevékenykedett angol kutató C. H. Dodd, szerint ez az evangélium egységet teremtő, tudatos irodalmi szerkesztés, amely a művet nemcsak a Biblia világában, hanem világirodalmi távlatban is egyedülállóvá teszi. Jézus cselekedeteit más sorrendben állítja elénk a szerző. A szeretet mellett az akaratot is hangsúlyossá teszi. Írásával a logosz szférájába emelkedett. Felvetődött a gnosztikusokkal és Keresztelő Szent János híveivel folytatott dialógus lehetősége, valamint a qumráni közösség szellemiségének esetleges felhasználása. Tény, hogy Keresztelő Szent János személyét titok lengte körül, tisztelői vallási cso-

portot alkottak. Hagyományaik később is élénk hatást váltottak ki. Jellemző példa, hogy Ajtony, akit Szent István fegyverrel kényszerített térdre, saját szállásterületén Keresztelő Szent János tiszteletére építtetett templomot. A sáskával és erdei mézzel táplálkozó prófétának szenteltek figyelmet a Johannita lovagrend titkos szertartásain is. Vajon nem érvényesíthető a pusztában kiáltóra a jellegzetesen keresztény kijelentés: aki magát megalázza felmagasztalódik. Lehetséges, hogy a szeretett tanítvány kifejezés valójában Keresztelő Szent János metamorfózisát rejti magában? Coreggio 1526-ban készített freskótanulmánya beszédesen árulkodik az említett átfedésről. Keresztelő Szent János keblére bárny hajtotta a fejét. Giotto: „Krisztus siratása” című falfestményén pedig Szent János apostol széttárt karral áll a kép közepén, feje mellett folyam és egy alig kivehető titokzatos arc, légiesen, ködbe burkolva, feltehetőleg Heródes áldozatáé, a prófétáé, akit lefejeztek. Természetesen ez a gondolati kitekintés nem befolyásolhatja a hitünket János apostorról, mint valóságosan létezett – kegyes hagyomány szerint a koporsóban is élő – személyről. Figyelmünket az írás szerkezetére, mondanivalójára koncentráljuk.

Míg a szinoptikus evangéliumok rövid, többé-kevésbé önálló egységre tagolódnak, Jánosnál számban jóval kevesebb, de hosszabb történeteket és beszédeket találunk. Ugyanakkor a János-evangéliumban minduntalan olyan utalásokra bukkanunk, amelyek az egész művet behálózzák és egybefogják. Sőt, úgy tűnik, hogy minden részlet csak „a nagy egész” tükrében kapja meg végző értelmét. A Szeretett Tanítványnál Jézus beszédei szerves kapcsolatban vannak az őket megelőző, vagy körülvevő eseményekkel. Talán a legvilágosabb példa a kenyérszaporítás fejezete, ahol a csodát követő hosszú prédikáció kifejezetten a csodálatos bőségben szétosztott kenyér tényéhez és témájához kapcsolódik. János evangéliuma nélkülözi a pszichológiai módon felépített drámai szerkezetet, viszont drámai fejlődés érzé-

kelhető a tanítványok, illetőleg Jézus környezetének viselkedésében. Az ötödik fejezetben kezdődik meg a nyílt és fokozatosan elmérgesedő ellentét, a szombati gyógyítás botrány a zsidók megítélése szerint. A hatodik fejezetben aztán Jézus és a tömeg között is éles feszültség támad. Az eukarisztikus beszéd után nyilvánvalóvá válik a hitválság, bámulatos gyorsasággal fordul ellene az őt királlyá választani akaró sokadalom. Még a tanítványok legbelső köre, a tizenkettő is választani kényszerül, ők hitet tesznek az Üdvözítő mellett. A hatodik fejezet végén már Jézus barátainak ezt mondja: „Nem tizenkettőt választottam ki? És egy közületek ördög!” A hátralévő fejezetek a konfliktust csak kiszélesítik és kimélyítik. Isten Báránya megölésének terve már a negyedik fejezetben felvetődik, majd tovább érik: Jézus, mint kevesek tanítója, zárt körben működik, a közéletből visszahúzódní kényszerül, ugyanakkor összecsapásai a hivatalos körökkel egyre hevesebbek. Közéleg az ő „órája”: mire a főtanács úgy dönt, hogy kivégezti, nem hat meglepetésként a könyv olvasójára. Ugyanakkor az evangélistának bő alkalma nyílik, hogy a beszédekben szemléltesse Jézus lelki készségét az Atya akaratának teljesítésére és egyben az ítélet közeledését is a Jézust elvető világ felett. Az igazságot tenni kell, azaz teljesen a mellett dönteni, aki azt mondta magáról: „Én vagyok az út, az igazság és az élet.” Az ember ugyan tehet kérdőjeleket a lényegét kimondó kijelentések mögé, de mégis tény, hogy a jánosi közösség gondolkozásában Isten határtalan szeretetének cselekedete a szeretet abszolút forrására vezethető vissza. Esetlegesség talán, hogy a világ megmentését Isten tettének ismeri föl és valja a szöveg? Tekintettel az emberi fáradozások meghíúsítására és a megmentési kísérletek elégtelenségére – az emberi történelem során az antik világtól napjainkig – rendjén való lenne a rezignáció, a világfájdalom és a kétségbeesés, ha nem lenne ez a megmentő tett. Az ószövetség népének a póznán felemelt kígyó jelentett védettséget. Ehhez kapcsolódik, hogy némelyik alkímista ábrán a Golgota-i kereszten a Megváltó helyén e kígyó látható; de maradjunk e letisztult gondolat szférájában, tekintsünk a megdicsőültre, a kereszten függő Fiúra, az egyszülöttre. Jézus az anyját és a későbbi látnokot kínhalála előtt egymásra bízta. Mélyen elgondolkoztató a kijelentés: „Íme a te anyád”.

A gondolati kitekintés után térjünk vissza a szeretett tanítvány személyéhez! Összegzésül elmondható: az apostol, akit allegorikusan a sással szoktak ábrázolni, származását tekintve Zebedeus fia, a logosz-evangélium szerzője volt, és bizvást gondoljuk, a Jelenések könyvét is ő alkotta.

Hámori Attila

Mindnyájunknak meg kell jelennie Krisztus ítélőszéke előtt

Szűzanya: „Tekintsetek már Rám, és vegyétek igénybe közbenjáró segítségemet! Én akarok és tudok is segíteni, csak már látnám a jóakaratot és szorgalmas elindulástokat! Ne halogassátok! Igen sok időt elveszítegetek. A gonosz sokkal, több eredménnyel és szorgalommal dolgozik, mint ti. (...) Ne félj a gonosztól, aki állandóan ott settenkedik körülötted. Én letiportam, s nincs mitől félned. Rejtőzz palástom mögé, és illesd csókjaiddal szent ruhámat, amelyet viselsz.” (Kindelmann Károlyné, szül. Szántó Erzsébet: SZERETETLÁNG, Lelki Napló, 1961–1983)

Szűzanya: „Az Egyház készítsen Nekem helyet, ahová kegyelmeimmel leszállhatok, hogy onnét szólítsam a bűnöskéket megtérésre, s a bűnbánat útjára az egész emberiséget. (...) Jézus hoztátte: «A magyar népnek Anyámrá kell tekintenie, s hirdetnie kell mindenkor: «Mi mindannyian a mi Királynőnk és a Világ Győzelmes Királynője által fogunk diadalt aratni.» – Majd hozzáfűzte: «Anyám országát egy jelzővel kívánom kiűntetni: Azt akarom, ne csak Mária országa, hanem Mária engesztelő országa legyen, s ezt a nevet is hordozza minden nemzet előtt.» (...) „Nagy jövő vár Anyám országára, s általa az egész világ kegyelmet nyer. (...) Miként a betlehemi istállóban elkezdődött a megváltás, úgy a magyar földön elkezdődik az én nagy munkám: a bűn megszüntetése, eltörlése a föld színéről, a lelkek megszentelése, a sátán legyőzése és az én országomnak diadalmas uralma. Ez pedig – miként mondtam – annyiban fog sikerülni, amennyiben Szepelöten Anyámnak, mint a «Világ Győzelmes Királynőjének» megadják a nyilvános tiszteletet és elismerést.” (Mária Natália nővér: Regina Mundi Victoriosa, Two Hearts Books & Publishers 2000., California-Budapest)

A mai ember nem szeret az élet végére, s az azt követő időre gondolni. A temető ugyan az egyes közösségek figyelmében jelen van, s a polgárok gondozzák a benne lévő sírokat. Nagy temetéseket rendeznek, de az azt követő gyászmiséken már jóval kevesebben vesznek részt. Sok a koszorú és a virág, külső ünnepélyesség, de tisztelet a számos kivételnek, hiányzik az igazi kapcsolat, az igazi segítség. Gyertyák és virág, szép sír, vagy kripta sokkal inkább nekünk az itt maradóknak számít, minket dicsőít, az eltávozottnak már semmit sem ér. Az emlék pedig elég hamar megfakul, sőt idővel teljesen megszűnik.

A keresztény hitletéteményben mind az élet földi szakaszának végéről, mind a holtak sorsáról pontos ismeretek vannak. Erről azonban méltatlanul

nul kevés szó esik, sőt még az igehirdetésben, prédikációkban se nagyon. Sokan vannak azon a véleményen, hogy a gyermeki lelkeket nem szabad a halál gondolatával terhelni, nem szabad az ítéletről beszélni. Válságba sodorhatják őket, ha kárhozzatról, poklóról, tisztítóútról hallanak. Természetes, hogy az igazi ellenállás nem a gyermekek részéről jön, hanem az e világba fordult felnőttektől. A baj nem ez, hisz ilyenek mindig voltak. Az igazi baj a papság magatartásában van, akiknek kötelessége volna hirdetni ezt.

Életünk döntő kérdése, hogy földi pályánk bevégzése után az ítéletkor miképp állunk az örök Bíró elé. A keresztény élet végső célja Isten. Hozzá, boldogító színe elé kerülni. Más szavakkal üdvözülni, a végső boldogság állapotába kerülni, a kárhozzatot elkerülni. Ez megkerülhetetlen, döntő igazság. Erről nem beszélni, a gyermekeket fel nem világosítani, nem ösztönözni őket bűn, sőt súlyos bűn. Nevelésünknek, tanításunknak azt kellene elérni, hogy tudatos legyen az élet értelme. Azaz tisztán kell mindenki elé állítani, hogy egész pályája dönti el, halála után hová kerül. Létezik ugyanis üdvösség, amit a jók, az Istent szeretők és keresők érnek el. De ugyanígy létezik kárhozzat is, Isten nélküli világ, ahová a gonoszok, a szeretet ellenségei, a gyűlölettel telik jutnak. Ha nem törekszünk a szeretetre, a jó követésére, akkor bizony ez a másik, rossz, szenvedéssel teli, sötét világ lesz osztályrészünk. A valóságot megkerülni nem lehet. Lehet róla nem beszélni, lehet elhallgatni, lehet menekülni előle, de egy idő után bekövetkezik. A gyermekkortól kezdve erre kell felkészülni és felkészíteni mindenkiné és mindenkit! Mellesleg nincs olyan vallás, amiben valamely formában ne szerepelne. Mi a keresztény világ felfogásáról beszélünk. Ezt hirdetjük, erre készítjük fel híveinket. Mulasztásunk lehet, hogy a közbeszédből, a közmeggyőződésből kiveszni látszik, de a való meg nem változik. Nekünk kell majd a mulasztásról számot adni.

Lezárva a hosszúra sikeredett bevezetést nézzük kicsit részletesebben a kérdést. Az élet földi szakaszának végén ott van az átmenet, amit egyszerűen halálnak nevezünk. A halállal lezáródik az az időszak, amikor az embernek módja van dönteni Isten mellett, vagy ellen. Lezárul a választás jó (erény) és rossz (bűn) között. Megtörténik az ítélet a cselekedetekről, az elszaladt élet értékeiről. Ha a lélek Isten, azaz a szeretet mellé állt, Őt választotta megmenekülni, ha nem akkor elvész. Aki nem akar Isten mellett, Istenért, őt látva élni, az nélküle fog. Isten nélkül, aki maga a Lét, a Szeretet, az Igazság, a Szépség és Jóság, csak

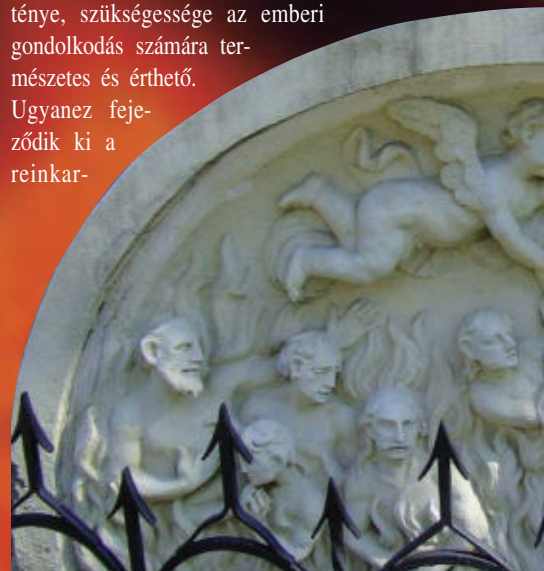
Tisztítótüzet ábrázoló dombormű a kecskeméti ferences templom Kossuth téri kerítésfalánál. Ismeretlen mester munkája. Egy 1792-ben készült kálvária maradványa.

hiány, gyűlölet, hazugság, csúfság és gonoszság marad. Ez lényegében a kárhozzat, ahol önmagába záródva teng, helyesebben szenved a lélek vég nélkül örökké. Nincs többé remény, nem lehet változtatni, nem lehet kitörni a sivárság és a szenny világából. A pokol létezik. Elemi érdekünk, hogy elkerüljük. Az ember első és legfőbb célja, hogy oda ne jusson, megmeneküljön. Hallgatni tehát tilos akár gyermekről, akár felnőttről van szó.

Most azonban nem a poklóról szeretnék beszélni. Az a lélek, aki Isten mellett a szeretet mellett döntött nem ide kerül. Vágya, reménye és célja az örök boldogság Isten birtoklása, látása, a Vele egyesült élet vég nélkül. Isten azonban végtelenül tiszta, Őt látni csak tiszta, teljesen feltöltött lélek képes. Meg kell tehát tisztulnia nemcsak súlyos és kisebb bűneitől, hanem minden tökéletlenségétől, gyengességétől, szeplőjétől. A lélek így nem juthat be azonnal az örök boldogságba, hanem előbb tisztulnia kell. A tisztulás helye a tisztító tűz. Itt fog megszabadulni minden folttól a lélek, ahová örömmel megy. Az ítélet során találkozott az örök Jóval, a végtelen Szeretettel, akire most már ellenállhatatlanul vágyakozik. Szeretne mielőbb eleget tenni az igazságosság követelte tisztulásnak, hogy egyesülhessen Istennel.

A lélek tökéletlenségétől való szabadulásának ténye, szükségessége az emberi gondolkodás számára természetesen és érthető. Ugyanez fejeződik ki a reinkar-

náció, s a lélekvándorlás kereszténységtől idegen tanításában. Ott a lélek addig születik újjá, vándorol, amíg nem egyesülhet a Végtelennel, vagy nem olvad fel a Nirvánában. Nem mások ezek tehát, mint a tisztító tűznek valamiféle emberi (vagy sátni) helyettesítője. A legnagyobb baj ezekkel a tévhitekkel az, hogy a földi élet fontosságát, az egyszerű születés felelősségét, a megismételhetlenséget tagadják. Azt sugallják tehát, hogy van módunk a másik életben az újjá születéssel jóvátenni mindent. Van lehetőségünk hibáink kijavítására, bűneink nem számítanak. Végső soron az ősi ellenség a Sátán próbál minket megtéveszteni, hogy eltérítsen az igaz úttól. Így tudja a lelkiismeretet elaltatni, a bűntudatot csökkenteni, végül az ítéletkor magáénak tudni a lelket. Az igazság csak a maga teljességében használ. A féligazságok – tisztító-tűz helyett második, vagy sokadik élet – elveszjethetnek.

A purgatórium ténye, vagy magyarul tisztító-tűz, esetleg tisztítóhely – hitigazság. Az Írás többször is utal rá. „Nem használ a bűnért való áldozat, hanem rettenetes ítélet és lángoló tűz vár ránk, ami megemészti a lázadókat.” (Zsidókhöz írt levél) Tűz vár tehát ránk és nem újra születés. „Mindnyájunknak meg kell jelenünk Krisztus ítélőszéke előtt, hogy ki-ki elvegye, amit testi életében érdemelt, a szerint, amint jót vagy gonoszt tett.” (II. Kor. 5,10) Világos, hogy ez nem az újrászületés. „Kinek k i n e k

munkája mutatja majd meg, hogy erre az alapra aranyból, ezüstből, drágakőből, fából, széndából vagy szalmából épít-e. Az Úr napja ugyanis nyilvánvalóvá teszi, mivel tűzzel érkezik, és a tűz majd megmutatja, kinek mit ér a munkája. A kinek építménye megmarad, jutalomban részesül. De a kinek műve elhamvad, az kárt vall. Maga ugyan megmenekül, de csak mintegy tűz által.” (I. Kor. 3,12-15) Végül, mert az ószövetségi példákat nem kívánjuk sorolni még egy utolsó idézet: „nem szabadulsz onnan, míg az utolsó garast le nem fizeted.” – mondja Jézus János evangéliumában.

Az egyház hitében már egészen korán megjelenik a tisztító-tűz. Első Celesztin pápa világosan leszögezi. A tanítás lényege a következőképp foglалható össze: Azok kerülnek a purgatóriumba, akiknek lelke a kegyelem állapotában van ugyan, de bocsánatos bűnök, vagy még nem teljesen letöltött időleges büntetés terheli. Erről a Szentírás is tanúskodik, s nem a haldoklók félelméből ered, hanem a lelket érintő bűnök elégtételére szolgál. Az ott lévők biztosan üdvözülnek, de érdemet már nem szerezhetnek, az örök büntetés sem érheti őket. Az élők segíthetik őket, hogy tisztulásuk mielőbb bekövetkezhessek imával, önmegtágadással, böjttel és alamizsnával, ám leginkább szentmisékkal. A történelem folyamán sok támadás érte ezt a tanítást, s a különböző eretnek-ségek (tévtanok) miatt sokszor kellett egyre pontosabban megfogalmazni. Így különösen foglalkozott vele a IV. Lateráni zsinat III. Innocentius pápa alatt, a II. Lioni zsinat, IV. Sándor pápa. A görögök egyesülése kapcsán, majd az örmények tévedése miatt XII. Benedek, VI. Kelemen és a Firenzei zsinat, majd III. Pál Luther ellenében tovább tisztázták a katolikus hit álláspontját. A reformációval szemben a Tridenti zsinat szögezi le III. Pál és IV. Piusz alatt a ma is érvényes tanítást. Ez a Tridenti Hitvallásban van pontosan leírva. Érdemes még XIV. Benedek és X. Piusz pápát említeni, aki a maroniták, illetve a modernisták nézeteit cáfolta.

Az ókeresztény egyház nagy tanítói mind a görögök, mind a latinok szintén egyértelműen tanították: tisztító-tűz van, ahol azoknak a lelke tisztul, akiknek időleges büntetést kell elszenvedniük. Szenvedésük rövidíthető, enyhíthető az élők imáival, engesztelő cselekedeteivel. A tisztító-tűz a végítélet után már nem létezik. Erről a tanításról Tertulliótól kezdve sokan írnak. Így maga Tertullió, aztán, Lactantius, szent Efrém, Jeruzsálemi szent Cirill, nagy szent Vazul, nysszai szent Gergely, aranyászú szent János, nagy szent Gergely pápa. Szent Ágoston több írásában részletesen foglalkozik a kérdéssel.

A tisztulás helye, ami ugyan földi, anyagi értelemben nem hely, hanem elsődlegesen állapot, létezik, s a benne lévők szenvedéssel jutnak egyre szebb, tisztább állapotba, hogy végül egyesülhessenek a tökéletesség és a szentség forrásával, Istennel. Ők a szenvedő egyház. Mi a küzdő egy-

ház világi tagjai velük, s a már célba jutott dicsőséges egyház szentjeivel együtt alkotjuk a teljes egyházat. Közöttünk szoros kapcsolat van, aminek átélése, megélése lehetséges a láthatatlanság, az anyagi korlátok ellenére. Ez az egyház tanításából nyilvánvaló. Mi megrövidíthetjük szenvedésüket, segíthetjük őket mielőbb az örök boldogságba. Ők ott magukért már nem tehetnek semmit, de értünk imádkozhatnak, könnyíthetik földi küzdelmünket. Az égiek pedig értünk és értünk is közbenjárhatnak. Fölséges ez a tanítás, mert a szeretet földön és szenvedésen túli hatalmát mutatja meg. Rávilágít az egyetemességre, a testvériségre, ég és föld egységére, Isten fölséges jóságára. Ő azért teremtett, hogy boldogok legyünk, hogy szeressünk és bennünket szeressenek. A szeretet pedig önmagunk meghaladása kilépés önmagunkból, egyesülés.

A Hiszekegy végén imádkozzuk – hiszek... a szentek közösségében... Ez maga az egyház. A szentek közössége azt jelenti, hogy mindenki mindenkivel közös egységben van. Minden bűnöm hat a másokra, a közelekre talán erősebben, mint a távolabbiakra, de ugyanez igaz az érenyeimre és jó tetteimre. Őseim hatnak rám, de én is visszahathatok, nemkülönben leszármazottaim. Kötelességünk tehát nem csupán magunkért járni az erény útját, és kerülni a bűnt, hanem érettek is. Iszonyú a felelősségünk. Elődeink megmenekülése, utódaink sorsa részben a mi kezünkben van. Tehetünk egymásért, ez az igazi szeretet, az igazi közösség. Nem gondolunk bele, mit jelent a nemzet, mit jelent, hogy magyar vagyok. Ezt az összetartozást egymásért élelt és cselekvést. Ha sorsunk keservén szomorúak vagyunk, fontoljuk meg, nemde a mi bűnünk nagysága, s érenyünk csekélysége-e az oka annak. Megtettük-e, ami tőlünk tellett? Enyhítettük-e, vagy súlyosbítottuk nemzeti bűneinket? Gondoljunk csak a legszörnyűbbekre – káromkodás, abortusz... A szentek közösségének van még teljesen világi vonatkozása is. A két tökéletes társaság viszonya. Állam és egyház. Nálunk nem lehetnek függetlenek egymástól, mert mindkettőnek a végső célt kell a maga eszközeivel szolgálni. Különlegesen összefüggenek, mert Szentkoronánk egybefogja. Szentek közössége a világban és egyházban. A saját végső célot szolgáltató gyógyító nemzetem itt és a szenvedések helyén. Ugyanez igaz családomra, de az egész emberiségre, államra és egyházra. A tisztító-tűz így kapcsolódik világi életemhez, kötelességeimhez, magyarságomhoz. Ezt még más alkalommal részletezni kell. Sorsomat, utamat meghatározza, mert a végtelenül szerető Isten teremtett így, s nekem Hozzá kell törekednem.

Lv.dr. Bakos Batu

Az istenkáromlásért halálbüntetés járt. Lev 24,14. Már előzőleg elhatározták, hogy meg fogják ölni Jézust, az ítélettel csak formát adtak szándékuknak.

Mt 26,67: „Azután az arcába köptek, ököllel verték, mások pedig pofon ütöttek.” Mt 26,68: „És azt mondták: ‘Prófétáj nekünk Krisztus, ki az, aki megütött téged?’” A profétálással arra kéri, használja különleges képességét. A szenvedő Messiást egész emberségében megalázták. Ez a per, nem felel meg a Talmud perrendtartásának. A Misna szerint csak nappal lehetett ítélni, a halálos ítélet kimondását mindig el kellett napolni. Jézus halálos ítéletét már a per előtt meghozták, a per célja az volt, hogy ennek törvényes látszatát keltse. Ez mégsem jegyzőkönyvi beszámoló Jézus peréről, Jézus a messiási küldetése miatt halt meg. János evangélista szerint az első kihallgatás Annásnál, a második Kaifásnál történt volna meg.

A zsidó főtanács elhatározta, hogy megölik Jézust, de nekik ehhez nem volt joguk, csak elítélni, ezért az ítélet végrehajtását a római helytartóval, Pilátussal akarták elvégeztetni.

Mt 27,2: „Meggötötték, elvezették és átadták Pilátus helytartónak.” A rómaiak a kivégzés jogát maguknak tartották fenn. János evangélista szerint a zsidók nem mentek be a helytartóságra, nehogy

Szenvedéstörténet

Második rész

tisztátalanná váljanak húsvét előtt. Ha pogány ember házába léptek volna, hét napra tisztátalanok lettek volna. Ami a vérlázító ebben a viselkedésben, az az, hogy arra vigyáztak, hogy a hagyomány követelményének eleget tegyenek, de attól nem riadtak vissza, hogy egy ártatlan ember vérért követeljék! Pilátus jött ki, és szabadkozott, hogy Jézust a saját törvényük szerint ítélik el a zsidók. El is ítélték, de halálbüntetést kértek, tehát megállapították a büntetést, csak megerősítést kértek. A főtanács vallási kérdésekben és társadalmi peres ügyekben ítélezhetett. A megkövezés is lehetett volna halálbüntetés? A megkövezés népi ítélet, nem peres eljárás.

Mt 27,11: „Jézus pedig ott állt a helytartó előtt. A helytartó megkérdezte tőle: ‘Te vagy a zsidók királya?’ Jézus azt felelte: ‘Te mondd.’” Tehát a vád Jézus ellen az volt, hogy a zsidók királya. A kereszt felirata is ez lesz, mert mindig a vádat írták ki. De ez a vád a főtanács két ülésén nem hangzott el. Vallásos váddal azonban, hogy Messiásnak adja ki magát, nem lehetett a helytartó elé vinni. Politikai színezetet adtak a vádnak, önhatalmilag királyi címet felvenni, egyenlő a császár elleni felségsértéssel, lázadásal. A „Te mondd” kifejezés jóváhagyás, jelentése, úgy van, ahogy te mondd.

Mt 27,15: „Ünnep alkalmával szokásban volt, hogy a helytartó elbocsát a népnek egy foglyot, akit kérnek.” Egyiptom római provinciában ténylegesen gyakor-

olták az ilyesfajta amnesztiát, egy papi-rusz is megemlíti.

Mt 27,16: „Volt akkor egy híres foglyuk, akit Barabásnak hívtak.” Máté evangélista kihagyja Márk adatát, hogy Barabás gyilkos, lázadó. Talán a zelóta párt tagja lehetett, a nemzeti függetlenségi mozgalomé. A neve arámul bár Abba azt jelenti, az atya fia.

Mt 27,17: „Pilátus összehívta őket és megkérdezte tőlük: ‘Kit akartok, hogy elbocsássak nektek, Barabást vagy Jézust, akit Krisztusnak mondanak?’” A tömegnek tehát az atya fia és az igazi Isten Fia közt kellett választani.

Mt 27,18: „Tudta ugyanis, hogy irigységből adták őt a kezébe.” Ha Jézust kegyelemben részesíti Pilátus, elismeri, hogy bűnös, hiszen csak az kaphat amnesztiát, aki valamit elkövetett. Ha Barabást engedi el, Jézust el kell ítélnie. A főtanács felismeri a csapdaszerű helyzetet és ki is használta.

Mt 27,19: „Miközben az ítélszéken ült, a felesége üzenetet küldött neki: ‘Semmi dolgod se legyen azzal az igazal, mert sokat szenvedtem ma álmomban miatta.’” Hol ítélték el Jézust? Pilátusnak, saját palotája nem volt Jeruzsálemben, a tengerparti Caesariában lakott, csak húsvétra jött fel Jeruzsálembé, hogy felügyelje a sokezer zarándokot. Akár tízezer zarándok is érkezhettek ilyenkor a zsidó fővárosba. A pretóriumban ítéleztek, ami Heródes palotája lehetett, vagy az Antónia vár, amit Nagy Heródes épített és Marcus Antóniusról a pártfogó-

járól nevezett el. János evangéliumában, a zsidók arra hivatkoznak, hogy a törvényük miatt kell meghalnia Jézusnak, mert az **Isten Fiává** tette magát. Lev 24,16 mondja ki, hogy aki az Úr nevét káromolja, haljon meg, kövezzék meg az egész közösség. Pilátus erre **megijedt**. Azért ijedhetett meg, mert látta Jézuson, hogy nincs benne **félelem**, a megaláztatást néma méltósággal, engedelmisséggel viseli. Nem ez volt az általános viselkedési mód a halálra ítéltknél. Megkérdezte Jézust, hogy **honnan való**, de nem felel Krisztus. Lukács evangéliumában elhangzik, hogy Jézus a Galileai Názáretből való, ezért Heródes Antipász zsidó negyedes fejedelem uralma alá tartozik. Jézus eredete és kiléte az egyházi **igehirdetés** lényege volt, hogy az Atya küldötte. A helytartó a **hatalmával** fenyegetőzik. Jézus utal a felső világra, nem lenne hatalma Pilátusnak, ha fentről nem kapta volna. Minden hatalom **Istentől ered** közvetve az államhatalom is, azért gyakorolhat most Pilátus hatalmat Jézus felett, mert ő **személyesíti** meg az üdvörtörténetnek ezt a helyzetét, így valósul meg az Atya **akarata**, hogy Fiát áldozatul adja a világért, de az isteni terv nem befolyásolja Pilátus **döntési szabadságát**. Nagyobb a bűne Júdásnak, Kaifásnak, a főtanácsnak, akik a helytartó kezére adták Jézust.

Mt 27,20: „De a főpapok és vének rávették a tömeget, hogy Barabást kérjék, Jézust pedig veszítsék el.” Mt 27,21: „A helytartó tehát megkérdezte tőlük: ‘Melyiket akarjátok, hogy a kettő közül elbocsássam nektek?’ Azok azt felelték: ‘Barabást!’” Mt 27,22: „Pilátus erre azt kérdezte: ‘És mit tegyek Jézussal, akit Krisztusnak mondanak?’” Mt 27,23:

„Azok mindnyájan ezt felelték: ‘Keresztre vele!’ Ő újból megkérdezte: ‘De hát mi rosszat tett?’ Azok erre még hangosabban kiáltottak: ‘Keresztre vele!’” Mt 27,24: „Pilátus látva, hogy semmire sem megy, sőt, inkább zavargás támad, vizet hozatott, megmosta a kezét a tömeg előtt és így szólt: ‘Én ártatlan vagyok ennek a vértől. Ti lássátok!’” Azok számára, akik **nem voltak római** polgárok, a keresztre feszítés volt a szokásos kivégzési mód. Pilátus a kézmosással juttatja kifejezésre, hogy nyomásra cselekszik, nem önállóan, és ártatlan embert küld a kereszthalálba. Az Ószövetségben többször szerepel a **kézmosás az ártatlanság** kifejezésére, mi is mondjuk jelképesen, hogy mosom kezeimet. Pilátus tehát **szóval és gesztussal** is kinyilvánítja az ártatlanságát.

Mt 27,25: „Az egész nép azt felelte: ‘Az Ő vére rajtunk és gyermekeinken!’” Ezzel a tömeg magára **vállalta a felelősséget** Jézus haláláért. Az Ószövetségből szintén ismert felkiáltás „**Vérük szálljon** Joáb és utódai fejére minden időre.” 1Kir 2,33. A **Vatikán** 1974-ben jelentette ki, hogy a zsidó népet nem lehet **kollektíve** bűnösnek kimondani Jézus keresztre feszítéséért.

Mt 27,26: „Erre elbocsátotta nekik Barabást, Jézust pedig megostoroztatta és átadta nekik, hogy feszítsék keresztre.” Az ostromozás azt a célt szolgálta, hogy az elítélt sok vért veszítsen, így hamar meghaljon a kereszten, **ne szenvedjen sokáig**. Volt olyan eset ugyanis, hogy az elítélt három napig agonizált a kereszten. Az ostromozást római katonák végezték, így nem valószínű, hogy betartották a zsidó szokást, mi szerint **egy híján negyven**

ütést lehetett kimérni. Mózes törvénye negyven ütésről beszél, az eggyel kevesebb ütést a **rabbik** vezették be, hogyha el is tévesztették a számolást, ne vétsenek a törvény ellen.

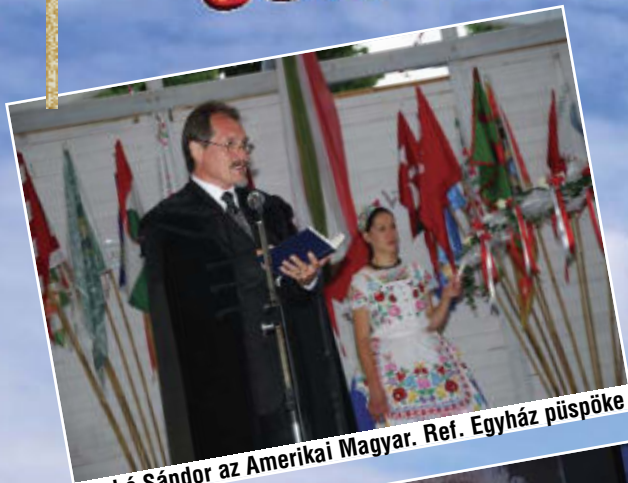
Flagellum a római ostor, melynek szíjában ólom vagy csontszilánkok voltak. Az elítéltet lemeztelenítve **oszlophoz** kötözték. Az ólom lenyúzta a bőrt, összezúzta az izmokat, ha lágy részt értek, akár a **belel** is kilátszódhattak a sebesültnék. Sokan haltak meg ostromozás közben, vagy egész életükre megnyomorodtak, így a rómaiak már Jézus ideje előtt törvénybe iktatták, hogy római állampolgárt nem ostromozhatnak meg. Pontius Pilátus, az akkori világ legnagyobb birodalmának, a Római Birodalomnak volt a nagyhatalmú katonai képviselője egy kis távoli jelentéktelen provinciában, és mégsem meri kijelenteni, törvénybe iktatni, amiről meg van győződve, hogy Jézus ártatlan? Inkább enged a közhangulatnak, és elítél egy nyilvánvalóan békés embert, aki nem gonosztevő, nem politikai lázadó! János evangéliumában, Jézus, Pilátus előtt a helytartóságon fontos kijelentéseket tesz a küldetéséről. A római helytartón keresztül a pogány világnak is üzen Jézus, akik befogadják majd az evangéliumot. Jézus király, de nem földi értelemben. János azt emelte ki a perből, ami a teológiája számára fontos volt. A római peres eljárás nyilvános volt, a vádlottnak alkalmat adtak a védekezésre, ezért kérdezte Pilátus Jézust, hogy „**Király vagy?**” – szembesítették vádlóival. Csak most a vádlók, a zsidó főemberek nem mentek be Pilátushoz, rituális tisztasági okokból. A zsidók csak azt látták meg Jézus személyében, ami nem felelt meg messiásvárásuknak. A király szót lehet pusztán vallási értelemben is venni, Jézus tisztázni akarja a fogalmat, ezért kérdez vissza Pilátustól, hogy magától teszi-e fel a kérdést, hogy „**Király vagy?**” – vagy másoktól hallotta a vádat.

Pilátus válasza – Hát zsidó vagyok én? – kinyilvánítja, hogy nem zsidó, tehát nem jártas a zsidó vallási ügyekben, így a válasz, hogy másoktól hallotta a vádat. Pilátus kifejezi, hogy csak kényszerből foglalkozik az ügygel, mert „**Néped és a főpapok adtak a kezembe.**” Ebből tudjuk, hogy Jézust a helytartóságra a főembereken kívül, a szolgák, a nép is elkísérte. (Folytatjuk)

Papp Nóra

Somogyi György képes beszámoló

Szabó Sándor az Amerikai Magyar. Ref. Egyház püspöke

Megnyitó a Szent Korona másolatával

Riczu Gábor Kele

Szentpéteri Csilla és modern Monti csárdás feldolgozása

Pitti Katalin és a Sotto Voce Kamara Énekegyüttes

Ökumenikus

Hartai Fúvószenekar egésznap térzenét adott

Demjén Ferenc

Népművészek seregszemléje

Rákóczifalva kisbírāja
Novák Gyula

Dobszólók együttes

A balatonlellel Magyar Világ

...olója a Magyar Világtalálkozóról

...áncegyüttes
Viola Vild István

Különböző lovagrendek a megnyitón

Bokor Balázs Magyar Köztársaság Los Angeles-i főkonzulja

...istentisztelet

Solti Mazsorett csoport

Házasságok megerősítése és megáldása

Keresztes Ildikó

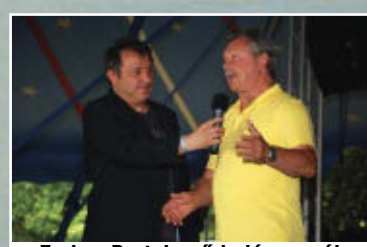
Egésznapos gyerekprogramok

...találkozó szépségkirálynője

Egyházak köszöntője

Farkas Bertalan úrhajós mesél

Tóth Éva és Leblanc Győző

A világban szétszéledt magyarok elhozták országuk kulturáját is.

Borbély Györgyné Bíró Ildikó

Miért hagyta ott a politikai pályát?

Kétezerkilenc október végén hivatalosan is megkerestem a Fidesz választmányi elnökét hogy kérjem: engedjenek el jó szívvvel a nagypolitikából. Még a választási listák összeállítására elött szerettem volna szándékomat jelezni, hogy találhassanak egy remélhetőleg jó embert a helyemre. Minden vágyam az volt, hogy visszamenjek a szakmámba, és újra művészetekkel és művészekkel törődni, s főként a nemzeti kultúra ügyével foglalkozni. Úgy éreztem ez a terület még sok feladatot tartogat a számomra. Tisztességgel elvégeztem a munkámat a Parlamentben is, voltak sikereim és érték kudarcok egyaránt, de hiányzott a szakmám.

Szeretett az Isten, mint eddig is mindig. Kévs ellenséget viszont nagyon sok jó ismerőst és barátot szereztem, akik most is szeretettel állnak mellettem.

Mikor és milyen állapotban vette át a Duna Palota irányítását?

2010 őszén pályáztam meg a Duna Palota ügyvezető igazgatói állását. 2011 januárjától töltöm be ezt a tisztséget, nagyon nehéz gazdasági helyzetben vettem át az intézmény irányítását. Ez alatt a pár hónap alatt leltár, számlák, a könyvelés rendbetétele, a tulajdoni viszonyok tisztázása, ezek voltak a legfontosabb feladatok természetesen a palota tartalmi értelemben vett újjászervezése mellett. De már látom a fényt az alagút végén. Reménykedem benne hogy az „alkotómunka” hamarosan teljes energiával beindulhat. Életöröm és pezsgés tölti meg a mindennapjainkat.

Milyen célkitűzéseid vannak a jövőt illetően?

A legcsodálatosabb, amivel foglalkozni lehet a kultúra, művészet, és hagyományörzés. Ehhez persze forrásokat kell előteremteni. A ve-

Belvárosi „ékszerdoboz”

Beszélgetés Bíró Ildikóval, a Duna Palota új igazgatójával

zélv: a Duna Palota a Jó, a Szép, az Igaz és a Szent abszolút értékek lakhelye kell, hogy legyen. Minden szegletében hordozza a tisztaság, világosság a nemes minőség, a szeretetlél méltóság és a finom elegancia értékeit. Minden adva van ezen a helyen ezek megvalósításához: színházterem, kiállítóterem, bálterem, szalonok sokasága, ami sok-sok kis műhely lehet a művészvilágnak. Sokan gondolnak szép emlékként arra hogy itt volt az esküvői vacsorájuk vagy a házassági évfordulót ünnepelték itt. Szeretném, ha a Duna Palota régi fényében ragyogna, visszazerezné valaha volt népszerűségét. Jó gazdája szeretnék lenni a háznak. Építve egy virágzó új életet. Remélem, ahogy eddig, kapok segítséget „odafönről” is. A közönségből, látogatóinkból, akik bizalommal térnek be hozzánk, egy baráti társaságot, közösséget építünk, Duna Palota Baráti Kör néven. Ők minden programról értesülnek, de van közöttük aki önkéntes segítőnek jelentkezett, és vannak akik velem személyesen kezdtek levelezésbe.

A munkatársaimmal kapcsolatban az az elképzelésem, hogy a Palota stábjából egy bizalmon, együttérzésen alapuló családias közösség alakuljon, ahová az emberek örömmel mennek dolgozni, és kiállnak a nehéz helyzetekben egymásért. Azt szeretném, ha a vezetésem alatt dolgozó emberek otthon éreznék itt magukat. Mert a biztonság megerősíti a munkálkodót, tele lesz energiával, ötlettel, kreativitással és ez az intézménynek is elemi érdeke. Egyébként is az én vezetési stílusom a gondoskodáson és megerősítésen alapszik. Úgy gondolom, a hosszútávú túlélésünk alapja a közösségen belüli emberséges és egyenes viselkedés. Hamarabb kap tőlem „fekete pontot” az, aki aláássa a bizalmat bárkivel kapcsolatban, mint aki a munkában hibát vét. Nagyon sok lesz a feladat, ezt már most látni. Újra kinyit júliustól a Palota éttermi szolgáltatása, amely nemcsak konferenciák és rendezvények ellátását biztosítja már, hanem pazar környezetben, de mindenki számára elérhető,

megfizethető áron várja a betérő vendégeket. Őszől beindul a színházi évadunk is. Talán egyszer egy-két önálló produkcióról is álmodhatunk. Tervezünk egy színházi ősbemutatót is, ami igazi történelmi csemege lehet. Van még egy kiemelten fontos tervem. A palotának van egy használaton kívüli nagy raktárhelysége, ezt szeretném átalakíttatni egy ökumenikus kápolnává, istentiszteletek céljából.

Milyen címszóval jellemeznéd a Duna Palota szellemiségét, milyen irányvonalat képvisel?

A magyar és nemzetközi kultúra legkiválóbb műveit szinte az esszenciáját szeretném megjeleníteni ebben a gyönyörű épületben

Kik lesznek az állandó fellépő együttesek a házban?

Természetesen a „mi fiaink és lányaink”, vagyis a Duna Szimfonikusok és a Duna Művészegyüttes elsősorban. Próbálunk róluk gondoskodni, támogatókat szerezni számukra. Ide kívánczok, hogy várjuk a leendő mecénások jelentkezését, akik egy-egy együttes, műfaj támogatására önzetlenül vállalkoznak. Befogadtuk az Evangélium Színházat, velük eddig bérleti jogviszonyban álltunk. A Palota otthonukká vált, nem kell terembérletet fizetniük, így a protestáns egyházköztől kapott támogatást a művészet tartalmi részére költethetik. Manapság így lehet egymáson segíteni, hogy ne vesszenek értékek kárba. Ugyanígy fogadtuk be a határon túli színházak közül a Magyarokiszai Udvari Kamaraszínházat, hogy állandó játszóhelyük legyen. Mindezen túl meghívjuk a vidéki színházak legnépszerűbb kamaraprodukcióit – persze a számunkra anyagilag elérhető darabokat –, hogy a budapesti közönség is élvezhesse a társulatok előadásait. Igyekszünk a legjobb segítő szándékkal építeni a kapcsolatainkat a történelmi egyházakkal is. Őszintén remélem, hogy lelkesedésünk nem lesz eredménytelen és egy év múlva egy sikeres, belvárosi „ékszerdoboz” hihetetlen történetéről számolhatok be.

Kuruczleky Ilona

1897-ben nyitotta meg kapuit a Lipótvárosi Kaszinó, a mai Duna Palota elődje. A három emeletes neobarokk épületet angol klubok mintájára tervezték. Évente milliókat áldozott a Kaszinó Tár-saság művészeti célokra, tehetséges ifjak támogatására.

Az épületet üzemeltető Duna Palota Nonprofit Kft. (Budapest, V. ker. Zrínyi u. 5.) a Tár-saság hagyomány- és értéktartó munkáját követendő példának tekinti. Így a palota a jövőben is helyet biztosít az ötven éve alakult Duna Szimfonikus Zenekarnak, és a már több mint fél évszázados Duna Művészegyüttesnek. Azonban a képzőművészet, az építőművészet, a népművészet, a színházművészet és az irodalom ma élő jeles képviselői is nagy sikerrel mutatkoznak be intézményünkben. Például a közelmúltban nyílt tematikus kiállításunkat, a Makovecz és tanítványait, komoly érdeklődés követte. De büszkék vagyunk arra is, hogy a fővárosban első alkalommal nálunk mutatkozhatott be Kőrös Csilla ikonfestő.

A Duna Palota egyedül álló értékét nem csak a színház- és kiállítóterem, a kamaraterem, a Széchenyi Terem, vagy a Galéria adja, hanem a palotát körülölelő épületek, például a Szent István Bazilika, vagy az épülettől néhány méterre a megragadó dunai látkép. Természetesen Budapest bővelkedik a művészeti, közművelődési céllal üzemeltetett hasonló palotákban. De mi hiszünk abban, hogy a Duna Palota határokon átvélő kulturális missziót teljesít, amelynek minőségét meghatározza a palota környezeti- és építési értéke, az itt működő együttesek munkája, munkatársaink felkészültsége, és partnereink magyar nemzeti hagyományainkat híven őrző- és ápoló munkája.

A Duna Palota története

Céljainkat jól tükrözi, hogy ősszel kiállítótermünkben egy újabb tematikus sorozat indul, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy bemutassuk a külföldön élő és alkotó magyar képzőművészeket. Így kértük fel Nagy Zsuzsát, a Párizsban élő festőművészt, hozza el hozzánk is képeit, alkotásait. A tárlat 2011. szeptember 29-én nyílik. Ezt megelőzően az őszi programunk is reményeink szerint sokak számára nyújt kellemes kikapcsolódási lehetőséget. Ősszel Losonczy Lilla festőművész képeit mutatjuk be, majd szeptember végi programjainkkal kapcsolódunk a Belváros-Lipótvárosi művészeti napokhoz. Könyvvásárral és könyvbemutatókkal várjuk az érdeklődőket és baráti körünk tagjait. A művészeti napokat a Soproni Petőfi Színház produkciója zárja itt a Duna Palotában. Kerényi Imre rendezésében látható lesz a Kék Angyal c. előadás Piros Ildikóval a főszerepben.

A fent megfogalmazott céljainkat követve bemutatói lehetőségeket biztosítunk a Nemzeti Kabaré társulata számára, de továbbra is helyet biztosítunk az Evangélium Színháznak. Októberben a nemzeti ünnepünkhöz kapcsolódóan ki kell emelnünk Dilinkó Gábor tárlatának megnyitóját, valamint a Latinovits Diákszínpad Gogol: A revizor c. előadását. Ugyanis a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnáziumban működő Latinovits Zoltán Diákszínpad idén ünnepi fennállásának 25. évfordulóját. A színház alapítójához, Lukácsi Huba tanár úrhoz őszinte

barátság fűz, és ez a barátság a Diákszínpaddal is összeköt. Így az ünnepi előadásnak (Gogol: A revizor) a Duna Palota színházterme szolgáltatja a méltó keretet. Az előadás időpontja 2011. október 20. csütörtök 19:00 óra.

A Magyar Kanizsai Udvari Kamaraszínház új történelmi témájú premier előadásának is a Duna Palota színházterme ad otthont 2011. november 4-én. November végén Tankó Judit Munkácsy-díjas iparművész öltözködési kiállítását tekinthetik meg, s a kiállítást divatbemutató követi.

A Duna Palota nem csak kulturális központ, hanem rendezvényközpont is. Kulturális szolgáltatásaink közül kiemelkedik a néptánc-tanító programunk. Táncosaink, az ország egyik legmagasabb művészegyüttesének tagjai segítségével lépésről lépésre elsajátíthatják a magyar néptánc-hagyomány legismertebb darabjainak alaplépéseit. A program végén pedig fergeteges táncszünettel búcsúznak a résztvevőktől. Intézményünk helyet ad vállalati rendezvények és családi összejövetelek lebonyolításához is. A termekről készült fotókat és weboldalunkat szeretettel ajánljuk olvasóink figyelmébe. Új sorozatot is indítunk. Egyrészt neves művészeink önálló estjeit is láthatják a Duna Palota „retro” termében, másrészt klubéletet is indítunk, ahol neves művészekkel, közéleti személyiségekkel is találkozhatnak. Bízunk benne, hogy partnereink, a Klebelsberg Kultúrúria, a Könyves Szövetség és a Duna Televízió mellett nem feledik a Duna Palota egyedül álló értékeit a korábbi években hozzánk kötődő partnerek sem, pl. a történelmi egyházak.

Borbély Györgyné Bíró Ildikó
igazgató
Duna Palota Nonprofit Kft.

Különvonatokkal a csíksomlyói búcsúban

Egyek vagyunk!

Immár harmadik alkalommal kísérhettem újságíróként a különvonatok zárandokait a pünkösdi csíksomlyói búcsúba. A Székely gyors Kolozsvár felé, míg a Csíksomlyó expressz Arad–Gyulafehérvár felől haladt az úticél felé. A Székely Gyors Felcsíkra, a Csíksomlyó expressz Alcsíkra és a környező falvakba érkezett. Az utasokat induláskor Kiss-Rigó László szegedcsanádi megyés püspök és Tőkés László volt református püspök, az Európai Unió alelnöke áldotta meg, akik Szolnokig, illetve Békéscsabáig utaztak a zárandokokkal.

Mező Tibor a Csíksomlyó expresszen, míg Hámori Ferenc a Székely gyors vonaton utazott. A két főszervező, egyben e kiváló pünkösdi zárandoklat megálmodói négy évvel ezelőtt indították útjára a Székely gyors vonatot 400 fővel, jelenleg mintegy 1500 fő utazott a két vonaton. Mező Tibor kérdésemre elmondta: – Idén először jelmondatot választottak a programnak: az „Egyek vagyunk” mottó zászlokra és transzparenszre is felírták. Továbbá a Csíksomlyó expressz mozdonyára a magyar címeren kívül Liszt Ferenc arcma került, emlékeztetve a világhírű magyar zeneszerző születésének 200. évfordulójára. A vonatokon professzionális zenészek húzták a nótákat, magyar dalokat, népdalokat, a Csíksomlyó expresszen Kuncz László és Kobzos-Kiss Tamás énekmondók, valamint ifjú, tehetséges tanítványai, a Török testvérek Délvidékről. Az utazást színesítette Pécsi L. Dániel jelképtervező címer-kiállítás a Csíksomlyó expressz büfé kocsijában. A két zárandokvonat pénteken késő este érkezett meg az alcsíki, illetve felcsíki településekre, majd szombat reggel a csíkszeredai vasútállomáson találkoztak. A zárandokokat Darvas Kozma József csíkszeredai római

katolikus főesperes köszöntötte, majd együtt énekeltek el a magyar és székely himnuszt. Az „Egyek vagyunk” transzparensz alatt felvonuló zárandokok magyar népzene és egyházi énekek éneklése közben haladtak a kegytemplom felé.

Mária által Jézushoz

Egyesek megfigyelése szerint évek óta megtisztítja az imádkozó híveket a Fennvaló. Idén is ragyogó napsütésben érkezünk Csíkszeredába, ám a szentmise közben megeredt az eső és keservesen ömlött az egeből. Előkerültek az esőkabátok, esernyők, ám ennek ellenére mindenki bőrig ázott, mégis a vonatban már mindenki csak a lelki élményre emlékezett, aki idén a Nyeregben, a 445. pünkösdi búcsús zárandoklat színhelyén fohszkodott szombaton a Szűzanyához. Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök igehirdetésében összefogásra, áldozatvállalásra és erkölcsi megújulásra buzdította a híveket. „A hitért harcolni kell, és a hitet védelmezni kell. Az embernek ki kell állni a hitéért. „Az e világból fel kell emelnünk szemünket az Istenhez, Máriával együtt Jézusra kell tekintenünk” – szöveg a hívekhez, hisz mint fogalmazott, „őseink is Istennél keresték és talá-

ták meg a megtartó erőt, a megújulás lendületét és a kitarítás erejét. Ápolni kell a családi kötelekeket, örömmel kell fogadni a gyermeket, védeni kell az életet a fogantatástól a természetes halálig... Adja az Úr, hogy növekedjen a gyermekeket örömmel vállaló, szeretetben felnövekvő családok száma” – állt ki a gyermekvállalás fontossága

nok, aki szerint felelősséget kell vállalnunk egymásért, a hitért, az egyházért, hiszen az áldozatvállalás nem idegen a hitből élő embertől. „Mária által Jézushoz!” – ez volt az idei csíksomlyói pünkösdi búcsú jelszava, amelyre zárandokok tízezrei érkeztek szerte a nagyvilágból.

A legnagyobb kegyesbótor a világon

A csíksomlyói Szűzanya hazavárja gyermekeit – volt olvasható egy transzparenszen, ahogy haladtunk a kegytemplom felé. A csíksomlyói Szűzanya szobra csodás teljességében ragyogott az oltár fölött. A csíksomlyói Madonna szobra Székelyföld legdrágább kincsei közé tartozik. Általános és osztatlan becsülésnek örvend mindenki előtt, aki csak egyszer látta, vagy varázsának hatása alatt állott. A hívő ember, mint a hit pajzsára tekint rá, mert évszázadokon át benne volt a bizal-

ma és menekvése. Sokak szerint a szobrot Fogarasból, Szebenből, Gyulafehérvárról vagy Szászsebesről hozták Csíksomlyóra. Vannak akik azt tartják, Bákóból vagy épp a Nagy-Somlyó hegyén levő Sónár várából hozták le. A különböző kutatások alapján a kegyszobor elkészítésének ideje a XV. század vége, vagy a XVI. század elejére tehető, majdnem egy időre a lőcsei főoltár Mária-szobra és a szászsebesi főoltár szobra keletkezésének idejével, annál is inkább, mert a két Madonna kisdéd Jézusa úgy hasonlítanak egymáshoz, mintha testvérek lennének. A szakértők a kegyszobor készítésének idejét az 1515–1520 körüli évekre teszik. A főoltárra P. Domokos Kázmér által került a tatárdúlást követő újjáépítés során 1665 táján.

A szobor magassága 2,27 méter. A világon ismert kegyszobrok között a legnagyobb. A napba öltözött Asszonyt ábrázolja, akinek lába alatt látható a hold, fején a tizenkét csillagból álló koszorú. Királynőként is ábrázolja Szűz Máriát: fején korona, jobb kezében jogar, bal karján tarja szent Fiát, a világ Megváltóját. 1798-ban, Batthyányi Ignác erdélyi püspök idején az egyház „Csodatevőnek, segítő szent Szűznek” nevezte el. Az idők folyamán a hívőknek a Kegyszobor előtt elmondott imája, a Boldogságos Szűz Mária közbenjárására, sokszor meghallgatásra talált. Az 1940-es évektől napjainkig, márványból készült hátaltáblák tanúskodnak arról, hogy a Szűzanya most is meghallgatja tisztelőinek imáját.

Imádságban együtt hőseink sírjánál

Pünkösdvasárnap Gyimesbükkön több tízezer zarándok tekintette meg a történelmi Magyarország ezeréves határvonalát, ahol az egykori legkeletibb magyar vasútállomás is található. A kontumáci kápolnánál tartott szentmise után Hende Csaba, Magyarország honvédelmi minisztere mondott ünnepi beszédet. Hangsúlyozta: – Pünkösd a Lélek ünnepe. A Szent Léleké, amely kiárad és összeköt, megvilágosít és felemel, jóra indít és megtisztít, bátorít és eligazít. Áldott szép Pünkösdnek gyönyörű idején zarándoklatra indultunk. Kimozdultunk otthonunk kényelmes világából, hétköznapi életünk mindennapos kemény munkájából, küzdelmeiből, és eljöttünk Csíksomlyóra a Szent Szűzhöz, hogy a Lélek erejében találkozzunk egymással. Ma pedig eljöttünk ide Gyimesbükkre, hogy imádságban álljunk meg együtt hőseink sírjánál, s itt is emlékezzünk arra, hogy mi

magyarok összetartozunk. Többször is bőrig ázva, félig szárazon mégis megtisztultunk.

Hende Csaba rámutatott: – A nemzet közös örökség, közös jelen, közös jövőendő. Ha meg akarjuk érteni jelenünket és be akarunk hatolni jövőendőnk titkaiba, ha megmaradásunk útjait keressük, mindenekelőtt emlékeznünk kell arra,

hogy mi magyarok összetartozunk. Emlékeznünk kell azokra, akik két kezükkel és emberségükkel tégláról téglára, betűről betűre, életről életre felépítették azt az évezredek közösséget, amelyet magyar nemzetnek nevezünk. Szolgálták nagyon egyszerű és hétköznapi módon a rájuk bízottakat: gyereket neveltek és erdőt meg földet műveltek. Ők adták össze mindazt, amiből a mindenkori állam működni volt képes. Ők voltak azok, akik a harcok és háborúk, pusztítások és dúlások után újrakezdték mindent: újra felépítették otthonaikat, no meg a templomot és az iskolát.

Emlékeznünk kell azokra, akik az elmúlt évszázad kataklizmái idején megtartották ezt a mesterségesen szétszakított nemzetet és minden lehetséges eszközzel ápolták azokat a csatornákat, amelyek összekapcsoltak bennünket. Egyszerű parasztemberek és tanítók, papok és kántorok, művészek és újságírók, néprajzkutatók és hátizsákos turisták a magyar társadalom minden rétegéből. Mentették szellemi és anyagi javainkat. Megtették mindig azt, amit lehetett és mindig úgy, ahogy lehetett. Sokszor még annál is többet. Ezért ha kellett megjárták a börtönt, túrték a zaklatásokat, a házkutatásokat, a hátratételeket az életben.

Magyarország honvédelmi minisztere kijelentette: – Ezekről az áldozatokról olyan értékes a történelmünk. Emlékeznünk kell ezekre az áldozatokra. Ha elfelednénk vagy megtagadnánk ezeket az áldozatokat és az őket meghozó emberséges embereket, magunkat tagadnánk meg.

Hende Csaba szólt arról is, hogy Böjte Csaba testvér idén februárban meghirdette a Szent István

tervet. Mint mondta, arra hívott fel minket, hogy tegyünk valami igazán szépet és jót – mindenki a maga helyén. Keressük meg azokat a pontokat, ahol hozzátehetünk egymás életéhez. Azokat a lehetőségeket, ahol felfedezhetjük a küldetésünket: azt, hogy összetartozunk. Akkor írta ezt: „Mint keresztyén ember, hiszek a Teremtő gondviselő jóságában! Hiszem, hogy szeretetből született létünk egy óriási kirakójáték, melynek minden

darabja megvan, csak alázatosan, kitartó tervezéssel mindennek meg kell keresnünk a helyét, szerepét. A puzzle minden egyes darabjára szükség van, senki, semmi sem fölösleges. Türelemmel, nyugodt, bölcs munkával minden kérdés megoldható. Hiszem, hogy kitartó munkából, békés összefogásból, világunk újjászülehet, megszépülhet. Nem kell senkit leírni, kiutasítani, összetömi.”

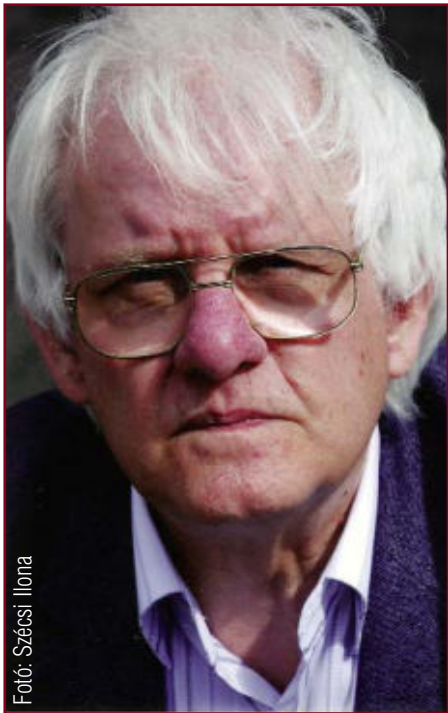
Sokunkat megérintettek a Szent István terv gondolatai. Az a nagy gondolat, hogy építsük újjá, lelki, szellemi és fizikai valóságában a Kárpát-medencét. Építsük újjá közösségeiben, gondolkodásában, környezetében lakóhelyeinket – mondta Magyarország honvédelmi minisztere. A pünkösdi szentmise és ünnepi beszéd után Hende Csaba megkoszorúzta a kontumáci kápolna mellett tavaly felszentelt, a háborúk és forradalmak gyimesbükki áldozatainak és a Gyimesbükk környéki harcokban elesett katonák emlékhelyét. Ezt követően a két magyar mozdony befutott az ezeréves, történelmi Magyarország határához. Zarándokcsoportunk néhány tagja a közben megeredt zuhogó eső elől a Szent Ferenc Alapítvány gyimesbükki házába talált menedéket, majd onnan a Deáky panzióban találkoztunk erdélyi, kárpát-medencei, s az emigrációban élő testvéreinkkel. Utunk alatt bármerre jártunk, megérezhettük az egyek vagyunk mottó igazi lényegét! Hazaérkezve zarándokutunkról elénekeltek közösen a Magyar- és Székely himnuszt a Keleti pályaudvaron... Zengett a szó és a hang: „Ne hagyd elveszni Erdélyt Istenünk!”

A nagyszerű, két vonattal közlekedő zarándokutat idén is a Kárpát- Európa Utazási Iroda és az Indóház Vasúti Magazin szervezte. Hála Mező Tibor és Hámori Ferenc uraknak, valamint a csíksomlyói Szűzanyának!

Frigyesy Ágnes

A szerző felvételeivel

Fotó: Szécsi Ilona

Isten belénk van égetve, az Ő arcát hordozzuk

Beszélgetés Szokolczay Lajos irodalomtörténész, kritikussal

Szokolczay Lajos 1941. február 27-én született Nagykanizsán. Kritikus, szerkesztő. 1972–1975-ig a Kortárs szerkesztője, 1975–1980-ig az Új Írás kritikai rovatvezetője, 1980–1985-ig a Budapest rovatvezetője, 1985-től a Kortárs szerkesztője. Számos versantológia (Bartók Béla, József Attila, Csoóri Sándor) szerkesztője.

Művei: Dunának, Oltnak (tanulmányok, 1984); Páter Bulányi (beszélgetésportré, 1989); Ótágú síp (tanulmányok, esszék, kritikák, 1989); Kötél homokból (színkritikák, 1994); A csavargó esztétikája (irodalmi és képzőművészeti esszék, kritikák, 1996); Korforduló (irodalmi, színház- és képzőművészeti tanulmányok, esszék, kritikák 1999); Kikötő (ezredvégi napló irodalomról, színházról, képzőművészetről, operáról, 2001); Erdélyi ős (tanulmányok, esszék, kritikák, 2006); Nekünk ilyen sors adatott (beszélgetésportré Csoóri Sándorral, 2006); Ameddig temetetlen holtak lesznek (beszélgetésportré Nagy Gáspárral, 2008); Párbeszéd és perbeszéd (25 művészinterjú, 2010); Határtalan (Szokolczay 70, tanulmányok, versek, 2011); Díjak: 1995 József Attila-díj; 1995 Kölcsey-díj; 1999 Petőfi Sándor Sajtószabadság-díj; 2007 Hídverő-díj; 2009 Prokop Péter-díj

Örömmel vettem részt azon a születésnapra készült köszöntésen, amelyre az alábbi meghívó invitált: „A Magyar Írószövetség szeretettel meghívja Önt, Családját és Barátait 2011. március 11-én, pénteken 17 órára az Írószövetség klubjába. Szokolczay Lajos 70. születésnapra készült köszöntésére és a Határtalan c. kötetének bemutatására.” Örömet fokozta, hogy annyian jöttek el a köszöntésedre, hogy egy tőt nem lehetett leejteni. Gondoltad, hogy ennyien szeretnek?

Én is megdöbbentem, amikor láttam, hogy a barátaim – írók, képzőművészek, zenészek – alig fértek be a Klub helyiségeibe.

Kint a folyosón még a földön is ültek. Sokan szeretnek? Annyian, ahány művész én is szeretek vagy becsülök. Ezek az ide-oda szeretetek természetesen nem csupán a személyeknek szólnak, hanem főképp a műveknek. Megtanultuk megbecsülni egymást. Kritikáimban, esszéimben mindent megtettem azért – a kritikus tolla nem csupán a stílustól fényes, hanem a mögötte lévő gerinctől is –, hogy az érték rangján legyen kezelve. Nincs annál gyalázatosabb, mikor az elméleti ember a tudásával kérkedik, s nagyképpően lekezezi az alkotót. Akarjuk, nem akarjuk, mi a művészet, a művelődés szolgálai vagyunk. Kötelességünk az értéket fölismerni és továbbítani. Az a kritikus, aki az alkotó fölé tolja magát – egyszerűen fogalmazzak – rongy ember.

Szokolczay Lajos a kortárs és határon túli magyar irodalom és képzőművészet szeretett és elismert, élő gondozója, aki folyamatos jelenlétével hitet tesz a nemzet egysége mellett. Mit jelent számodra a nemzet?

Fotó: Czibul Gyula

Feleségével, Faragó Laurával

Mindent. Szolgálatot, kitarást, értékvédelmet. Amikor jó pár évvel ezelőtt nemzettársaink, a határon túl élő magyarok kitagadtak, majdnem sírtam. Hogy lehet elviselni ilyen gyalázatot? Ma már, szerencsére, más szelek fújnak, és merjük a kohó melegét – a nemzet kohó, hiszen a hazaszeretet fűti fiait – büszkén megvallani. A nemzet titkok karátja, miként Sütő András mondotta egy helyütt. Vagyis, amíg egy népnek titkai vannak – ez védett bennünket az összes (tatár, német, orosz) hódítóval szemben –, addig véglegesen nincs meghódítva. Már a pályám kezdetén, vagyis több mint negyven éve az „összmagyarságban” gondolkodtam. Azért volt az a megszámlálhatatlan út Kolozsvárra, Marosvásárhelyre, Sepsiszentgyörgyre, Pozsonyba, Komáromba, Szabadkára, Újvidékre és Ungvárra, hogy jelenlétemmel (meg azt azt követő tanulmányokkal, kritikákkal) tudatosítsam: együtt vagyunk gazdagok. Ha az áldott Kós Károly sze-

mébe nézhettem – életem nagy kitüntetése, hogy sokszor beko-pogtathattam hozzá – azt az el-szántságot láttam, ami az ilyen nagy nemzetmentőket, -építőket mozgatta. A hit ereje magunk igazában. Ezt még Trianon sem rabolhatta el tőlünk..

Sokszor hívnak, kiállításokat megnyitni. Tehát a képzőművészet is közel áll hozzád.

De még mennyire! Irodalom, képzőművészet, színház, ugyan-azt a korvalóságot éli és fejezi ki, csak más-más eszközökkel. Az utóbbi egy-két évtizedben oly szorgosan jártam a kiállítóhe-lyeket – jelenleg a Magyar Fó-

rumnak hetente kritikákat írok –, hogy vaskos kötet is kitelnék ilyen jellegű írásaimból. Az anyag össze van gyűjtve, meg van szerkesztve, kiadójára vár. Remélem, nem a koporsóm fedelén fog koppanni a Nagybányától Picassóig című gyűjtemény.

Ez év márciusában a Keresztény Kulturális Akadémián feleségeddel, Faragó Laura énekmű-vésszel adtatok közös estét. Jó volt hallgatni a mű-soron lévő dalok, felvezetését és keletkezésének ide-jét, korát, körülményeit. Aki odafigyelt, bizony sokat tanult az elmondottakból. Ezek szerint, a zene is fon-tos az életedben?

Nagyon fontos. Jómagam a kortárs magyar líra és a népköltészet (népdal, ballada) kapcsolódásáról szóltam, Laura pedig a dal nyelvén – ne feledjük, nincs ennél nemesebb, egyetemesebb „összhangzattan” – regélt ősi és mai titkokról, rejtett és kevésbé rejtett értékekről. De nemcsak a népdalt szeretem, hanem az operát

Dolgozószobájában

is. Akkor vagyok magam is boldog, ha a zene zeng bennem, akár egyetlen dallam, egyetlen ária formájában. Persze némi „előképzettségem” is van, hiszen ötven évvel ezelőtt a Tatabányai Bányász Énekkar tagjaként az első Bartók Béla Nemzetközi Kórustalálkozón Debrecenben magam is énekeltem. Dühít, ha a Borisz Godunovból elhagyják a Forradalmi kórust, amelyet mi is kitűnően fújunk.

A néhai Nagy Gáspárral való barátságod közismert, hiszen halála után is jelent meg közös könyvek a méltán szeretett kitűnő költőről.

Nagy Gazsi szívbéli jó barátom volt. Dicsekedjem? Első fölfedezői között voltam. Személye, erkölce, komolysága, a nemzetbe – és a bajvívó irodalomba – vetett hite már korán megragadott. Volt bátorsága kimondani, hogy a gyilkosokat – értsd rajta Kádárt és kisegyüt-

tesét – néven kell nevezni. Hite volt az az erős fáklya, ami átvilágította a zarnoki sötétséget, és utat mutatott a tévelygőknek, az elbizonytalanodóknak. 1956, vagyis a magyar október szívébe égett – minden sora a bukásában is győzelmese magyar forradalom igazságát sugározta. Természetesen játszani is szeretett. A sportot különösen kedvelte. Május elején, születésnapja közelében avval tisztelem meg halott – hol-

Koccintás Hubay Miklóssal

tában is élő – barátomat, hogy a Nagy Gáspár kispályás labdarúgótornán Nagytílajon négy mérkőzésem fújtam a sípot.

Lapunk hármass jelszava: hit, magyarság, érték. A magyarságról és az értékről fentebb már kérdeztelek. Szeretném, ha a hitről is beszélneél olvasóinknak.

Lehet a hitről beszélni? Isten belénk van égetve, az Ő arcát hordozzuk, az Ő bizakodó köpenyét vesszük magunkra. Laura, a feleségem református, én katolikus vallású vagyok. Evan-

Kovács Eszterrel, a kitűnő operaénekesssel

gélikus templomban esküdtünk. Melyik Isten adja az erőt? Mindegyik. Annak ellenére, hogy a templom kövezetét nem koptatjuk naponta – a csíksomlyói búcsún való részvétel fölér néhány mise vagy istentisztelet méltóságával –, hisszük a bennünk dörömbölő hit igazságát. Isten mosolya is azért van, hogy az arra méltó ember megfürödjék benne. Hogyan is mondta Nagy Gáspár – most már látom, hogy barátom akarva-akaratlanul is lelki támaszom volt – jegyezvén Szalmaszállal című versében. „A remény sohasem meghal, ha minden utolsó szalmaszál ABBÓL A JÁSZOLBÓL VALÓ!”

Gréczy László

Ünnep Nyírvasváriban

Junius 15-én Nyírvasváriban ünnepélyesen átadták a Nyírbátor és vonzáskörzete kistérségi társulás új épületeit, amely alkalmon meghívott vendégként jelen volt Kocsis Fülöp Hajdúdorogi görög katolikus püspökúr, Balogh Annamária a Nyírvasvári Alapszolgálati Központ nappali idősellátás vezetője, Nyitrai Imre Nemzeti Erőforrás

Minisztérium Szociálpolitikáért felelős helyettes államtitkár, dr. Simon Miklós országgyűlési képviselő a kistérségi társulás elnöke, a történelmi egyházak képviselői, a környező települések polgármesterei, a kistérségi társulás vezetői, Nyírvasvári polgármestere Tóth Zoltán és Nyírvasvári képviselőtestülete. Hét önkormányzatot érintett ez a beruházás, amelyről a szociális ellátás javulását, az idősekről való gondoskodást várják el, a rászorulóknak életminőségének javulását, hogy közösséget formáljanak az egyedül maradtak számára. Dr. Simon Miklós bemutatta a vállalkozás nagyságát, mely 233 millió forintot igényelt pályázaton egy EU-s programtól, hogy szociális alapszolgáltatásokat nyújtson Piricse, Nyírvasvári, Nyírgyulaj, Nyíracsászári, Nyírderzs, Penészlek, Nyírmihálydi összesen több, mint tízezer lakosának. Az alapszolgáltatások az önkormányzatok tulajdonában vannak, a kistérségi társulás működtetésében. Az alapszolgáltatás keretében tartozik a nappali idősellátás, házi betegápolás, család-

segítő elérhetősége. Kocsis Fülöp püspökúr a házszentelési szertartás befejezésekképpen elmondta, hogy megörült Balogh Annamária vezetőnő meghívásának, habár az egyháznak nem volt szerepe ezen szociális intézet felállításában, de ezzel a gesztussal a vezetőnő kifejezte, hogy a szakemberrel munkájához, a Magasságos Isten segítségét kéri. Püspök úr a szentbeszédében elmondta, hogy a zsoltaos így figyelmeztet: „Ha az Úr nem építi a házat, hiába fáradnak az építők.” Az

Isten áldása nélkül, hiába van minden jószándékú törekvés, de ha az ember Isten segítségét kéri a munkájára, meghatározódik az eredmény. A szentelési szertartással, Isten áldását kértük az itt tartózkodókra, dolgozókra, erre a vállalkozásra, de nemcsak ezen az ünnepi napon, hanem minden nap, a dolgozó hétköznapokon. Azt szokták mondani, hogy egy zuhanó repülőn nincsen ateista, ennek analógiájára állíthatjuk, hogy egy idősödő ember, aki érzi élete végének közeledtét, nem tud Isten nélkül élni. Az itt dolgozók nemcsak az emberi jószándékot, humánus segítséget tudják továbbadni, nyújtani az idősek, rászorultak számára, hanem a most lehívott Isten áldását is – fejezte be a püspök úr a prédikációját. A megnyitó ünnepség lezárásaképpen állófogadással kedveskedett Nyírvasvári a meghívott vendégeknek. Nagy pillanat volt ez a település életében, meghatározó élmény, amelyet püspök úr írt a szívünkbe.

Fotó és szöveg:
Papp Nóra

Balla Péter

Május 26-27-ig tartotta meg a Magyarországi Református Egyház XIII. zsinati ciklusának hetedik ülészakát. A tanácskozáson számos napirend szerepelt, melyek között törvényalkotói, törvénymódosítási feladatok is voltak.

Az első napon Rácz József, a Tolnai Egyházmegye esperese tett bizonyoságot Isten megtartó kegyelméről, míg a második napot

dr. Börzsönyi József, a Zempléni Egyházmegye esperesének imádsága nyitotta meg. A Zsinat többek között tárgyalta az Egységes Lelkészképesítő Bizottság munkáját, a lelkészek jogállásáról szóló törvényjavaslatot, a Szeretetszolgálat alapító okiratának módosítását és határozatot fogadott el a Magyarországi Református Egyház és a Dél-Afrikai Holland Református Egyházzal kötendő testvéregyházi megállapodásról. Tájékoztató hangzott el a Zsinat Tényfeltáró Történelmi Bizottságának munkájáról is. A Zsinat a nyugdíjba vonuló lelkészek új otthoneremtéséhez, a jövőben 1.5 millió forint támogatást kíván nyújtani. Ezt az összeget azok a nyugdíjba vonuló lelkészek kapják, akik szolgálatuk befejezésekor, rövid időn belül, a szolgálati lakást rendelkezésére bocsátják az egyházközségeknek.

Ülésezett az MRE Zsinata

Ülésezett az MRE Zsinata

Jákob Jánost tábori püspökké választották

Gueth Péter dunántúli zsinati tag javasolta, hogy a Zsinat vonja vissza az MRE Elnökségének adott felhatalmazását, amelyet az államadósság enyhítésével kapcsolatosan tett. A Zsinat egyhangúlag Jákob Jánost, eddigi püspök helyettesét választotta protestáns tábori püspökké, melyet előzetesen egyeztettek az Evangélikus Egyházzal is. A kinevezést a honvédelmi miniszter adja majd át.

A Károli Gáspár Református Egyetem Szenátusa május 25-én, egyhangúlag dr. Balla Pétert választotta rektorjelöltnek. Az új rektor hivatalát a köztársasági elnök kinevezését követően foglalja el. Balla Péter az egyetem Hit-tudományi Karának újszövetségi professzora, aki 2009. áprilisától helyettesként végezte ezt a szolgálatot, amit a mostani zsinati ülés teljes hatályúvá minősített.

Pákozdy kiállítás a Ráday Gyűjteményben

Pákozdy László Márton születésének 100. évfordulója alkalmából, a Budapest, IX. Ráday u. 28. sz. alatt, a Ráday Gyűjtemény Bibliá Múzeumában emlékkiállítás nyílt

Pákozdy László Márton

Pákozdy László Márton tudós teológus életének és tudományos munkásságának bemutatásával.

Pákozdy professzor külföldi tanulmányok után, debreceni egyetemi tanár, majd Budapesten a bibliai teológiai és az általános vallástörténelmi tanszék vezetője. Igen fontos könyve, a Szövetség és hűség, valamint a Bibliáiskola.

Református Zenei Fesztivál

Nyolcadik alkalommal tartották meg Budapesten, a Ráday utcában a Református Zenei Fesztivált, amelyet Böszörményi Gergely szervezett, ez alkalommal is. A Fesztivál sokszínű zenei anyagot mutatott be. Debrecenből, Kecskemétről, Hódmezővásárhelyről és Budapestről jöttek erre az alkalomra, s adtak lelket felüdítő zenei szolgálatot a hallgatóság számára.

A fesztivál megnyitóját Bácskai János, Ferencváros polgármestere és Böszörményi Gergely, a fesztivál főszerzője Fotó Kalocsai Richárd

A Kecskeméti Református Diákkórus hangversenye a KRE dísztermében Fotó Kalocsai Richárd

A Keep Floyd'ing együttes koncertje

Bölcskei püspököt szülőfaluja díszpolgárává választották

Szamoskér Református Templom

Díszpolgári címet alapított Szamoskér község és első alkalommal a település neves szülőltjének, Bölcseki Gusztáv tiszántúli püspöknek, a Zsinat lelkesi elnökének adományozta. A jövőben ezt a címet azok kapják meg, akik Szamoskérrel elszármazva, példás

munkájukkal, életükkel, értékeremtő szolgálattal kivívják a megbecsülést, a tiszteletet. A laudációt Balog Zoltán, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium államtitkára tartotta, bemutatva a Püspök Úr életútját és munkásságát. A jeles alkalommal Soós Endre alpolgármester köszöntötte a kitüntetett püspököt, a Zsinat lelkesi elnökét.

Díszpolgárrá avatták dr. Bölcseki Gusztáv püspököt

Fotó Barcza János

Zsinati ülés

Május 12-én, a hanvai református templomban kezdődött meg a Szlovákiai református Keresztyén Egyház Zsinatának negyedik ülése. A két nyelvű istentiszteleten, a két püspök helyettes, Géresi Róbert és Marian Hamari szolgált. A püspöki és a főgondnoki köszöntőt követően, többek között, sor került a Magyarországi református Egyházhoz való csatlakozás tárgyalására. Az előterjesztést fenntartással, névszerinti szavazáson keresztül bonyolították le, még pedig úgy, hogy a szavazást követően, a szlovák egyházmegyék képviselői, tiltakozásként kivonultak és elhagyták az ülést.

Trianon-szobor avatás Csákváron

Raffay Ernő előadását tartja, a templomban

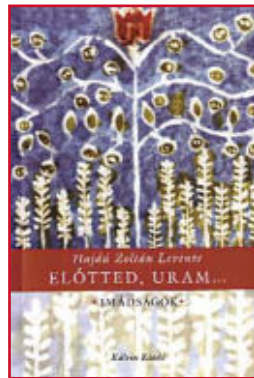
Csoma Gergely szobrászművész, a Trianon-szoborral

Június 5-én, istentisztelet keretében avatták fel Csákváron Csoma Gergely Trianon-szobrát, a református templom kertjében. A szobor jól

kifejezi azt a szenvedést, amit Magyarország immár több, mint 90 éve kénytelen elviselni, annak ellenére, hogy több alkalommal mentette meg Európát a véres pusztulástól. A szobrot a művész és a csákvári gyülekezet főgondnoka, Medgyesi József leplezték le, majd az egyház-község intézményei koszorúikat helyezték el. Az alkalmon Horváth Gellért II. osztályos tanuló elszavalta Vörösmarty Szózatát. Ezt követően került sor a templomi ünnepségre, ahol az igei szolgálatot Nagy Lenke végezte. Az ünnepség Raffay Ernő professzor előadásával fejeződött be.

Hajdú Zoltán Levente: Előtted, Uram...

Aközelmúltban jelent meg a Kálvin Kiadónál, Hajdú Zoltán Levente református lelkipásztor fenti című verses, imádságos kötete. A könyvhöz Steinbach József dunántúli püspök írt méltatást, Magaslatokon címmel.

A püspöki méltatás arra a lelki élményre hívja fel az olvasók figyelmét, amelyet a hívő ember Krisztus kezét fogva tapasztalhat meg. „A hívő ember így a hétköznapi életben van, de mégis, a hétköznapi élet fölött. Hatnak rá a hétköznapi élet, de nem a hétköznapi élet határozzák meg gondolkodását, közérzetét, reménységét, örömet, békességét.” Hajdú Zoltán Levente verseskötete ilyen magaslatokra segíti az olvasókat, amely által az olvasó felüdül, megtisztul és imádságra hangol.

A lelkes-költő nem csak edesapjától – aki maga is lelkes volt –, hanem áldott lelkű nagyanyjától is sok lelki erőt és bátorítást, reménységet kapott.

Mindenek fölött azonban, a bibliai Igéhez való kötődés jön át a verseken és ad az olvasó számára is reménységet, biztatást.

Lelkesz-presbiteri konferencia Miskolcon

Május 14-én tartotta meg tavaszi konferenciáját a Tiszáninneni Egyházkerület, a miskolci egyetem, Díszaulájában. Ez alkalommal, az önkéntesség volt a konferencia fő témája, amelyről Szűcs Endre, Frenczi Zoltán, Ábrám Tibor főgondnok, Bölcseki Gusztáv püspök, illetve Gere Gábor József varbói lelkipásztor tartottak előadást.

Bölcseki Gusztáv püspök, a Zsinat lelkesi elnöke kiemelte, hogy „ha mi magunkat Krisztus-követőknek tartjuk, akkor az önkéntességnek olyan természetességnek kell lennie, mint a levegővételnek.

A továbbiakban hangsúlyozta a püspök, hogy ahol megjelenik az egyház, ott meg kell jelennie az önkéntességnek is. Gere Gábor József, a Tiszáninneni Egyházkerület önkéntes szolgálatát mutatta be, az elmúlt esztendőben. Kiemelte, hogy szükség van a nagyobb összefogásra, szükség odaállni az elesettek mellé. Javasolta, hogy hozzanak létre az egyházkerületen belül egy önkéntes csoportot, akik készek szolgálatot végezni, az elesettek felé.

Ábrám Tibor főgondnok hangsúlyozta, hogy az önkéntességre a mai ifjúságot nevelni kell, hiszen egyre inkább közömbössé válnak az emberek.

Az oldalakat összeállította: dr. Kis Boáz

Balatonboglári evangélikus templom

Balatonbogláron könnyen eligazodtunk a kihelyezett térképeken, és némi információ után elérkeztünk célunkhoz a Várdombon. Vasárnap koradélután, sziporkázó napsütésben, és az üde zöld fák közül kimagaslott a természetből épült templom. Mintha egy vár előtt állnánk, és a fölfelé szűkülő 32 méteres henger alakú, harangtornyával, többszörös szimbólumot fejezett ki. Erős várunk az Isten, és a „magyar tengerparton” a világitótoronyra emlékeztető torony, világosságot és irányt mutat a hívőknek. Az organikus stílusú templomot a tervpályázat győztese, Nagy Tamás Ybl-díjas építész tervezte, Madarász István lelkész felkérésére. Az építkezés 1995-től 1999-ig tartott, és D. Harmati Béla szentelte fel 1999. május 22-én. Őrbotyánban öntötték Gombos Miklós műhelyében a 400 kg-os nagyobbik harangot, a kisebb 250 kg-os származása ismeretlen. A következő évben elkészült mellette a parókia is. A Magyar Evangélikus Egyház ajándékát, Paulus Frigyes orgonaépítő munkáját egy manuális, négy regiszteres kicsiny orgonát, 2001-ben helyezték a fenyőfából épült karzatra.

A tojásdad alaprajzú templomtérbe lépve egybefüggő ablaksorból áradt a napfény, és a fák koronájának látványa az erdő közelségét adta. Natúr pácolt, fa szerkezetű, ovális kupola védelmet sugározva borult ránk, és a fehér falon

Fotó: Németh Andrea

Aknay János

szemközt egy modern formájú kereszt függött. Előtte tölgyfa oltár, jobbra a szószék és balra a keresztelő medence állt. A szószék mögött nagyméretű Krisztust a kereszten ábrázoló festmény Aknay János Munkácsy- és Kossuth-díjas festőművész adománya. Lapunk olvasói a 2005/2 számunkban már megismerkedhettek a Szentendrén élő és alkotó művésszel, akit az

angyalok festőjének is szoktak nevezni. Az oltárkép felszentelését, istentisztelet keretében Ittész János püspök végezte.

A kilencven ülőhellyel rendelkező templom megtelt, de pillantsunk vissza a történelembe. A boglári vörös-kápolnát evangélikus földesúr építtette 1856-ban, eleinte ők használták, majd a katolikus Gaál család kezébe került, de megengedték, hogy évente egyszer az evangélikusok, Úrnapiját itt ünnepeljék. 1939 táján rendkívül kevés evangélikus élt a Balaton partján szétszórtan különböző településeken, Kötcsé gondozásában. Ekkor létrejött a Balaton-délvidéki missziói egyházközség. A gyülekezethez három város és tíz község tartozott. 1947–1950 között szüneteltek az Úrnapi istentiszteletek. Ezután viszont 1962-ig nemcsak évente egyszer, hanem a nyári időszak minden vasárnapján tartottak itt istentiszteletet. Ekkor állami kézbe került a kápolna, ezért ettől kezdve a reformátusok templomát használták, és a bibliaórákat az Ittész-házban tartották meg. Bogláron és környékén élő több száz hívő, már tizenkét éve, heti rendszerességgel ebben a szép új templomban tarthat istentiszteletet.

Németh Andrea

A nyíregyházi metodista lelkész

Ismeretes, hogy szeretek rádiós istentiszteletek között bolyongani. Egy májusi vasárnapon hallottam **HECKER MÁRTON** nyíregyházi metodista lelkész igehirdetését és máris géphez ültem, hogy feltegyem kérdéseimet.

Nagytszeteletű Uram! Beszélne szülői, családi háttéréről, indíttatásáról?

Édesapám metodista lelkészként szolgált mind a mai napig. Édesanyám Kelet-Németországból jött férjhez Apához, akivel Apa kinti, teológiai tanulmányai idején ismerkedtek meg. Négyen vagyunk testvérek. Mind a négyen, Istennek hála, Krisztusba vetett élő hittel, másokat segítő szolgálatban, hivatásban élünk. Nagyon szép gyermekkorunk volt. Szegénységben élünk, de megelégedettségben, szeretetben. A család szeretete kibővült a gyülekezeti közösség, a nagyobb család szeretetével. Szüleinktől tanultunk meg imádkozni, életünket tudatosan Jézus Krisztus jelenlétében élni. Édesapám „bábáskodott” újjászületésemkor, amikor gyermekfejjel elfogadhattam Jézus Krisztust életem urának, vezetőjének. Emlékszem, hatalmas öröm töltött be akkor. Azóta is Krisztus kegyelme, hűsége tart meg. Minden, ami jó az életemben, azt Jézusnak köszönhetem. A hivatásomat, a felelőséget, a családomat, az értelmes, szolgálatban megélt életemet.

Érdekelne olvasóimat a gyülekezet, létszáma, élete!

Nemrég kellett bővíteni imatermünket – hozzányitottunk egy másik helységet –, mert már alig fértünk el vasárnaponként. Egyik barátom megszámolta az így nyert ülőhelyekkel együtt a terem befogadóképességét: 125 ülőhelyet számolt, ha jól emlékszem. Vasárnaponként 80%-os a terem telítettsége. Ez is felülről jövő ajándék. Gyülekezetünkben sok a kifelé irányuló szolgálat. Vannak, akik a Bibliát osztó Gedeon Társaság szolgálatában vesznek részt, mások az Alfa Magzatvédő Szövetség önkéntesei, megint mások az Evangéliumi Börtönmisszió munkatársaiként gondozzák a rabokat, aztán részt veszünk a Kékkereszt Egyesület Nyíregyházi Csoportja munkájában is, ahol az alkoholtól szabadulni vágyókat igyekszünk a Szabadítóhoz, Jézus Krisztushoz vezetni. A gyülekezet élete pedig a hagyományos istentiszteleti és bibliaórai alkalmakon túl az ifjúsági bibliaórát, két csoportban vasárnapi iskolát gyermekeknek, konfirmandus oktatást, bibliaismereti csoportot, házi bibliaórát és több közösségi alkalmat is magába ölel, mint pl. kirándulás, kerti közös étkezés, filmklub. Ha valakit érdekel, gyülekezetünk honlapján tájékozódhat: www.nyiregyhaza.methodista.hu

Siker-e a történelmi egyházakkal való kapcsolattartás, az önkormányzat segíti-e szerteágazó munkáját?

A történelmi egyházakhoz két szálon is kap-

csolódunk: Az év harmadik hetében mi is részt veszünk a már hagyományosan megrendezett ökumenikus imahétben. Ezzel a lelkészi-papi körrel néhány társadalmi ünnep egyházi jelenlétén kívül sajnos nincs szorosabb kapcsolatunk, de baráti, közvetlen a viszony közöttünk. Emellett azonban az aliensz mozgalomban is részt veszünk, amely hazánkban idősebb, mint az

ökumenikus. A Magyar Evangéliumi Szövetség több, mint 150 éves múltra tekint vissza, és az év első teljes hetében rendezi az aliensz imahetet. Az aliensz közösségbe tartozó szolgáló testvérekkel, lelkészekkel, hitoktatókkal, gyermekevangélizációs munkatárssal együtt kéthavonta találkozunk testvéri együttlétre, áhitatra, imaközösségre, a szükséges feladatok megbeszélésére, és idén ősszel harmadszor rendezünk evangéliációs alkalmat a város számára. Az önkormányzattal a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum kapcsán van szorosabb kapcsolatunk, amelynek a helyi Kékkereszt Csoport a tagszervezete. Korábban rendszeres anyagi támogatást kaptunk a polgármesteri hivattól táboraink megrendezéséhez és a rabok karácsonyi megajándékozásához, amire legutóbb a város nagy eladósodottsága miatt nem volt már lehetőség.

A világ s az ifjúság is nem éppen jó irányban halad, ha vannak is kivételek. Hogyan látja mindezt Ön, különösen a helyi ifjúság vonatkozásában?

Gyülekezetünkben is vannak fiatalok, akik korábban rendszeresen fogyasztottak alkoholt, sőt drogot is. Amióta azonban Jézus Krisztussal személyes kapcsolatuk lett, és átadták életük vezetését neki, nincs szükségük a pótszerekre. Helyrejött az életük, kiegyensúlyozott, vidám fiatalok lettek. Természetesen az a közös célkitűzésünk, hogy ennek a híre minél többekhez eljusson, ezért igyekszünk minden lehetőséget megragadni a jó hír terjesztésére: Baráti beszélgetések, filmklub a főiskolán, evangélizációs alkalmakra szóló meghívások, és ezért használtuk ki legutóbb a májusi istentisztelet-közvetítést is többek között arra, hogy egy személyes tanúságtétel is elhangozzon egy fiatalember szájából Jézus Krisztus szeretetéről. Annyi az önpusztító szenvedély és szórakozás, hogy egyre sürgetőbb és életbe vágó fontosságú, hogy a mai fiatalok megismerjék az igazit, Jézus Krisztust, aki kitölti lelkünk ürességét, amire a pótszerek nem voltak képesek.

Olvasóim között sok az idős ember. És Ők igénylik a velük való fizikai-lelki foglalkozást, rendszeres

Hecker Márton

törődést, a cselekvő szeretet feléjük való megnyilvánulását. **Hogyan látja Nagytszeteletű Uram mindezt helyi viszonylatban?**

Sajnos helyi gyülekezetünknek nincs szeretetintézménye. Egyházunk azonban Budakeszin és Kaposzkecsón is fenntart ilyen intézményt idős emberek számára. Az intézményi háttér hiánya azonban nem jelenti azt, hogy ne lehetnénk segítségére egymásnak.

Úgy látom, hogy gyülekezetünkben vannak, akik a lelkipásztori látogatáson túl és azt sokszor meghaladva, rendszeresen látogatnak és segítenek időseket, betegeket, számon tartják a valamilyen ok miatt távol maradó testvéreket. Valóban a cselekvő szeretet hitelesíti Krisztus-hitünket.

Van-e gyülekezetének külföldi magyar, vagy más nyelvű gyülekezetekkel testvérkapcsolata?

Igen, van. Egyházunk világméretű nagy családjában egy svájci metodista gyülekezettel van több évtizede testvérkapcsolatunk. Mostanában pedig remény van arra, hogy egy amerikai metodista gyülekezettel alakuljon partnerkapcsolatunk.

Végül mit üzen Olvasóimnak, s mit hazánk ifjúságának?

Azt, amit Jézus maga így fogalmazott meg: „Mert az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet.” Ezt Jézus azután fogalmazta meg, hogy Zakeus, a nagy vagyonnal rendelkező fővámszedő Jézus Krisztusban igazi vagyonra tett szert. Olyan lelki gazdagságra, amely szabaddá tette őt összeharácsolt vagyonától, olyannyira, hogy annak felét a szegények között szétosztotta, ezen felül pedig négyszeresen fizette vissza azt, amit zsarolással szerzett. Hiába a vagyon, az ember Jézus nélkül elveszett. Jézus pedig nemcsak megkeresi, de meg is tartja az elveszettet, hogy újra el ne vesszen, el ne süllyedjen. Felöltött és fiatal, gyermeket és idős embert is időnként elér a valóság felismerése: „Elveszett vagyok!” Mert Jézus nélkül azok vagyunk mindannyian. Ez a felismerés kegyelmi állapot. Ekkor jöhet hozzánk közel az a Jézus, aki keresi az elveszettet, hogy őt megtalálva felemelje, és megtartsa. Szívből kívánom szegény, kiüresedett lelkű magyar népünknek, és minden embertársamnak a Jézussal való boldogító, életre szóló szeretetkapcsolatot! Mert Jézus nélkül én sem tudnék létezni.

Köszönöm a beszélgetést.

Bayer Emil

A népi kultúrához való vonzalmam megmaradt

Egy felejthetetlen koncerten vettem részt. A Társulat című produkció – amelyet az István a király jubileumi előadás szereplőválogatására hoztak létre – női győztese **HERCZEG FLÓRA** énekelte Presser Gábor dalait Gonda László nagyszerű zongorakíséretével. Flórát kérdezem pályafutásáról, családjáról, hitvallásáról.

Az István a király című rockopera női főszerepében szeretett meg a közönség. Mit jelentett és jelent számodra Réka szerepe? Azt nyilatkoztad, hogy Réka személyisége nagyon közel áll hozzád. Hozzá hasonlóan benned is tombol a szabadságvágy, emberi jószág és tisztaság iránti igény.

Valóban nagyon közel állt hozzám a Réka akkoriban. Csak amiatt mondom múlt időben, mert picit már eltávolodtunk időben a darabtól, mostanában nem játszuk. Sok olyan tulajdonsága van, ami nagyon is jellemez engem, főleg a konfliktusok elsimítására gondolok most. Vagy az atyai szigor ellen feléledő szabadságvágy.

Ismertséget, népszerűséget hozott a szerep. Hogy sikerült feldolgoznod?

Ez így, ennyi év távlatából már jó kérdés. Azt hiszem, most lett jó kérdés. Eleinte persze úgy éreztük, minden rendben, mi vagyunk a világ közepe, a figyelem fontos csomópontja. De ez nem tartott sokáig, hamar rádöbentem, mennyire nehéz helyzetben vagyok. Az énekesi pálya számomra A Társulat után lett egyértelmű, azóta igyekszem ezt tudatosan kezelni. És fennmaradni manapság énekesként, amikor félévente legalább egy tehetségkutató műsor sztárjait kapják fel, őket foglalkoztatják – talán csak addig a fél évig, de aztán jön a következő, akivel tele a média. És sokuk tehetséges is. Es persze nem elfelejtve, hogy én is hasonló műsornak köszönhetem az országos ismertséget. Szóval ez a külső szemmel bohém szakma nem valami könnyed, tele van bizonytalansággal. Ezt néha rosszul viselem, de mivel úgy érzem: ez a dolgom, és mivel van, aki támogat ebben, hát igyekszem talpon maradni. Különben

megható igazán, hogy a mai napig nem felejtettek el az emberek. Pici apró jeleket, visszaigazolásokat mindig kapok, ami legyen akármilyen banális, de erőt ad: legutóbb egy bevásárlóközpont pénztárosa örvendezett, hogy épp nála fizetek. És lelkiismeretfurdalásom volt, hogy pont rossz passzban voltam, picit szomorú és mérges, így nem viszonztam eléggé a kedvességét. De aztán következő alkalommal már mosolyogtam is!

Egy nagyszerű lemezt tartok a kezemben Ringass még címmel. Presser-dalokat éneksz rajta egy szál zongorakísérettel. A lemezt hallgatva az az érzésem, mintha ezek a dalok neked íródtak volna, a valóság pedig az, hogy amikor ezek születtek, még kislány voltál.

Igen, vagy nem is éltem! Remélem, mindenkinek az lesz az érzése, mint neked! Egy jó dal tud külön életet élni, távol az eredeti előadótól, talán itt is ez történik. És az sem mellékes, hogy olyasvalakinek a dalai, akinek a hangszíne nem igazán hasonlít az enyémre! Igazából ért már minket olyan kritika is, hogy nem lettek elég markánsak, egyediek a feldolgozások. Amennyiben ez hiba, hát magamra vállalom, nem Gonda Laci (a zongorista) hibája, de őszintén szólva én nem akartam kiforgatni a dalokat az eredeti mivoltukból. Nem volt cél zeneileg átfogalmazni őket. Azt gondolom, egy zongora és egy hang el kell hogy tudja mondani, amit akar. Semmi ciráda.

A lemeznek nemcsak a hanganyaga felejthetetlen, hanem a borítója és a hozzá tartozó kis füzet is művészmunka. A füzet képanyaga nagyszerűen követi az életet, ha figyelmesen megnézzük, benne van a népdalos népzenei múltad, megtudjuk, hogy szíved csücske Eger, és még sok mindent.

Igen, ellenpontozza a kislemez a borító többi részé-

nek a hangulatát. Beleszerettem Szűcs Attila, Munkácsy-díjas festőművész festményébe, ami a borítón látható. Annyira tükrözi azt, amit szerettem volna kifejezni a dalokkal. A kislemez pedig egyszer már lett „Facebook-profilozva”, és ilyenek is akartuk látni: igazán személyesnek, esetenként béna fotókkal, meghatározó gyerekkori emlékekkel stb.

A család éve van. Egy régebbi interjúban olvastam, hogy tanyán szeretnél élni és nagycsaládban képzeled el a jövőt. Franciatanári diplomával, énekesnőként is így gondoldod?

Tanyáról egyelőre nincsen szó, ez a régi vágy momentán nem fedi a valóságot. Imádom természet közelben lakni, lenni, egészen más, mint a városi lét. Odakint még a szürke, esős őszenek is megvan a maga bája.

És valóban, nagy családban nevelkedtem, és ez arra tanított, hogy én is hasonló körülmények között legyek majd „felnőtt”, anya, ilyesmi. De ezzel a pályával, a mostani körülményeim között sok-sok-sok gyerekről nem álmodom, most csak az a fontos, hogy olyan életem legyen, amiben majd minden-

ki megtalálja a boldogságát: gyerek, férj, feleség. Sok dolgot be kellett látnom. Például régi nagy vágyam egy saját ló volt: de hát mégis mikor, mennyit foglalkoznék vele? Egymagában kuksolna a boxban, 3x3 méteren? Valahogyan a választott pályámhoz kell formálni az életemet.

A családotod mennyire befolyásolta személyiséged kialakulását? Bemutatnád olvasóinknak őket?

Hát, ez hosszú téma. Alapvetően nagyon befolyásolta, mint mindenkinek. De bizonyos dolgokban már különbözünk. Egerben nőttem fel, két bátyám van, a nagyobbik már családos. Édesanyám fuvolatanár, Apukám pedig dekoratőr. Kicsi koromban rengeteget kirándultunk, és a ház lefestése helyett többnyire inkább nyaraltunk, világot láttunk. Tíz évig népitáncoltam, közben zongorázni és gitározni tanultam. Csodálatos gyerekkorunk volt.

Hit, haza, Isten úgy érzem fontosak az életedben.

Keresztény kultúrkörben nőttem fel, de közel áll hozzám másfajta megközelítés is. Egy egyetemes Isten az enyém.

Az egész kamaszkoromban jelen volt egy erős kötődés a nemzeti érzéshez, de annyi ilyen ember vett körül, és annyira közelről ismertem meg a mai szélsőségesnek nevezett réteget, hogy ez egyszercsak nagyon változott bennem. Ért is emiatt támadás, pro és kontra. A baráti kapcsolatokat, közös emlékeket sohasem kérdőjelezném meg, de bizonyos emberi értékek nálam már

alapvetőek. Örülnék, ha elégedettebbek lennének az emberek. Ha van mit ennünk, tető a fejünk fölött, vannak szeretteink, akkor mivégre ez a sok beszéd? Élünk szépen, ki-ki a maga tehetsége, vágyai

szerint. Tegyük a dolgunkat. Belőlem ezeket az érzéseket váltja ki mostanában a szó, haza. És azt hiszem, hogy mint „művész”, ez a helyes, nyitottnak kell lenni. De mindezek mellett a népi kultúrához való vonzalmam megmaradt, és Molnár V. Jóska bácsi előadásaira a mai napig elmegyek, ha tehetem. Csak ne kelljen már senkinek megmondani: hogyan legyen magyar. Főleg legyen Ember. Aztán magyar, aztán csontkovács vagy ács vagy ügyvéd.

Népzenei múlt, a Társulat tagjaként színházi szerepek, A Veszelka Kommandó nevű zenekarral készített első CD (melynek bevételeiből könyveket ajándékoztatok a határon túli magyar iskoláknak), népdaltanítás Szicíliában, a Ringass még című album. Igazán szép zenei paletta. Készülsz még hasonló meglepetésre?

Igazság szerint az adományozások nem így történtek. Tizennyolc évesen kiadtam egy önálló népdalos lemezt, ezek az adományok az eladott hétszáz darab lemezből kerültek el kárpátaljai és felvidéki iskolák magyar nyelvű könyvtárainak. Még évekkkel később is kaptam köszönő levelet emiatt, ami nagyon megható volt. A többi meg csak úgy kialakult, és azt kell mondjam, a meglepetéseknek még nincs vége, hiszen még mindig nem találtam meg a saját hangom, azt, ami nem csak egy lemezre szól, ami erről a korról szól és nincs más, aki helyettem elmondaná. A „meglepetéseknek” sok oka van, mint ahogy a sok népdal után a Presser-daloknak is. Korábban ösztönösen énekeltem, de A Társulat után elkezdtem járni egy csodálatos idős hölgyhöz, aki az éneklés alapjait is megtanítja nekem. Ida néni a neve. A lehetőségek persze kinyíltak előttem, amikor technikailag annyit fejlődtem, hogy már egyéb műfajok eléneklésére is alkalmas lett a hangom. Kijött a lemez, visszük a dalokat a közönséghez, ahova csak tudjuk, de a fejemben már a következő lépések körvonalazódnak.

Amikor az interjúra készültem, az egyik virágkötő barátóm, amikor megtudta, hogy Veled találkozom arra kért, szóljak neki, mert szeretne küldeni egy szép csokrot a számodra. Megkérdeztem, hogy ismer-e? – Nem, de nagyon szeretem! – mondta. Sokan vagyunk így, sokan szeretiünk.

Igazán, jól esik. Nekem fontosak ezek a visszajelzések, főleg akkor, amikor esetleg nem vagyok az önbizalmam teljes birtokában. És ez előfordul, bevallom.

Köszönöm, hogy megosztottad velünk a gondolataidat.

Gréczi László

BNF

Három szimpatikus fiatalember találkozott egymással 2008 decemberében az amszterdami repülőtéren, Nagy Viktor (Nick, 25 éves), Márton Ádám (Frank, 25 éves) és a mongol származású Zorigt Batjin (Bat, 25 éves). Ez a találkozás sorsdöntő fontossággal bírt mindhármasuk életében. Azóta is együtt zenélnék maguk és még nagyon sok fiatal örömeire. A pop-rock műfajban szinte üstökösként robbantak be a zenei világba. 2010-ben a VIVA COMET díjátadón a BNF nyerte meg a „Legjobb új előadó”-nak járó COMET gömböt. A tinédzser korban levő fiatalok kedvencei lettek, akikre nagy hatással vannak. A három fiú, három különféle neveltetést hozott magával, mégis kitűnően megértik egymást. Beszélgetésünket az „ökumenizmus jegyében” szóval fémjeleztem. A fiúk helyesek, kedvesek, vidámak, és ez így van rendjén, de én mégis komolyra fordítom a szót.

Másfél, két éve kerületek reflektor fénybe, ami nagy változást hozott az életetekbe. Szereplés, fellépés, fényképezés, stúdióba járás, tévé stb. Egy ilyen változás általában megviseli az embert lelkileg, a sikertől „elszállnak” és droghoz vagy alkoholhoz nyúlnak, mert nem tudják feldolgozni a történeteket. Én arra vagyok kíváncsi, Ti lelkileg, hogyan éltétek meg, hogy szinte egyik napról a másikra népszerűek lettetek?

Frank: Mindhármunk nevében mondhatom, hogy hál' Istennek olyan emberek vagyunk, akik koordinálni tudjuk saját magunkat, a cselekedeteinket, a gondolatainkat. Azt nem mondom, hogy tökéletesek vagyunk, de sikerült normális embereknek maradnunk és a földön járunk.

Nick: Sokan azt képzelik magukról, ha befut, ismert lesz, hogy Úristen most teljesen meg fog változni az élete. Azon felül, hogy megismerik az emberek az utcán – lehet, hogy ő többet vár el ettől – el kell keserítsek mindenkit, Magyarországon ez nem így működik. Igazából ugyanaz az ember marad mindenki, legfeljebb a média csinál belőle ismert és idézhető mondva – de szerintem köze nincs ehhez – sztárt. Szóval a média kreál mindenkiéből sztárt, de igazából ugyanaz az ember maradsz, ugyanúgy haza mész, dolgozol mellette. Nekünk a zenélés hobbi, az is marad örökre, úgyhogy nem tudom miért kéne most nekünk úgy viselkednünk, mint a sztároknak.

Bat: Nekem az elején nagyon nehéz volt. Két-három hónapba telt amíg megszoktam, hogy mindenki sztárként tekint rám, és ehhez mértén viselkedtem, pedig én magamra úgy néztem, mint minden más normális emberre. Most már tudom, hogy ez helytelen volt, sőt most még felelősségteljesebben viselkedem, mert jó példát kell mutatni. Nem való alkoholt

inni, drogozni, mint ahogy, sajnos, néhány mai tini korú teszi.

Ebben neked teljesen igazad van, de tudunk a rockzene világából több példát is arra, hogy mit eredményezhet a hirtelen jött siker.

Frank: Nekem erről az a véleményem, hogy addig, amíg valaki nem lesz népszerű és ismert, addig nem tudják róla, hogy milyen ember volt. Lehet, hogy az ismertsége előtte is voltak botrányai, csak a kutya se tudott róla, most pedig már nyilvánosságra kerül. A rockerek mindig lázadnak valami ellen, azért is szeretik a rockzenét. Persze, biztos van olyan, aki elszáll a magától, mert – ahogy Nick mondta – Magyarországon sztárt csinálnak belőle, holott valójában nem is az, mi viszont a zenélés mellett dolgozunk is, és a hétköznapiok visszarántanak a normális kerékvágásba.

Ezek szerint Ti nem féltétek attól, hogyha még híresek lennétek, amelynek most még csak az elején

vagytok, hogy nem fogjátok tudni a helyzetet kellőképpen kezelni.

Frank: Nem félünk. Persze jóleső érzéssel tölt el, ha megismernek az utcán, ha népszerű az ember, és hazugság lenne, ha azt mondanám, hogy nem az, mert kellemes, de én attól még nem leszek több ember, csak azért, mert többen ismernek.

Ezek szerint a zenélés most még csak hobbi a szánatokra, mert a megélhetését mindenki másból biztosítja.

Nick: Én szinkronizálok meg karaoke klubokat vezetek, és még egy vállalkozásba is belefogtam.

A szinkronizálással mióta foglalkozol?

Nick: Az érdeklődésem a rádiózás iránt még az általános iskolai sulis rádióban kezdődött, ahol technikus voltam. Felőttként másfél évig dolgoztam, mint műsorvezető az egyik békéscsabai rádióban, majd fel akartam jönni a zenélés miatt Budapestre. Szerettem volna bekerülni a szinkron szakmába is, és felkértem az egyik ismerősömet, hogy segítsen ebben. Azt mondták, nem igazán fűznek hozzá nagy reményt, de próbáljam meg, és sikerült. Büszkén mondhatom, hogy nagyon sok filmben hallani a hangomat.

Bat: Én idén diplomáztam a Budapesti Corvinus Egyetem Kommunikáció és Médiatudományi szakán. Ebből kifolyólag kulturális marketinggel fogok foglalkozni.

Hol tanultatok zenélni? Zenei iskolába jártatok vagy amatőr módon, tanároknál képeztétek magatokat?

Nick: Abszolút amatőr módon kezdtük, de a későbbiekben igényünk volt zene- és énektanárra, hogy képzetebbek legyünk.

Mikor lesz a zenélés a fő tevékenységetek?

Nick: A zenélés, csak akkor lenne a legfőbb tevékenységünk, hogyha külföldre kijutnánk vele. Szerünk dalokat angolul is, és folyamatosan próbálkozunk más országokba eljutni, de amíg itthon zenélünk, addig csak hobbi.

BAT

LILLA (a cikk szerzője)

FRANK

NICK

Miért? Magyarországon nem lehet ebből megélni?

Nick: Nem, vagyis eléldégni lehet, de megélni nem. Max van egy-két év, amikor az ember felkapottabb, és akkor bejönnek a pénzek. Ilyenkor szoktak inkább bulizni, iszogatni, esetleg droghoz nyúlni – visszautalva az első kérdésre –, mert annyi pénzük van, hogy megtehetik, de utána rájönnek, hogy hoppá,

igazából se lakás, se autó, semmi sincs. A könnyen jött pénzt nem kellett volna szórakozásra költeni, inkább lakásra kellett volna fordítani. Én nem egy ilyen példát tudnék mondani a fiatalok köréből, akik sajnos ezt csinálják, de hát egyszer majd rájönnek ők is, és beő a fejük lágya.

Külföldön hol szeretnétek fellépni? Amerikában vagy Európában?

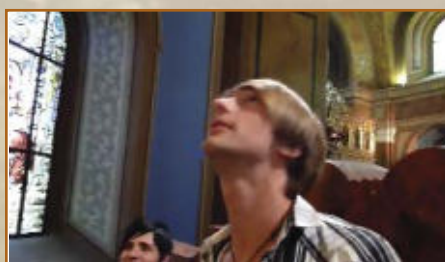
Nick: Az amerikai piac nagyon telített, inkább Kelet, és ebben segítségünkre van az ázsiai származású basszusgitárosunk, Bat.

Ázsia elég nagy földrész, azon belül merre mentek a legszívesebben?

Bat: Szerintem van rá lehetőség, hogy Mongóliában fellépjünk, nekem sok olyan ismerősöm van, aki a mongol zenei életben tevékenykedik. De a magyar dalokat mongol nyelven énekelni kissé vicces lenne. Angolra kéne fordítani a szöveget, ezzel már nyitni lehetne, mert már ott is népszerű a pop műfaj.

Most megfordítom az első kérdésemet. Titeket a tini korosztály bálványoz, akik még mindenre fogékonyak és utánoznak, vagyis hatással vagytok rájuk. Tisztában vagytok-e azzal, hogy mekkora a felelősségetek, hogy a fiataloknak milyen dalokat írtok, mi a szövege, és hogy néztek ki?

Frank: Ez nem feltétlenül rossz. Ez akkor rossz, hogyha az, akit bálványoznak rossz irányba megy, vagy a rossz oldalt képviseli. De, mi, akik normálisan viselkedünk, nem azt a megszokott, lezüllött rockbanda érzést nyújtjuk. Nem is arról szólnak a számaink, hogy nekünk állandóan bulizni kell, hanem arról, hogy min-

Koncert a Bazilika előtti téren

denki ébredjen föl, és lássa a világot úgy, ahogy mi – lássa az élet szebbik oldalát.

Magyarán mondva, Ti egy erkölcsi szintet megtartotok. Jól mondom?

Bat: Igen, és erre utalnak a dalaink tartalma is.

Közösen írjátok a számokat és a szövegeket?

Bat: Mindent közösen találunk ki, azt is, hogy miről szóljon a dal, mert fontos, hogy legyen mondanivalója és énekelhető legyen. Utána közösen összerakjuk az egészet.

Nekem nagyon tetszett a Mária-pócson készült felvételek. Rendkívül pozitív dolog volt, hogy bementetek a Bazilikába, és egy kislány vezetésével bemutatattok a kegyhelyet. Éppen ezért szeretném tudni, milyen vallásúak vagytok.

Bat: Engem a szüleim buddhista szellemben neveltek fel. Mongóliában egyébként sok fajta vallás van. A buddhizmus mellett megtalálható a kereszténység is, de a sámánizmus van többségben. A legtöbb embernek több hite van. Hisznek még a hegy szellemében is, vagyis több istenhívők – ezt tanultam a szüleimtől. Nekem ezért is volt furcsa, amikor Európában jöttünk, mert Magyarországon az összes ismerősöm keresztény. Ezek után át kellett értékelnem a vallásról alkotott felfogásomat.

Frank: Engem keresztény szellemben neveltek fel, pontosabban a Pünkösdi-társasághoz tartozunk. Az általános iskolát és a gimnáziumot is az egyház által fenntartott iskolákban végeztem el.

Akkor Te egy nagyon szigorú erkölcsi nevelést kaptál.

Frank: A Biblia értékrendjét állították elélem, amit komolyan is vettem és vesztem a mai napig. Ahogy felnőttem ebből sok minden beépült az életembe, és nem azért élek Jézus Krisztus taní-

tása szerint, mert ott megkövetelték, hanem, mert azt kezdtem el jónak látni.

Nickről tudom, hogy Te nem vallásos családban nőttél fel, de a Tízparancsolatot ismered.

Nick: Igen, a hit engem még nem érintett meg, úgy mint Franket vagy Batot, de ez nem jelenti azt, hogy nem is szoktam erről gondolkodni. Nemrég néztem egy filmet a Holdra szállásról. Elmesélték az élményeiket, hogy milyen

nagy a világegyetem, és elkezdtem gondolkodni azon, hogy vajon tényleg milyen lehet „odafönt”. Azt mondták, nem hisznek Istenben, mégis várták, hogy történjen valami csoda, vagy valami természetfeletti dolog, amikor a Holdra léptek. Ilyeneken én is szoktam gondolkodni, hogy kell lennie valakinek, aki mindezt létrehozta, megteremtette.

Bat: Én is sokszor belegondolok, hogy sok fajta kultúra és vallás létezik a világon, de a lényeg mindegyikben ugyanaz, vagyis egy az Isten, csak többféleképpen hívják és másképpen jelentik meg. Ázsiában Buddhára úgy tekintenek, mint az Isten prófétájára, Jézusra Európában, Észak- és Dél-Amerikában és a világ számos országában, mint az Isten Fiára, az arab világban Mohamedre, mint Allah prófétájára. Mindenhol az Istenről van szó, de picit másképp fogják föl az emberek, viszont összességében ugyanarról beszélnek.

Bat, Te a Bazilikában megcsókoltad a Könyvező Szűz Mária arcképét. Mit éreztél akkor?

Bat: Én, azért csókoltam meg, mert hittem abban, hogyha valami jó történhet velem, akkor inkább teszek érte valamit.

Frank: Én annyit tennék még hozzá, hogy amikor a kislány elmesélte a könyvező festmény történetét, akkor mi tényleg mind a négyen úgy igazából ott voltunk, és áhitattal hallgattuk. Tehát nem úgy álltunk hozzá, hogy jaj Istenem, menjünk már innen, hanem megérintett minket a Szentlélek, és őszintén vártuk, mit mesél a kislány.

Én mindig nagyon örülök, hogyha tiszta szívű fiatalokkal találkozom, mert manapság túl sok rosszat lehet látni az életben. Kívánok nektek sok sikert, és erős hitet.

Balázs Lilla

Ötödik alkalommal folytatjuk a bibliai tájakon való utazásunkat Törökországban. Előző számunkban is sok szép szent helyre kalauzoltuk Olvasóinkat. Évszázadokon át ívelő a kultúrát és vallási szokásokat ismerhettünk meg. Utunkat folytatjuk...

Divrigi a 12. és 13. században a török Mengüce állam fővárosa volt.

Leghíresebb épületei az Ulu-mecset a medreszével (1229), amely Pazar díszítésével felkerült az UNESCO Világörökség listájára.

S most menjünk tovább, hogy bepillanthassunk a misztikus, mágikus, mesés Kappadókia világába.

A Kr.e. a 6. században említették először a Kappadókia nevet a három nyelven írt akhaimenida feliratokon, I. Darioosz és Xerxész idejében, mint a Perzsa Birodalomhoz tartozó országot.

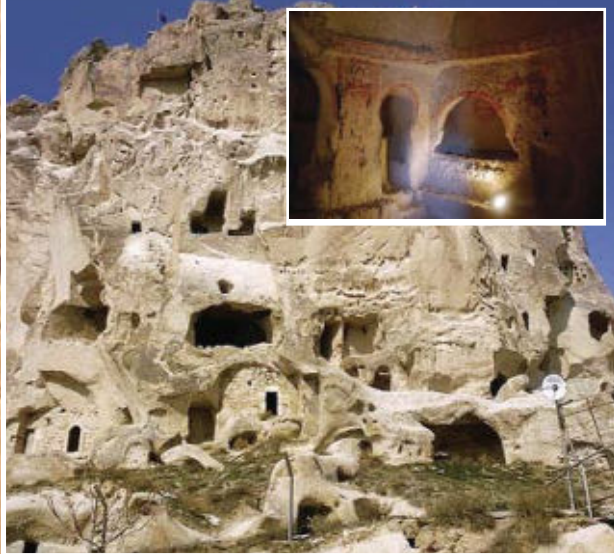
Láva-hamu-sár keveréke, a Hasan és Erciyes vulkán sok ezer évvel ezelőtti kitörései alakították ki a mai Kappadokiát, s a keletkező tufaközetet a szél és az időjárás, valamint a tűző nap formálta, kialakítva azt a szürrealisztikus tájat, amely a vörösés-okkersárgától a szürkészöld-kék szín változásával ad bizarr-fantasztikus látképet.

Tovább fokozva a hatást azokkal a kúppokkal, melyet a helyiek a „Peri bacalari” (Tündérek kéményei)-ként emlegetnek, s mely a Göreme Völgy vidéke, s a Göreme Nemzeti Parkot képezi.

(lásd. nagy kép)

A területet a római időkben üldözött keresztények lakták. A dombok és völgyek között emberi kéz alkotta lakások és sziklabarlangok találhatók.

A freskókkal gazdagon díszített templomok, kolostorok és kápolnák Kaymakli és Derinkuyu föld alatti városai, a Zelve völgy, Avanos (edények), az Uchisar sziklaerőd, az Ihlara völgy és Soglan teszik még misztikusabbá e területet.

A Göreme Nemzeti Parktól északra fekszik Hacibektas, a Haci Bektas-i Veli Komplexummal, ami ma múzeumként működik. Haci Bektas-i Veli, egy török muszlim humanista volt, aki az ész, tudás, felebaráti szeretet és egyenlőség elveit vallotta és hirdette, s alapítója volt egy később róla elnevezett szufi rendnek. Síremléke az említett komplexum belsejében áll, mely egy mecsetet, szerzetes- és kolostorcellákat, könyvtárat, konyhát és török fürdőt is magába foglal. Haci Bektas-i Veli emlékműképét minden év augusztusában tartják.

Kayseri már Kr. e. 3000-től lakott település volt. Több fontos kereskedőútvonal, például a Selyemút mentén fekszik. Nem messze tőle található Anatólia egyik legrégebbi települése, Kültepe.

Hacibektastól délkeletre található Kayseri, a római kori Caesarea, amely egészen az Erciyes vulkánig húzódik.

Hunat hatun, vagy más néven Mahperi hatun – Kir Fard király lánya, és I. Alaeddin Keykubad felesége – Komplexumot a mecsettel, medreszével (ma népművészeti múzeum), valamint az ő türbóját, amely az Erciyes vulkánokig húzódik.

Konya, a római kori Iconium, egyike a legrégebbi török városoknak. Iconiumot az Apostolok cselekedetei szerint 47-ben, 50-ben és 53-ban Szent Pál és Szent Barnabás is meglátogatta. A 12. és 13. században a szeldzsuk törökök államának fővárosa volt. Jelentős kulturális centrumként működött a maga korában.

A komplexumtól délre fekszik a Döner Kümbet, egy szeldzsuk síremlék, a maga klasszikus egyszerűségében

Kayseri a szeldzsukok alatt jelentős kulturális centrum volt, sok szép építészeti emlék maradt fenn e korból. Megtekinthetjük a Cifte (Dupla) medreszét, melyek egyike a Giyasiye, a másik pedig a Sifahiye. Ez utóbbi volt az első szeldzsuk orvosi és egészségügyi iskola kórházzal Anatólia földjén és ma esztörténeti múzeumként működik.

Ennek a korszaknak a kulturális és vallási virágzása alapozta meg a misztikus és vallásfilozófus Mevlana, Dzselaleddin Rumi Táncoló dervis szufi rendjét

A 4. században a város a kolai kereszténység központjává lett, amikor Nagy Szent Vazul egyházi központot hozott itt létre. Az 1500 éves kastély, amely a bizánciak alatt épült, s mind a

mai napig jó állapotban található a város központjában. A legkorábbi szeldzsuk épületkomplexumok láthatók a városban. Így megtekinthetjük többek között Seyyid Burhanettin, Mevlana mesterének türbóját,

Kanest 2000 éve alapították (ma Kültepe), s egy heptita-asszír kereskedelmi kolónia és az első szabadkereskedelmi zóna volt itt.

A derviskolostor ma múzeum. A kolostori időkből származó kéziratokat, használati tárgyakat és hangszereket tekinthetünk itt meg. Szabó Júlianna

A Család Évében a házasságról

Nagymarosi Ifjúsági találkozó 2011

„A házasság szentségével különleges kincs kerül birtokunkba. Megkapjuk többek között a szexualitás ajándékát. Márpedig a keresztény házasságot a legtisztább a világon! Mert van jövője, lehetőséget ad a kiteljesedésre, az önmagunkra találásra. Mert nem követi csömör, szégyenérzet, kiábrándulás. Éspedig azért nem, mert nem tagad le, nem vesz el semmit sem az emberből, sem a szexualitásból, ami lényegileg hozzá tartozik. Nem redukálja le egyiket sem valamelyik funkciójára, hanem teljes szépségében ünnepli mindkettőt. És ezzel a kereszténység a mai világban egyedülálló üzenetet közvetít” – olvasható a tavaszi Nagymarosi találkozóra írt levélben.

A Család Évében a házasság volt a téma. A délelőtti folyamán Sillye Jenő és felesége Julcsi tettek tanúságot életük-ről, egymás iránti szeretetük-ről. Jenő és Julcsi egy bőrrönddel kezdték az életüket és először az anyukájánál laktak, de ettől még vállalták a házasságot és a családot – kezdte Sillye Jenő előadásában: „Régen sem volt könnyebb a helyzet, mint most, akkor is pogány volt a világ. A család a kereszténység utolsó végvára, márpedig a végvári harcokban nagy gyakorlatunk van” – hallhattuk Jenőtől, aki előadásukba több ismert dalt is belefűzött.

Felesége, Julcsi arra hívta fel a figyelmet, hogy ma sokszor nevetségessé akarják tenni az anyai hivatást, úgy állítják be, hogy aki nem akar dolgozni, az sok gyereket vállal. Ezzel szemben viszont csak a nő tud otthont teremteni. Ne harcoljunk a férfiakkal! – folytatta Julcsi, megjegyezve:

Zimonyi János és Kerényi Lajos atya

Sillye Jenő és barátai ill. unokái (utánpótlás)

a hazaérkezés pillanata mindig legyen egymásé, ekkor pár percre tegyük félre a bajainkat.

Majd két fiatal házaspárt hallhattunk, Halupka Attila és felesége, Rebeka, akik a MÉCS családközösségből jöttek, elmondták, hogy már azt is tanúságtételnek érzik, amikor a gyermekeikkel felszállnak a metróra. Fogarasi Fábrián és felesége, Kata több példával szemléltették a keresztény házasság lényegét.

A nap folyamán a Dunaparton kiscsoportos beszélgetésekhez lehetett csatlakozni, filmvetítésen vehettünk részt a Közép-európai Katolikus Ifjúsági Együttműködésről. Jele-nits István SchP biblikus fakultációt tartott az érdeklődőknek, Kerényi Lajos SchP beszélt a keresőknek, Brückner Ákos Előd OCist kérdésekre válaszolt, valamint szerzetesek várták a fiatalokat.

A szentmise megelt a templomkert, és fiatalok százai énekeltek Jenővel és barátival. A szentmise elején köszöntötték a most aranymiséjét ünneplő Zimonyi János nagymarosi plébánost, megemlékeztek Opalény Mihály atyáról, aki huszonöt éve költözött az Örök Hazába, és köszöntötték Sillye Jenőt és Julcsit, akik negyven éves házassági évfordulójukat ünnepelték.

Idén is több száz gyerek és fiatal töltötte a napot a gyerek- és kamaszmaros rendezvényen, majd a szentmise végére hosszan kígyózó sorokban vonultak be az ott levők nagy tapsától kísérve. Október elsején ismét várják a fiatalokat.

Szöveg és fotó:

Kubányi Andrea

Régebbi számaink telefonon megrendelhetők postai utánvétellel.
 Telefon: 221-1524 vagy mob: 06-70-244-0240 Interneten is fogadunk megrendeléseket:
www.szentkereszt.hu Email: szentkereszt@szentkereszt.hu

Előfizetési megrendelő

Előfizetésben megrendelem a Szent Kereszt című Magazint példányban.

Előfizetési díj: 1/2 évre 1350 Ft (3 lapszám)
 1 évre 2700 Ft (6 lapszám)

Megrendelő (előfizető) neve:
Cím:

Kézbesítési cím:

(csak akkor töltsse ki, ha a megrendelő címe nem azonos a kézbesítési címmel)

.....
 aláírás

A megrendelő lapot a következő címre borítékban szíveskedjenek feladni:

Veritas Invest Zrt.
1142 Budapest
Erzsébet királyné útja 86.

Felhívás

Az elesett, önhibájukon kívül elszegényedett emberek ritkán kérnek segítséget. Inkább éheznek, nélkülöznek, gyógyszerek nélkül lábadoznak, semhogy valaki terhére legyenek. Rajtuk – és főként a szegény, rossz anyagi körülmények között nevelkedő – kíván segíteni, élelmiszer- és gyógyszersegélyekkel a

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY SEGÍTSE ÖN IS A MUNKÁNKAT!

Támogassa adója 1 %-val kiemelten
 közhasznú alapítványunkat!

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY
 OTP Bank 11714006-20385251

Adószám: 18161980-1-42

Támogatóink, a támogatás mértékének megfelelő terjedelemben, hirdetésüket is elhelyezhetik a Szent Kereszt Magazinban.

DUNA PALOTA

*családi rendezvények
bankettek
céges összejövövek
kulturális szolgáltatások*

Alkalmom adtán...